

อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบ

สถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

THE ARCHITECTURAL IDENTITY OF THE BAN KRUA COMMUNITY FOR
RESTAURANT INTERIOR ARCHITECTURAL DESIGN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2568

KMITL-2025-AR-M-003-004

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE ARCHITECTURAL IDENTITY OF THE BAN KRUA COMMUNITY FOR
RESTAURANT INTERIOR ARCHITECTURAL DESIGN

TEEPAKON RONGRAT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE PROGRAM IN INTERIOR ARCHITECTURE
SCHOOL OF ARCHITECTURE ART AND DESIGN
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2025

KMITL-2025-AR-M-003-004

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2025

SCHOOL OF ARCHITECTURE, ART, AND DESIGN

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อข้อวิทยานิพนธ์	อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการ ออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร
นักศึกษา	นายทีปกร รongรัตน์
รหัสประจำตัว	65026037
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ กุณอินทร์

บทคัดย่อ

ชุมชนบ้านครัว เป็นชุมชนมุสลิมขนาดใหญ่ที่เก่าแก่ อีกทั้งเป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน แต่ชื่อของชุมชนบ้านครัวค่อยๆ เลือนหายไปจากสังคม สถาปัตยกรรมเก่าในรูปแบบสถาปัตยกรรมอิสลามเหลือเพียงไม่กี่ครัวเรือนที่ยังคงมีสภาพสมบูรณ์ แต่ขาดการบำรุงรักษา อีกทั้งปัจจุบันชุมชนบ้านครัวยังมีร้านอาหารที่รองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ สถาปัตยกรรมร้านอาหารที่โดดเด่นย่อมดึงดูดการเข้ามาของนักท่องเที่ยว การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยและอิสลามของชุมชนบ้านครัวซึ่งสืบเชื้อสายมาจากชาวมุสลิมเชื้อสายจามในรูปแบบของลวดลาย โทนสี วัสดุ รูปแบบ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและปริมาณ เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม สัมภาษณ์และสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว การสอบถามคนในชุมชนบ้านครัว 33 คน การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน 5 คนและคนที่พักอาศัยในชุมชน 8 คน ข้อมูลเชิงคุณภาพถูกนำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่ม จัดอันดับความสำคัญ และข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนบ้านครัวมีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีและสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นในชุมชน แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ใจกลางกรุงเทพซึ่งเป็นย่านธุรกิจที่สำคัญ ชุมชนบ้านครัวที่มีเชื้อสายจาม พบลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ 1) ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นลักษณะอาคารแบบสถาปัตยกรรมแบบอิสลามและแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมอิสลามและสถาปัตยกรรมไทย 2) ลวดลายที่พบในชุมชน คือ ลายพรรณพฤกษาและเรขาคณิต ซึ่งพบในช่องลม ประตู หน้าต่าง เสาทั้งในและนอกอาคาร 3) สีธรรมชาติของวัสดุ สีนํ้าตาล สีครีม สีเขียว สีขาว 4) วัสดุมีความสัมพันธ์กับสีและลวดลาย ซึ่งเป็นวัสดุที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ ซึ่งแสดงถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว 5) ลักษณะช่องเปิดที่พบในชุมชนผ่านประตูและหน้าต่าง คือ ช่องเปิดแบบโค้ง หน้าต่างแบบกรอบโค้งและประดับกระจกสี ช่องเปิดแบบสี่เหลี่ยม หน้าต่างแบบกรอบสี่เหลี่ยม 6) ลักษณะหลังคาที่พบเป็นทรงโดม ทรงปั้นหยา ทรงจั่ว นำอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมไปสู่แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมร้านอาหารบ้านครัวที่ส่งเสริมอัตลักษณ์

ทางสถาปัตยกรรมชุมชนบ้านคร้ว พบว่าชุมชนบ้านคร้ว มีร้านอาหาร ได้แก่ 1) ร้านอาหารประเภท
ร้านอาหาร 2) ร้านอาหารประเภทคาเฟ่ 3) ร้านอาหารประเภทแผงลอย จากการวิเคราะห์จาก
สถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านคร้ว โดยที่ลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่น ได้แก่ 1.ลวดลาย 2.
โทนสี 3.วัสดุ 4.รูปแบบ 5.ช่องเปิด 6.หลังคา ทำให้เกิดบรรยากาศภายในร้านอาหารที่สื่อถึงอัตลักษณ์
ทางสถาปัตยกรรมภายในของร้านอาหารของชุมชนบ้านคร้ว

คำสำคัญ : อัตลักษณ์ สถาปัตยกรรม ชุมชนบ้านคร้ว สถาปัตยกรรมอิสลาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	The Architectural Identity of the Ban Krua Community for Restaurant Interior Architecture Design
Student	Mr. Teepakon Rongrat
Student ID	65026037
Degree	Master of Architecture
Program	Interior Architecture
Year	2025
Thesis Advisor	Assistant Professor Benjamas Kutintara, Ph.D.
Thesis co-Advisor	-

ABSTRACT

The Ban Krua community is a large and historic Muslim community with a rich history. However, the name of the Ban Krua community has gradually faded from society. The old Islamic architecture remains in only a few households that are still in good condition but lack proper maintenance. Additionally, the community currently lacks restaurants catering to tourists. Distinctive restaurant architecture could attract more visitors to the area. This research aims to study the architectural identity of Ban Krua's Thai-Islamic architecture, inherited from the Cham Muslim lineage, focusing on patterns, color tones, materials, and styles. It also seeks to propose recommendations for designing restaurant interiors that promote the architectural identity of the Ban Krua community.

This research employs a mixed-method approach, integrating both qualitative and quantitative methods. Data were collected through focus group discussions, surveys, and observations of the distinctive architectural features of key buildings in the Ban Krua community. Additionally, data collection involved surveys with 33 community residents, as well as interviews with five community leaders and eight local residents. Qualitative data were analyzed, categorized, and ranked in order of importance, while quantitative data were processed using statistical software to determine percentages, frequencies, and averages.

The findings reveal that the Ban Krua community possesses a rich history, culture, traditions, and distinctive architecture, yet it remains relatively unknown to the general public. Located in the heart of Bangkok, a major business district, the Ban Krua community of Cham descent exhibits notable architectural characteristics, including : Islamic architectural styles and a blend of Islamic and Thai architectural

features. Patterns found in the community, such as floral and geometric motifs, observed in ventilation panels, doors, windows, and columns both inside and outside buildings. Natural material colors, included shades of brown, cream, green, and white. Materials closely related to the colors and patterns, reflecting the authentic qualities of the materials and highlighting the architectural identity of Ban Krua. Openings in the form of arched doors and windows, some adorned with stained glass, as well as rectangular openings with framed windows. Roof styles, include domes, hip roofs, and gabled roofs. These architectural elements formed the basis for designing restaurant architecture that promotes Ban Krua's identity. The study identified three types of restaurants in the community : a full-service restaurant, a café, and street food vendors. Analysis of the key architectural features of Ban Krua—namely patterns, color tones, materials, styles, openings, and roofs—helps create a restaurant atmosphere that conveyed the unique architectural identity of the Ban Krua community.

Keywords: Identity, Architecture, Baan Krua Community, Islamic Architecture

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ สนับสนุน และความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ สั่งสอน และมอบความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ ภูมิอินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ พร้อมทั้งแนวทางในการปรับปรุงข้อมูลให้สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประจำสาขาสถาปัตยกรรม ภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกท่าน รวมถึง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัณฑิตศึกษา ที่ให้คำแนะนำในการเรียน การสอบ และการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านเอกสารต่างๆ อย่างครบถ้วน

ขอขอบพระคุณ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการมัสยิดทั้งสามแห่ง และชาวชุมชนบ้านครัว ที่อนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล การสัมภาษณ์ ตลอดจนการลงพื้นที่สำรวจชุมชน ซึ่งได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นทุกครั้ง

ขอขอบคุณ เพื่อนระดับปริญญาโท รุ่น 65/2 เพื่อนนักศึกษาปริญญาโทรุ่นอื่นๆ รวมถึงรุ่นพี่ในสาขาสถาปัตยกรรมภายใน รุ่นพี่ปริญญาเอก และบัณฑิตศึกษาทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือผลักดัน และให้คำปรึกษาในการเรียน การสอบ และการทำบทความวิชาการต่างๆ จนสามารถดำเนินงานวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ ครอบครัวและเพื่อนๆ สำหรับการสนับสนุน ให้กำลังใจ และเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้ามาโดยตลอด จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ทีปกร รongรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญรูป.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2. วัตถุประสงค์.....	2
1.3. คำถามการวิจัย.....	2
1.4. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
1.5. ขอบเขตงานวิจัย.....	2
1.6. ขั้นตอนของการศึกษา.....	3
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.8. คำจำกัดความของงานวิจัย.....	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	5
2.1. ชุมชนบ้านครัว.....	5
2.1.1. ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว.....	5
2.1.2. ที่ตั้งและอาณาเขต.....	6
2.1.3. ด้านสังคม.....	6
2.2. อัตลักษณ์.....	7
2.2.1. อัตลักษณ์ชุมชน.....	7
2.2.2. อัตลักษณ์สถานที่.....	8
2.2.3. องค์ประกอบการออกแบบ.....	9
2.3. สถาปัตยกรรมอิสลาม.....	10
2.3.1. สถาปัตยกรรมอิสลาม.....	10
2.3.2. ลักษณะลวดลายในสถาปัตยกรรมอิสลาม.....	11
2.4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	17
3.1. วิธีการวิจัย.....	17
3.2. วิธีการเก็บข้อมูล.....	17
3.2.1. การสนทนากลุ่มแบบไม่เป็นทางการ.....	17

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.2.2. สังเกตและถ่ายภาพสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อม.....	18
3.2.3. สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัว.....	18
3.2.4. แจกแบบสอบถามแก่คนในชุมชนบ้านครัวที่พักอาศัยในชุมชน.....	18
3.2.5. สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัวและคนในชุมชน.....	18
3.2.6. สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์.....	18
3.2.7. มภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์.....	19
3.3. กรณีศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	19
3.4. เครื่องมือในการวิจัย.....	19
3.4.1. แบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	20
3.4.2.แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน การวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนว ทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร.....	20
3.4.3. แบบสอบถามคนในชุมชนครัว.....	20
3.4.4. แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องแนวทางออกแบบ สถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น.....	21
3.4.5. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ.....	21
3.4.6. สไลด์นำเสนอประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	21
3.4.7. แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัว.....	21
3.5. ประเด็นที่ศึกษาและตัวแปรที่ศึกษา.....	22
3.5.1. ประเด็นที่ศึกษา.....	22
3.5.1. ตัวแปรที่ศึกษา.....	23
3.6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล.....	24
3.6.1.การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
3.6.1.1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	24
3.6.1.2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	25
3.6.2.วิธีการตรวจสอบข้อมูล.....	25
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	26
4.1. ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว.....	26
4.2. รายละเอียดอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว.....	27
4.2.1. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก).....	28
4.2.2. บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี)	29
4.2.3. บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี).....	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.2.4. ศาลาทำน้ำ.....	31
4.2.5. มัสยิดซุลกูลุมุดตากิน (บ้านครัวใต้).....	32
4.2.6. มัสยิดดารุสสะละห์ (บ้านครัวเหนือ).....	32
4.2.7. กลุ่มบ้านไม้ซอย5.....	33
4.3. อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว.....	34
4.3.1. ลวดลาย.....	34
4.3.2. โทนสี.....	35
4.3.3. วัสดุ.....	35
4.3.4. รูปแบบสถาปัตยกรรม.....	36
4.3.5. ช่องเปิด.....	37
4.3.6. หลังคา.....	38
4.4. รายละเอียดร้านอาหารในชุมชนบ้านครัว.....	39
4.4.1. ร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร.....	39
4.4.2. ร้านอาหาร ประเภทร้านแผงลอย.....	40
4.5. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร.....	44
4.5.1. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร.....	45
4.5.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่(บ้านคุณฟ้า).....	50
4.5.3. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแผงลอย.....	54
บทที่ 5 อภิปรายผลการวิจัยและแนวทางการออกแบบ.....	59
5.1. สรุปผลการวิจัย.....	59
5.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร.....	60
5.3. อภิปรายผลการวิจัย.....	68
5.4. ข้อเสนอแนะ.....	69
5.4.1. ข้อเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านครัว.....	69
5.4.2. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและการจัดการ.....	70
5.4.3. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	77
ภาคผนวก ช.....	79
ภาคผนวก ค.....	80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค.....	82
ภาคผนวก ข.....	84
ภาคผนวก ง.....	85
ภาคผนวก จ.....	89
ภาคผนวก ฉ.....	107
ภาคผนวก ช.....	109
ภาคผนวก ซ.....	111
ภาคผนวก ฌ.....	113
ภาคผนวก ญ.....	115
ประวัติผู้เขียน.....	118

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1. แสดงการเลือกวิธีการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	14
2.2. แสดงการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	15
3.1. ประเด็นที่ศึกษา.....	22
3.2. ตัวแปรที่ศึกษา.....	23
4.1. แสดงลักษณะทางกายภาพลวดลาย.....	34
4.2. แสดงลักษณะทางกายภาพโทสี.....	35
4.3. แสดงลักษณะทางกายภาพวัสดุ.....	36
4.4. แสดงลักษณะทางกายภาพรูปแบบสถาปัตยกรรม.....	37
4.5. แสดงลักษณะทางกายภาพช่องเปิด.....	38
4.6. แสดงลักษณะทางกายภาพหลังคา.....	38
4.7. แสดงผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร.....	48
4.8. แสดงผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ (บ้านคุณฟ้า).....	52
4.9. แสดงผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแผงลอย.....	58
5.1. แสดงผลวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ.....	59
5.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร.....	67

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
4.1. แผนที่บ้านครัว.....	27
4.2. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์.....	28
4.3. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว.....	29
4.4. บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี).....	30
4.5. บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุดสื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว.....	30
4.6 บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี).....	31
4.7. บ้านคุณมนตรีสื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว.....	31
4.8. ศาลาทำน้ำ.....	32
4.9. สยิดซุลกูลุมตาทากีน (บ้านครัวใต้).....	32
4.10. มัสยิดดารุสสะละห์ (บ้านครัวเหนือ).....	33
4.11. กลุ่มบ้านไม้ซอย5.....	33
4.12. ร้านเสตีกคุณหญิง.....	39
4.13. ร้านเรือนแม่ทรัพย์.....	40
4.14 ร้านเยาะห์ เนื่อส๊ะ.....	40
4.15. ร้านแห่งลูกขึ้นทอด.....	40
4.16. ร้านข้าวเหนียวบ้านย่า.....	41
4.17. ร้านข้าวมันไก่บ้านครัว.....	41
4.18. ร้านซัลมาโรตีมะตะปะ.....	41
4.19. ร้านต้มก้วยเตี่ยว.....	42
4.20 ร้านนาพิชะ ไอศกรีม วาฟเฟิลและชาชัก.....	42
4.21. ร้านน้ำได้สะพานอุดมผล.....	42
4.22 ร้านบ้านครัวขนมหวาน.....	43
4.23. ร้านพี่แต๋วเครป.....	43
4.24. ร้านรอปือะห์ เกี้ยวและของทอด.....	43
4.25. ร้านหนับทอดมัน.....	44
4.26. ร้านฮาวาบ้านครัว.....	44
4.27 ร้านเรือนแม่ทรัพย์.....	45
4.28 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์.....	46
4.29 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์.....	46
4.30 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์.....	47

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.31 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์.....	47
4.32 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์.....	48
4.33 บ้านคุณฟ้า.....	50
4.34. แสดงภาพทัศนียภาพภายในบ้านคุณฟ้า.....	51
4.35. แสดงภาพทัศนียภาพภายในบ้านคุณฟ้า.....	51
4.36. แสดงภาพทัศนียภาพภายในบ้านคุณฟ้า.....	52
4.37 ร้านอาหารแฝงลอย.....	55
4.38 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแฝงลอย.....	56
4.39 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแฝงลอย.....	56
4.40 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแฝงลอย.....	57
4.41 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแฝงลอย.....	57
5.1. แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์.....	61
5.2. แสดงผังเฟอร์นิเจอร์ร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์.....	61
5.3.แสดงรูปด้านหลังร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์.....	62
5.4. แสดงรูปด้านซ้ายร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์.....	62
5.5. แสดงรูปด้านหน้าร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์.....	62
5.6. แสดงรูปด้านขวาร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์.....	63
5.7. แสดงภาพทัศนียภาพภายในคาเฟ่บ้านคุณฟ้า.....	63
5.8. แสดงผังเฟอร์นิเจอร์คาเฟ่บ้านคุณฟ้า.....	64
5.9.แสดงรูปด้านหลังคาเฟ่บ้านคุณฟ้า.....	64
5.10.แสดงรูปด้านซ้ายคาเฟ่บ้านคุณฟ้า.....	64
5.11.แสดงรูปด้านหน้าคาเฟ่บ้านคุณฟ้า.....	65
5.12.แสดงรูปด้านขวาคาเฟ่บ้านคุณฟ้า.....	65
5.13.แสดงทัศนียภาพร้านอาหารแฝงลอย.....	66
5.14.แสดงรูปด้านหน้าร้านอาหารแฝงลอย.....	66

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชุมชนบ้านครัว เป็นชุมชนมุสลิมขนาดใหญ่ที่เก่าแก่ที่ตั้งอยู่ฝั่งพระนครที่ทอดตัวขนานไปกับคลองแสนแสบ แบ่งเป็นชุมชนบ้านครัวเหนือ ตะวันตก ใต้ รวมทั้งสิ้น 1,376 ครัวเรือน อีกทั้งเป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นถิ่นที่อยู่ของชาวมุสลิมเชื้อสายจามที่อพยพมาจากกัมพูชา ประเทศกัมพูชา ตั้งแต่สมัยอยุธยา ก่อนที่จะเข้าร่วมรบในสมัยสงครามเก้าทัพในนาม “กองอาสาจาม” จนได้รับพระราชทานที่ดินจากรัชกาลที่ 1 เพื่อตั้งครัวเรือนบริเวณป่าไผ่ทุ่งพญาไท ปทุมวัน-ราชเทวี ริมคลองแสนแสบ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 มีการขุดขยายคลองแสนแสบทำให้การเดินทางสะดวกขึ้น จึงมีการอพยพแบบยกครัวเข้ามามากขึ้น อันเป็นที่มาของชื่อ “บ้านครัว” และได้นำอุปกรณ์และวัตถุดิบในการทอผ้าเข้ามาพร้อมกัน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาชุมชนบ้านครัวจึงได้เริ่มทอผ้าไหมเพื่อค้าขาย พร้อมกับการเข้ามาของ “จิม ทอมป์สัน” ได้เข้ามาทำงานร่วมกับชุมชนพร้อมพัฒนาเทคนิคในการผลิตผ้าไหม และให้ชุมชนบ้านครัวเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมของแบรนด์ “จิม ทอมป์สัน” จนเป็นที่รู้จักและสร้างชื่อเสียงให้กับแบรนด์และผ้าไหมไทยไปไกลทั่วโลก (เรื่องศักดิ์ ดำริห์เลิศ. 2531)

ชื่อของชุมชนบ้านครัวย่อยๆเลือนหายไปจากสังคม รวมทั้งภูมิปัญญาการทอผ้าไหมของชุมชนขณะเดียวกันรูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนไม้เก่าแฝงไปด้วยสัญลักษณ์ในรูปแบบสถาปัตยกรรมอิสลามเหลือเพียงไม่กี่ครัวเรือนที่ยังคงมีสภาพสมบูรณ์ สถาปัตยกรรมบางแห่งยังขาดการบำรุงรักษา และขาดการอนุรักษ์อย่างเป็นระบบ

เนื่องจากปัจจุบันชุมชนบ้านครัวยังมีร้านอาหารที่รองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ ซึ่งการมีร้านอาหารที่มีพื้นที่นั่งรับประทานอาหารนั้น นอกจากประโยชน์ใช้สอยในการรับประทานอาหารยังสามารถเป็นพื้นที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวอีกด้วย และยังเป็นแหล่งส่งเสริมรายได้ให้แก่คนในชุมชน สถาปัตยกรรมร้านอาหารที่โดดเด่นย่อมดึงดูดการเข้ามาของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการดีที่การทำธุรกิจนั้นได้ร่วมอนุรักษ์ รวมทั้งการเผยแพร่อัตลักษณ์ภายในชุมชนที่โดดเด่นให้เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกและได้ส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและสังคม การศึกษาด้านอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ในประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยต่อยอดอดีตมองกลับไป ที่ รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ ประเพณี วิถีชีวิต เพื่อสร้างจุดแข็งในการท่องเที่ยวและยกระดับรายได้การจ้างงาน (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561) และ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยในประเด็น กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว โดยพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว รักษาอัตลักษณ์และสร้างคุณค่าได้อย่างยั่งยืน (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2561)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2. วัตถุประสงค์

1.2.1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวซึ่งเป็นชาวมุสลิมเชื้อสายจามในด้านของลวดลาย โทนสี วัสดุ รูปแบบ ช่องเปิด หลังคา

1.2.2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

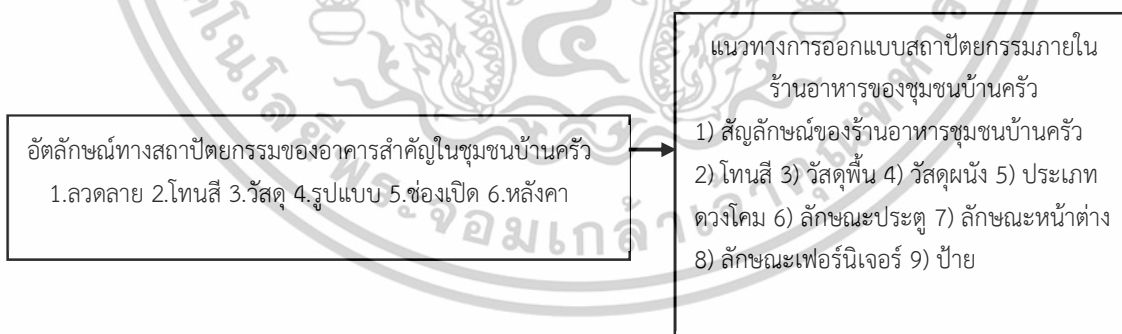
1.3. คำถามการวิจัย

1.3.1. อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว ในด้านของลวดลาย โทนสี วัสดุ รูปแบบ ช่องเปิด หลังคามีลักษณะอย่างไร

1.3.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวมีลักษณะอย่างไร

1.4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้สร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว โดยประเด็นศึกษา คือ ร้านอาหาร 3 ประเภท ประกอบด้วย 1) ร้านอาหาร 2) คาเฟ่ 3) ร้านอาหารแผงลอย และองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว ได้แก่ 1) ลวดลาย 2) โทนสี 3) วัสดุ 4) รูปแบบ 5) ช่องเปิด 6) หลังคา นำไปสู่แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารของชุมชนบ้านครัว 1) สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว 2) โทนสี 3) วัสดุพื้น 4) วัสดุผนัง 5) ประเภทดวงโคม 6) ลักษณะประตู 7) ลักษณะหน้าต่าง 8) ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ 9) ป้าย (รูปที่ 1.1)

รูปที่ 1.1. กรอบแนวคิดในการวิจัย (ผู้วิจัย)

1.5. ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร” มีขอบเขตการวิจัย 3 ข้อ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.1. ขอบเขตของเนื้อหาที่ทำการศึกษาคือ ศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ ลวดลาย โทนสี วัสดุ รูปแบบ ช่องเปิด หลังคา ผ่านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัวที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวและศึกษาความคิดเห็นของคนในชุมชนเกี่ยวกับอัตลักษณ์สถานที่ องค์ประกอบในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ได้แก่ สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว โทนสี วัสดุพื้น วัสดุผนัง ประเภทดวงโคม โทนสีของแสง ลักษณะประตู ลักษณะหน้าต่าง ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ ป้าย

1.5.2. ขอบเขตของพื้นที่ทำการศึกษาคือ อาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว คือ 1) มัสยิดพื้นที่ชุมชนบ้านครัว 3 แห่ง ได้แก่ มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก) มัสยิดซุลกูลุมุดตากิน (บ้านครัวใต้) มัสยิดดาร์ลอะละห์ (บ้านครัวเหนือ) 2) บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) 3) ศาลาทำน้ำ 4) บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) 5) กลุ่มบ้านไม้ซอย 5 และร้านอาหารในชุมชน คือ 1) ร้านอาหารแม่ทรัพย์ (บ้านคุณมนตรี) 2) ร้านกาแฟบ้านคุณฟ้า 3) ร้านอาหารแฝงลอย 13 ร้าน

1.5.3. ขอบเขตของประชากรที่ทำการศึกษาคือ 1) บุคคลสำคัญและบุคคลในชุมชน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม

1.5.4. ขอบเขตด้านร้านอาหาร คือ ร้านอาหารในพื้นที่ชุมชนบ้านครัว 3 ประเภท ประกอบด้วย 1) ร้านอาหาร 2) คาเฟ่ 3) ร้านอาหารแฝงลอย

1.6. ขั้นตอนของการศึกษา

ผู้วิจัยได้มีการวางแผนขั้นตอนการวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ดังนี้

1.6.1 ศึกษาความเป็นไปได้ของงานวิจัย หาข้อมูลเบื้องต้นว่างานวิจัยที่ผู้วิจัยสนใจกำลังทำนั้นมีผู้วิจัยท่านใดทำไปแล้วหรือไม่ เข้ากับงานวิจัยเรื่องใดหรือไม่

1.6.2 เตรียมเค้าโครงงานวิจัยเบื้องต้น

1.6.3 ลงพื้นที่สำรวจลักษณะทางกายภาพและลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

1.6.4 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6.5 เขียนเค้าโครงงานวิจัยบทที่ 1-3

1.6.6 ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

1.6.7 ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

1.6.8 เขียนผลการวิจัยเพื่อนำเสนอในบทความ

1.6.9 นำเสนอบทความวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในโครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

1.6.10 สอบห้วงข้อวิทยานิพนธ์ และนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์

1.6.11 วิเคราะห์ผลการวิจัยและนำผลมาใช้ในการนำเสนอแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น

1.6.12 นำแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้นให้บุคคลสำคัญ, บุคคลในชุมชนและผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลามประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.13 เสนอแนะแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนแก่คนในชุมชนบุคคลสำคัญและบุคคลในชุมชน

1.6.14 วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

1.6.15 สอบและนำเสนอวิทยานิพนธ์

1.6.16. แก้วเล่มวิทยานิพนธ์ และส่งฉบับสมบูรณ์

1.7.ประโยชน์ที่ได้รับ

1.7.1. ได้ทราบถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยและอิสลามของชุมชนบ้านครัวซึ่งเป็นชาวมุสลิมเชื้อสายจามในรูปแบบของลวดลาย โทนสี วัสดุ รูปแบบ ช่องเปิด หลังคา เพื่อเป็นประโยชน์แก่คนในชุมชนและกรุงเทพมหานครซึ่งทำหน้าที่ดูแลพื้นที่ชุมชนบ้านครัวและเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของชุมชนบ้านครัวในด้านสถาปัตยกรรมของชาวมุสลิมเชื้อสายจามในประเทศไทย

1.7.2. ได้แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวแก่คนในชุมชนและกรุงเทพมหานครซึ่งทำหน้าที่ดูแลพื้นที่ชุมชนบ้านครัว

1.8. คำจำกัดความของงานวิจัย

วิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร” มีคำศัพท์สำคัญเพื่อให้เข้าใจตรงกัน 3 ข้อ ดังนี้

1.8.1. อัตลักษณ์ ในที่นี้หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนในด้านสถาปัตยกรรมในพื้นที่ที่ศึกษา

1.8.2. สถาปัตยกรรมอิสลาม ในที่นี้หมายถึง เป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรมช่วงหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งก่อสร้างในศาสนาอิสลาม อันเกิดจากการหลอมรวมทั้งศิลปะพื้นถิ่นและความเชื่อเข้าด้วยกัน โดยได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสถาปัตยกรรมโรมัน, สถาปัตยกรรมไบแซนไทน์, สถาปัตยกรรมเปอร์เซีย

1.8.3. ร้านอาหาร ในที่นี้หมายถึง ร้านอาหารในพื้นที่ชุมชนบ้านครัว 3 ประเภท ประกอบด้วย 1) ร้านอาหาร 2) คาเฟ่ 3) ร้านอาหารแผงลอย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมต่าง ได้แก่ ชุมชนบ้านครัว อัตลักษณ์ สถาปัตยกรรมอิสลาม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

2.1. ชุมชนบ้านครัว

2.1.1. ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว

พื้นเพของประชากรในชุมชนบ้านครัวเป็นชาวจามหรือเขมรจามที่อพยพเข้ามาเพื่อพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โดยมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ริมคลองแสนแสบ ซึ่งเป็นที่ดินที่พระองค์พระราชทานให้และได้อาสาเข้าร่วมรบขับไล่ข้าศึกที่เข้ามารุกราน กรุงรัตนโกสินทร์ มีอาชีพดั้งเดิมคือการทำประมงและการทอผ้าไหมพื้นเมือง ในยุคแรกจะทอเป็นผ้าขาวม้า ผ้าโสร่ง (นลินดา สุวรรณประสพ. 2559)

จากการสัมภาษณ์ มีนา มุหมัดอารีและคณะผู้นำชุมชน (2556) ชุมชนตั้งอยู่สองฟากคลองแสนแสบ มีขอบเขตตั้งแต่วังสระปทุมถึงถนนอรุณรังค์ มีบ้านเรือนเป็นไม้เก่าแก่โบราณบางหลังมีอายุเกือบร้อยปี ชุมชนบ้านครัว ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ บ้านครัวเหนือ บ้านครัวใต้ และบ้านครัวตะวันตก จริง ๆ แล้วทั้งหมดคือชุมชนบ้านครัวแต่มีการแบ่งพื้นที่เพื่อการดูแลจัดการชุมชนที่ง่ายขึ้นหลังจากมีการขุดคลองแสนแสบซึ่งเป็นคลองที่ขุดผ่านชุมชน

ต่อมาเมื่อ จิม ทอมป์สัน ได้เข้ามาประกอบธุรกิจผ้าไหมส่งออกต่างประเทศ ได้ช่วยพัฒนาปรับปรุงออกแบบลวดลายสีเส้นและใช้ฝีมือการทอผ้าไหมจากชาวชุมชนเป็นหลัก ซึ่งจุดเด่นของผ้าไหมของชุมชนแห่งนี้คือเนื้อผ้ามีคุณภาพสูง เส้นไหมเนื้อแน่นละเอียด สีสดสวย เมื่อปี 2510 เกิดเหตุการณ์การหายตัวของ จิม ทอมป์สัน ที่ประเทศมาเลเซีย ทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของชุมชนเป็นอย่างมาก หลายครอบครัวหันไปประกอบอาชีพอื่น ประกอบกับสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ปัจจุบันเหลือครัวเรือนอยู่เพียงจำนวน 2 ครัวเรือนเท่านั้นที่ยังคงยึดอาชีพการทอผ้าไหม (นลินดา สุวรรณประสพ. 2559)

งานวิจัยประวัติศาสตร์บ้านครัวและการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวจาม (เรื่องศักดิ์ คำริห์เลิศ. 2543) ทำการศึกษาประวัติศาสตร์และการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวจามชุมชนบ้านครัว พบว่า ชุมชนบ้านครัวมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางจิตใจของคนในพื้นที่เป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นที่ชุมชนบ้านครัวนั้น ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ตอบแทนให้แก่บรรพบุรุษที่ได้อาสาออกรบในนาม กองอาสาจาม ในรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้มีโครงการสร้างทางด่วนซีทีโรดขึ้นและต้องเวนคืนที่ดินในส่วนของชุมชนบ้านครัวเพื่อการก่อสร้างโครงการ เมื่อชาวบ้านทราบจึงร่วมมือกันจัดทำหนังสือเรียกร้องความชอบธรรมต่อรัฐบาลในการต่อต้านโครงการทางด่วนซีทีโรด เนื่องจาก การดำเนินโครงการเป็นสาเหตุให้ชุมชนเกิดความสูญเสียประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรมที่ยาวนาน และชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ได้มีส่วนในประโยชน์ของโครงการแต่อย่างใด รวมทั้งการดำเนินโครงการมีการแยก ชุมชน มัสยิดและสุสาน ออกจากกัน และมีการใช้หลักศาสนาอิสลามประกอบการเรียกร้อง หลังจากนั้นปีพ.ศ. 2558 ไม่มีการต่ออายุ พระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ถือเป็นชัยชนะของชุมชนที่ร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการปกป้องชุมชนที่มีทั้งประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรมที่อยู่กรุงเทพมหานครมาอย่างยาวนาน

2.1.2. ที่ตั้งและอาณาเขต

ชุมชนบ้านครัวเป็นชุมชนดั้งเดิมใจกลางกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ริมคลองแสนแสบ เขตราชเทวี ซึ่งเป็นชุมชนมุสลิมและมีการตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมานานถึง 200 ปี โดยลักษณะภูมิประเทศของชุมชนบ้านครัวเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ย่านใจกลางเมืองหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นย่านเศรษฐกิจมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการจัดการที่อยู่อาศัย การพัฒนาส่งเสริมการเป็นเมืองท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่ง โดยตัวชุมชนตั้งอยู่ท่ามกลางการพัฒนาตลอดเวลา แต่ชุมชนบ้านครัวยังคงความเป็นชุมชนดั้งเดิมไว้ทั้งทางกายภาพและวิถีชีวิต โดยด้านกายภาพเมื่อเวลาผ่านไปแน่นอนย่อมมีการเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมบ้าน (นลินดา สุวรรณประสง. 2559) ในส่วนของบ้านเรือน จากการสัมภาษณ์ มีนา มุหมัดอารีและคณะผู้นำชุมชน (2566) ในอดีตชุมชนบ้านครัวบ้านเรือนบ้านไม้ที่มีลักษณะใต้ถุนสูง พอเวลาผ่านไปมีการเปลี่ยนแปลงแต่ก็ยังมีย่านบ้านเรือนมีการพัฒนาของอาคารที่ยังคงเอกลักษณ์และสถาปัตยกรรมดั้งเดิมไว้

2.1.3. ด้านสังคม

จากการสัมภาษณ์คุณมนตรี ศุภกุลและคุณนิตยา อาดำ (2567) ประชากรในชุมชนบ้านครัว มีความหลากหลายของวัยอยู่มากซึ่งเป็นคนในชุมชนเดิม คนที่เข้ามาพักอาศัยถาวรใหม่ และคนที่มาพักอาศัยชั่วคราว แต่ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงานมากกว่าวัยอื่น มีการประกอบอาชีพค้าขายเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้มีอาชีพข้าราชการ ลูกจ้างของภาครัฐ รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท และอาชีพที่นิยมทำในปัจจุบันคือการแบ่งบ้านให้เช่า แต่มีอาชีพหนึ่งซึ่งเป็นอาชีพเก่าแก่อยู่คู่ชุมชนบ้านครัวมาอย่างยาวนาน คือ การทำหัตถกรรมผ้าไหม

ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร คือ ภาษาไทย แต่ในสมัยก่อนมีการใช้ภาษาเขมรในการสื่อสารของคนภายในชุมชนและปัจจุบันยังมีผู้สูงอายุอีกบางส่วนที่ยังใช้ภาษาเขมรในการติดต่อสื่อสาร (นลินดา สุวรรณประสง. 2559)

เอกสารเรื่อง ชุมชน มัสยิด และสุสาน แยกจากกันได้หรือไม่ (อำพร พัวประดิษฐ์. 2536) อธิบายไว้ว่า ประชากรในชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีความหลากหลายของศาสนา ในสมัยก่อนประชากรเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลามและปัจจุบันประชากรก็ยังนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งชาวมุสลิมในชุมชนเป็นชาวมุสลิมเชื้อสายจามและมีมัสยิดสำหรับประกอบศาสนกิจในศาสนาอิสลาม ถึง 3 แห่งด้วยกัน คือ มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ มัสยิดดารุลฟาลาฮุ และมัสยิดซุลกูณมุตะกิน ส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าชุมชน มัสยิดและสุสานเป็นเรือนร่างเดียวกัน แยกออกจากกันไม่ได้ กล่าวคือ มัสยิดเป็นศาสนสถานที่ชาวมุสลิมในชุมชนบ้านครัวใช้เป็นศูนย์รวมในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น การละหมาด 5 ครั้ง รวมทั้งประกอบพิธีกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมอื่นๆที่ไม่ขัดต่อศาสนาอิสลาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นลินดา สุวรรณประสพ (2559) ได้ศึกษาชุมชนบ้านครัวในแง่ของการพัฒนาเมืองของรัฐและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งระหว่างการพัฒนาเมืองกับชุมชนดั้งเดิม โดยทำการศึกษาด้านกายภาพ สังคมและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคน กิจกรรม และการใช้พื้นที่ แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ขยายองค์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรมของชุมชนอิสลามเชื้อสายจาม

2.2. อัตลักษณ์

2.2.1. อัตลักษณ์ชุมชน

ราชบัณฑิตยสถาน (2555) ได้ให้ความหมาย เอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ ว่า ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีร่วมกันงานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ (Identity) การพบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด (อภิญา เพื่องสกุล. 2546) ได้ให้ความหมาย อัตลักษณ์ ว่า คุณลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะบุคคล สังคม ชุมชนหรือประเทศนั้น ๆ อาจรวมถึงเชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น และศาสนา เป็นต้น ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือสากลกับสังคมนั้น ๆ หรือเป็นลักษณะที่ไม่เหมือนกับของคนอื่น ๆ

งานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ชุมชนรากฐานสู่การศึกษา (ชลธิชา มาลาหอม. 2555) กล่าวว่า อัตลักษณ์ชุมชน หมายถึง รากเหง้าหรือวัฒนธรรมทางสังคมที่ถูกหล่อหลอมให้เกิดขึ้นมา และใช้ในการยึดเป็นภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี ในการปฏิบัติในสังคมนั้น ๆ ซึ่งมีความโดดเด่นหรือความแตกต่างกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมสังคมนั้น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มชุมชน ชลธิชา มาลาหอม (2555) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านลานคา พบว่า สามารถจำแนกอัตลักษณ์ของชุมชนได้ใน 2 ลักษณะ คือ และอัตลักษณ์ที่จับต้องได้ และอัตลักษณ์ที่มีลักษณะจับต้องไม่ได้ โดยอัตลักษณ์ที่มีลักษณะจับต้องไม่ได้จะแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านสังคม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี โดยอัตลักษณ์ที่จับต้องได้ในชุมชนบ้านลานคา จะเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา และประวัติศาสตร์ในชุมชน

งานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ชุมชน : แนวคิดและการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยหลักพุทธสันติวิธีของเทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย (วิไลวรรณ ทวีศรี. 2560) พบว่า อัตลักษณ์ของชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเมืองอย่างยั่งยืน หากชุมชนหรือเมืองใดไม่มีซึ่งอัตลักษณ์ ก็จะไม่มีความโดดเด่น ความน่าสนใจ ที่จะส่งเสริมหรือดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม แบบซ้ำแล้วซ้ำอีก คงเป็นการมาเยือนเพียงครั้งเดียวแล้วก็ไม่กลับมาผ่านเที่ยวเมืองอื่นๆ แต่หากชุมชนหรือเมืองใดยังคงอนุรักษ์อัตลักษณ์ของชุมชนหรือเมืองไว้ ในงานวิจัยนี้ ชุมชนเชียงคานมีอัตลักษณ์ในการตกบาตรข้าวเหนียว ซึ่งมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและมีการเชื่อมโยงกับประเทศข้างเคียง คือ ลาว ซึ่งมีเสน่ห์ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวมาเที่ยวทุกปี ซึ่งชุมชนควรช่วยกันอนุรักษ์และรักษาประเพณี วิถีชีวิต จะส่งผลให้การจัดการท่องเที่ยวชุมชนมีความยั่งยืน

วิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้าเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร : กรณีศึกษา ร้านหมรมน้ำ (ปณณชฎิภา เสนาคำ. 2559) พบว่า การศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูรนั้น ศึกษาโดยการสำรวจกลุ่มอาคารบ้านเรือนของชุมชนริมน้ำจันทบูรที่ยังหลงเหลือในปัจจุบันหรืออาคารสมบัติริมน้ำที่มีอายุเก่าแก่กว่า 100 ปี มีประวัติศาสตร์เกี่ยวเนื่องกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนและยังมีคุณค่าต่อการอนุรักษ์ ใช้หลักองค์ประกอบการออกแบบ ได้แก่ ลวดลาย โทนสี วัสดุและรูปแบบ สถาปัตยกรรมเป็นแนวทางในการสำรวจลักษณะเด่น

จากคำอธิบายจากพจนานุกรมและการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า อัตลักษณ์ชุมชน คือรากเหง้า หรือวัฒนธรรมในชุมชนที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน จนเป็นจุดเด่น ที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของ ชุมชนหรือประเทศนั้น ๆ ซึ่งมีความโดดเด่นหรือความแตกต่างกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม สังคมอื่น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มชุมชน โดยสามารถแบ่งออกเป็นอัตลักษณ์ที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำอัตลักษณ์ที่จับต้องได้ คือ ศาสนสถาน อาคารโบราณในชุมชนมาใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทของมนุษย์ อีกทั้งอัตลักษณ์ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการจดจำของบุคคล สร้างความโดดเด่น ความน่าสนใจให้แก่เมืองหรือชุมชนนั้นๆ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการท่องเที่ยวชุมชนมีความยั่งยืน

2.2.2. อัตลักษณ์สถานที่

อัตลักษณ์ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะบุคคล สังคม ชุมชน หรือ ประเทศนั้นๆ ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือสากล กับสังคมอื่นๆ (บุญยัญชวิภา เสนาคำ. 2559)

สถานที่ Cox (1968) กล่าวว่า ความรู้สึกต่อเนื่อง เกี่ยวพันกับสถานที่ เป็นเรื่องที่จำเป็นต่อมนุษย์กับการเข้าไปใช้สอยในอาคาร หรือสถาปัตยกรรมนั้นๆ และจำเป็นต่อการเชื่อมโยงแนวความคิดเข้ากับงานสถาปัตยกรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจ ประสบการณ์ และความสามารถของแต่ละคน

จากงานวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโคกสูง เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบหอชมวิสำหรับชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดลพบุรี (ภาดารี กิตติวัฒนวณิช. 2564) พบว่า แนวคิดทฤษฎีอัตลักษณ์สถานที่ เป็นการศึกษาสถานที่และสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์เพื่อหาคุณลักษณะที่แท้จริงของสถานที่ โดยมีความสัมพันธ์กัน 3 ส่วน ได้แก่

1. ลักษณะทางกายภาพ หมายถึงองค์ประกอบทางโครงสร้างกายภาพ ที่มีรูปแบบปรากฏเด่นชัดภายในชุมชนที่มีอัตลักษณ์เฉพาะของสถานที่นั้น ๆ เสมือนเป็นรากเหง้า หรือ DNA ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ภูมิทัศน์ ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารและสิ่งปลูกสร้างในชุมชน เป็นต้น
2. ระบบกิจกรรมบนพื้นที่ หมายถึง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับพื้นที่ ขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางกายภาพของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมนั้น ๆ ที่กิจกรรม คือ วิถีชีวิตที่ชุมชนให้ความสำคัญ และกระทำทั้งในรายวัน และรายปีซึ่งบ่งบอกได้ถึงการประกอบกิจกรรมที่ชัดเจนของผู้คนในชุมชน
3. สัญลักษณ์ของสถานที่ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ และความสามารถในการรับรู้ความแท้จริงเพื่อใช้ อธิบายลักษณะของสถานที่อย่างแท้จริง เมื่อมีการอ้างอิงหรือนึกถึงสถานที่นั้น ๆ

จากคำอธิบายจากพจนานุกรมและการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า อัตลักษณ์ คือ คุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะ สังคม ชุมชน มีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือสากล กับสังคมอื่น ๆ แนวคิดทฤษฎีอัตลักษณ์สถานที่ เป็นการศึกษาสถานที่และสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์เพื่อหาคุณลักษณะที่แท้จริงของสถานที่ ผู้วิจัยนำหลักของอัตลักษณ์สถานที่มาใช้ คือ ลักษณะทางกายภาพโดยศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารและสิ่งปลูกสร้างในชุมชนบ้านครัว , สัญลักษณ์ของสถานที่ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ และ

ความสามารถในการรับรู้ความแท้จริงเพื่อใช้อธิบายลักษณะของสถานที่อย่างแท้จริง โดยศึกษาจากผู้คนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ต่างๆในชุมชนที่สามารถรับรู้ถึงความจริงของสถานที่

2.2.3. องค์ประกอบการออกแบบ

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้าเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร : กรณีศึกษา ร้านหมรมิมน้ำ (บุญนุชวิภา เสนาคำ. 2559) ได้มีการนำองค์ประกอบของการออกแบบ เป็นหลักในการทำความเข้าใจองค์ประกอบพื้นฐานของการออกแบบผ่านการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์มาใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์ผ่านสถาปัตยกรรมที่เรามองเห็นได้ด้วยประสาทสัมผัสของมนุษย์ มีประกอบด้วย 5 อย่างคือ

1) ที่ว่าง โดยทั่วไปที่ว่างจะเกิดระหว่างวัตถุหนึ่งกับวัตถุหนึ่ง หรือ อาคารหนึ่งกับอาคารหนึ่ง เป็นตัวกลางเชื่อมวัตถุกับมนุษย์เพื่อประโยชน์ใช้สอย

2) รูปร่าง เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับงานหรือจะใช้เน้นส่วนประกอบในการออกแบบ ซึ่งรูปร่างแต่ละแบบก็จะมีคามหมายที่ต่างกัน ผ่านรูปทรงที่แตกต่างกัน เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงหกเหลี่ยม รูปทรงกลม เป็นต้น ซึ่งรูปทรงแต่ละรูปแบบนั้นให้ความรู้สึกการรับรู้ที่แตกต่างออกไป

3) เส้น ในทางสถาปัตยกรรมจะใช้เส้นลักษณะต่างๆเป็นกรอบอาคาร รวมถึงความหมายของสถาปัตยกรรมที่ต้องการสื่อสารออกมา ผ่านเส้นในรูปแบบต่างๆ เช่น เส้นตรง เส้นนอน เส้นเฉียง เป็นต้น ซึ่งเส้นแต่ละรูปแบบนั้นให้ความรู้สึกที่แตกต่างออกไป

4) พื้นผิวและลวดลายประดับ พื้นผิวสามารถสร้างลักษณะ 3 มิติให้กับชิ้นงานและสร้างสรรค์ให้งานสมจริงมากยิ่งขึ้น เป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญช่วยสื่อสารอารมณ์ของงานออกมาได้ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งพื้นผิวสามารถสร้างความรู้สึกได้หลายแบบ

5) สีคือสิ่งที่กำหนด Mood and Tone อารมณ์ในการออกแบบและสร้างความแตกต่างให้กับงานของเรา ซึ่งจะอยู่ในองค์ประกอบการออกแบบทุกส่วน เส้น รูปทรง พื้นผิว พื้นผนัง และตัวหนังสือต่างๆ เช่น สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีเขียว เป็นต้น ซึ่งสีแต่ละสีนั้นให้ความรู้สึกการรับรู้ที่แตกต่างออกไป

6) ลวดลายประดับ แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ ลวดลายในโครงสร้าง ที่มาจากเนื้อของวัสดุโดยตรงและลวดลายประยุกต์ เป็นการให้ลวดลายลงในส่วนของเนื้อหา โดยหลักการในการนำลวดลายประดับไปใช้ คือ ทำให้งานตกแต่งดูดีขึ้น สัมพันธ์กับขนาดและสัดส่วน

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า องค์ประกอบของการออกแบบ ซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือองค์ประกอบของการออกแบบงานศิลปะและสถาปัตยกรรม ซึ่งสามารถรับรู้ทางสายตาของมนุษย์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเส้น พื้นผิวและลวดลายประดับ สืบมาใช้ในการในการศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

2.3. สถาปัตยกรรมอิสลาม

2.3.1. สถาปัตยกรรมอิสลาม

งานวิจัยเรื่อง จากภายนอก สู่ภายใน สู่ศรัทธา (ปรัชญ์ พิมานแมน. 2555) ได้อธิบาย สถาปัตยกรรมอิสลามไว้ว่า รูปแบบสถาปัตยกรรมอิสลาม ศิลปะอิสลาม หมายถึงศิลปะที่สร้างขึ้นภายใต้อิทธิพลของศาสนาอิสลาม จากต้นกำเนิดของศาสนาอิสลามอยู่ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ชาวอาหรับจึงเป็นชนชาติที่มีบทบาทอย่างสูงของการกำเนิดของวัฒนธรรมอิสลาม อย่างไรก็ตามชาวอาหรับไม่ได้เป็นเจ้าของศิลปะอิสลามเท่านั้น ยังมีชาติอื่นๆ ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามและมีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ศิลปะอิสลาม ดังเช่น อิหร่าน ตุรกี ซีเรีย อินเดียและอินโดนีเซีย เป็นต้น ซึ่งปรากฏอยู่มากทางตะวันตกของทวีปเอเชีย ศาสนาอิสลามเป็นแรงผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาวมุสลิม

สถาปัตยกรรมอิสลามมีพื้นฐานจากหลักคณิตศาสตร์ ซึ่งส่งผลต่อการจัดห้วงจังหวะ ช่องว่างอย่างสม่ำเสมอ และมีความงามอย่างเอกภาพ ผนังแบบเรียบเปิดล้ามีทิวเสาล้อมรอบด้านใน การตกแต่งไม่วิจิตรหยดย้อย แสดงถึงการผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตกับความเรียบง่าย ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้สอยแตกต่างกันไป สถาปัตยกรรมอิสลามแบ่งออกได้หลายประเภทตามหน้าที่ใช้สอยต่างกัน โดยสถาปัตยกรรมอิสลามสามารถแบ่งได้หลายประเภทตามประโยชน์ใช้สอย เช่น ศาสนาสถานหรือมัสยิด สถานที่สอนศาสนาและกฎหมายอิสลาม สถานที่พักคอยคนเดินทางหรือพ่อค้า เป็นต้น (ปรัชญ์ พิมานแมน. 2555)

สถาปัตยกรรมเกิดจากการผสมผสานความเป็นวัฒนธรรมประเพณี รวมถึงลักษณะทางภูมิประเทศ สถาปัตยกรรมอิสลามไม่มีการกำหนดรูปแบบที่ตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศที่อาศัยบนหลักศรัทธาอันเป็นหนึ่งเดียวกันของผู้นับถือศาสนาอิสลามทั่วโลก แต่มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่ส่งต่ออิทธิพลถึงกันผ่านการทำสงคราม การขยายอาณาเขต และการค้าขายผ่านเส้นทางการค้าต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำวัฒนธรรมประเพณีของศาสนาอิสลาม รวมถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมแพร่ขยายออกไปยังทั่วโลก จนเป็นเอกลักษณ์ (ปรัชญ์ พิมานแมน. 2555)

จากการศึกษาหนังสือ ศิลปะอิสลาม รูปแบบและหลักสุนทรียะ (วสมน สาณะเสน. 2567) กล่าวโดยสรุปคือ “ศิลปะอิสลาม” หมายถึง ศิลปะที่รังสรรค์ขึ้นจากแนวคิดของศาสนาอิสลาม ซึ่งครอบคลุมทั้งงานทางธรรมและงานทางโลก งานของมุสลิมที่ทำให้ผู้อุปถัมภ์ที่ไม่ใช่มุสลิม และยังรวมถึงงานของผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมที่ทำให้กับผู้ว่าจ้างที่เป็นมุสลิมด้วย งานชิ้นใดที่สร้างขึ้นภายใต้แนวคิดของศาสนาอิสลาม งานชิ้นนั้นนับเป็น “ศิลปะอิสลาม”

2.3.2. ลักษณะลวดลายในสถาปัตยกรรมอิสลาม

จากการศึกษาหนังสือ ศิลปะเอเชีย (ปัญญา เทพสิงห์, 2548) พบว่า ลวดลายพันธุ์พฤกษา เรขาคณิต และอักษรอาหรับในสถาปัตยกรรมอิสลาม การตกแต่งลวดลายในสถาปัตยกรรมอิสลามนั้น ไม่มีการใช้รูปคนหรือรูปสัตว์ เนื่องจากกฎของศาสนาอิสลามที่ห้ามไม่ให้ทำรูปจำลองรูปเคารพ การตกแต่งส่วนใหญ่จึงใช้ลวดลายลักษณะอื่น ๆ ซึ่งช่างต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้ลึกทั้งในด้านการผสมผสานสี การเลือกวัสดุพื้นผิวและแรงบันดาลใจในการออกแบบ โดยจะมีลักษณะใหญ่ ๆ คือ พันธุ์พฤกษา เรขาคณิต และ อักษรอาหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ลวดลายพันธุ์พฤกษา เป็นการนำส่วนต่าง ๆ ของพันธุ์ไม้ เช่น ใบไม้ กิ่งก้าน ดอก เถา มาจัดองค์ประกอบให้มีจังหวะต่อเนื่อง และมีขนาดแตกต่างกัน โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ การจัดจังหวะให้ซ้ำกัน และกระจายเป็นรัศมี

2. ลวดลายเรขาคณิต เป็นการนำเส้นตรง เส้นซิกแซ็ก เส้นโค้งมาจัดให้เป็นรูปเหลี่ยม วงรี วงกลม หรือนามธรรม โดยจัดจังหวะให้ซ้ำกันอย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงความงดงามของช่องไฟ โดยทั่วไปสถาปัตยกรรมที่เก่าแก่และสำคัญในเอเชียตะวันตก นิยมใช้ลวดลายเรขาคณิต กับการตกแต่งพื้นผิวภายนอกของอาคาร จึงถือเป็นลวดลายยอดนิยมและโดดเด่นมากของการตกแต่งสถาปัตยกรรมอิสลาม

3. ลวดลายอักษร เป็นการประดิษฐ์อักษรอาหรับให้เป็นลวดลาย อักษรส่วนใหญ่นำมาจากถ้อยคำ คัมภีร์อัลกุรอาน ผู้ออกแบบจึงต้องคำนึงอย่างมากเกี่ยวกับความหมายของพื้นที่ในการตกแต่ง และประดิษฐ์ให้สวยงามอ่านง่าย เพราะหากประดิษฐ์จนเสียรูปก็อาจมีความหมายที่เปลี่ยนไป ลวดลายอักษรจึงพบน้อยกว่าลวดลายอื่น ๆ แต่สามารถนำมาตกแต่งให้เกิดความสวยงามได้ และดีกว่าลวดลายอื่น ๆ ที่ให้คุณค่าทั้งความงามและความหมายเชิงศาสนา การตกแต่งโดยใช้อักษรอาหรับ จึงปรากฏในงานศิลปะอิสลามเท่านั้น

งานวิจัยเรื่อง แนวคิด รูปแบบและพัฒนาการของมัสยิดของมัสยิดต้นสน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร (วสมน สาณะเสน. 2558) พบว่า แนวคิดการสร้างและพัฒนาของมัสยิดต้นสนมีแนวคิด 3 ประการคือ แนวคิดด้านสังคม แนวคิดด้านศาสนา แนวคิดด้านการใช้งาน โดยมีหรือบของมัสยิดต้นสนทั้ง 3 หลัง หลังที่ 1 เป็นส่วนที่ถ่ายทอดอัตลักษณ์ของมุสลิมผ่านทางรูปแบบศิลปะไทยประเพณี หลังที่ 2 สืบบุรุษมีการนำต้นแบบจากมัสยิดในประเทศซาอุดีอาระเบีย หลังที่ 3 มีแรงบันดาลใจจากศิลปะอิสลามในประเทศอียิปต์และอิหร่าน ซึ่งแม้ทั้ง 3 หลังจะแตกต่างกัน แต่ถูกออกแบบโดยคำนึงถึงหลักศาสนาอิสลามเสมอ

งานวิจัยเรื่อง การแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด (วสมน สาณะเสน. 2562) พบว่า ศึกษาการแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด พบว่า มุสลิมในประเทศไทยประกอบด้วย 6 ชาติพันธุ์ แต่จากการศึกษาไม่พบว่ามีมุสลิมเชื้อสายจาม นำเสนอลักษณะทางเชื้อชาติของตนผ่านมัสยิด จึงไม่ได้ศึกษามัสยิดของมุสลิมเชื้อสายจาม โดยทั่วไปมุสลิมแต่ละเชื้อสายก็มีอัตลักษณ์ของตัวเองโดยจะแสดงอัตลักษณ์ผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด ผู้วิจัยจึงทำวิจัยเพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของสถาปัตยกรรมของชุมชนชาวมุสลิมเชื้อสายจาม

จากคำอธิบายจากพจนานุกรมและการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า “ศิลปะอิสลาม” หมายถึง ศิลปะที่รังสรรค์ขึ้นจากแนวคิดของศาสนาอิสลาม ซึ่งครอบคลุมทั้งงานทางธรรมและงานทางโลก โดยจะมีลักษณะใหญ่ ๆ คือ พันธุ์พฤกษา เรขาคณิต และ อักษรอาหรับ เนื่องจากชุมชนบ้านครัวเป็นชุมชนที่ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้สถาปัตยกรรมย่อมได้รับอิทธิพลทางศาสนามาด้วยจึงได้นำ ลักษณะของศาสนาอิสลาม คือ พันธุ์พฤกษา เรขาคณิต และ อักษรอาหรับ มาประกอบการศึกษาสถาปัตยกรรมในชุมชน

2.4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการเลือกวิธีวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการในการวิจัย สรุปได้ดังตารางนี้ (ตารางที่ 2.1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการเลือกวิธีการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง ได้นำงานวิจัยที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ จำนวน 4 เรื่อง งานวิจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลชุมชน จำนวน 2 เรื่อง งานวิจัยที่เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมอิสลาม จำนวน 3 เรื่อง มาเป็นแนวทางในการทำวิจัย เรื่องอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้วเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้าเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร : กรณีศึกษา ร้านหมรมน้ำ โดย ปุณณชวีภา เสนคำ (2559) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น ได้แก่ รูปแบบ ลวดลาย วัสดุ และโทนสี มีการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ การสำรวจ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการทำแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มอาคารสมบัติริมน้ำ 11 หลัง โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรม กลุ่มชาวบ้านอาวุโส 10 ท่าน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง และผู้ประกอบการกับนักท่องเที่ยว ใช้วิธีการเลือกแบบบังเอิญ ผลการวิจัยได้พบว่า ผู้วิจัยได้นำผล 3 ประเด็น เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่แนวทางการออกแบบภายในร้านค้าที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยอาคารที่มีอัตลักษณ์มากที่สุด คือ บ้านหลวงราชไมตรี โดยใช้แนวคิด “สถาปัตยกรรมเล่าขานเรื่องราวประวัติศาสตร์” นำรูปแบบ ลวดลาย วัสดุ โทนสี มาใช้ในการออกแบบ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโคกสลุงเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบหอชมวิสำหรับชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดลพบุรี โดย ภคารี กิตติวัฒนฉนิข (2564) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งพฤติกรรมการรับรู้ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมจากเอกสาร การศึกษาภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับชุมชน 7 ท่าน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง และสอบถามประชากรที่อาศัยในชุมชน จำนวน 50 ท่าน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

งานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ชุมชน : แนวคิดและการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยหลักพุทธสันติวิธีของเทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย โดย วิไลวรรณ ทวีศรี (2560) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ชุมชนและการจัดการท่องเที่ยวชุมชน เก็บข้อมูลโดยการศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และศึกษาภาคสนาม สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 6 ท่าน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล แบบเฉพาะเจาะจง

งานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด โดย อภิญญา เฟื่องสกุล (2546) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและกรอบแนวคิดอัตลักษณ์ เก็บข้อมูลโดยการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ชุมชนดั้งเดิมกับการพัฒนาเมือง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านคร้ว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดย นลินดา สุวรรณประสพ (2531) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาเหตุผลที่ทำให้คนในชุมชนบ้านคร้ว ต้องการที่จะรักษาไว้ซึ่งพื้นที่และวิถีชีวิตดั้งเดิม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ชุมชนบ้านคร้ว โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคคลสำคัญ ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และ บุคคลทั่วไปในชุมชน ใช้การเลือกแบบสุ่ม ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ประวัติศาสตร์บ้านคร้วและการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวชุมชน โดย เรืองศักดิ์ ดำริห์เลิศ (2531) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาประวัติศาสตร์บ้านคร้วและการต่อต้านทางวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดของชาวชุมชน เก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ภาพถ่ายและการลงพื้นที่สำรวจชุมชน รวมทั้งการสัมภาษณ์คนในชุมชน

งานวิจัยเรื่อง จากภายนอก สู่ภายใน สู่ศรัทธา โดย ปรัชญ์ พิมานแมน (2555) เป็นการวิจัยด้านทัศนศิลป์ โดยใช้สัญลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมอิสลามในการก่อเกิดรูปทรงสัญลักษณ์ โดยเก็บข้อมูลจากการศึกษารูปทรงทางสถาปัตยกรรมอิสลาม วิถีชีวิตและวัฒนธรรม และการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำราต่างๆ

งานวิจัยเรื่อง การแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด โดย วสมน สาณะเสน (2562) เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาการแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด โดยศึกษาผ่านเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหนังสือ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้มุสลิมในประเทศไทยนำเสนอลักษณะทางเชื้อชาติของตน ผ่านทางมัสยิดได้แก่ การติดต่อกับนานาชาติ, การพัฒนาสถานภาพและการศึกษาของชุมชนมุสลิม และความต้องการดำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และความเชื่อมุสลิมสร้างมัสยิดโดยนำแรงบันดาลใจมาจากมัสยิดสำคัญในประวัติศาสตร์ และมัสยิดแบบที่เป็นที่นิยมในประเทศต้นกำเนิดของตน และพัฒนาขึ้นสูงสุดในสมัยรัชกาลที่ 5 จากนั้นก็เสื่อมความนิยมลงก่อนจะหวนกลับมาอีกครั้งในช่วง พ.ศ. 2500 ส่วนพื้นที่ที่พบมัสยิดที่แสดงเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของมุสลิมได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ตอนล่าง และภาคเหนือตอนบน มุสลิมแต่ละกลุ่มถ่ายทอดอัตลักษณ์ของตนในมัสยิดด้วยวิธีแตกต่างกัน แต่ต่างมุ่งนำเสนอองค์ประกอบที่โดดเด่นเพื่อให้ผู้คนรับรู้ได้ตั้งแต่แรกเห็น เพื่อแสดงความดำรงอยู่ของตนในสังคมไทย

งานวิจัยเรื่อง แนวคิด รูปแบบและพัฒนาการของมัสยิดของมัสยิดต้นสน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดย วสมน สาณะเสน (2558) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาแนวคิด รูปแบบและพัฒนาการของมัสยิดของมัสยิดต้นสน เก็บข้อมูลโดยเอกสารขั้นต้นและชั้นรอง และลงภาคสนามสังเกตรูปแบบและการใช้งาน สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง อิหม่าม นักวิชาการในชุมชน ผู้ออกแบบ และผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ คนในชุมชน บุคคลสำคัญในชุมชนและผู้เชี่ยวชาญ (ตารางที่ 2.1) เครื่องมือที่เหมาะสมกับการวิจัยนี้ คือ แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภาพถ่าย แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถาม และยังใช้เครื่องมือวิจัยที่นอกเหนือจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ สไลด์นำเสนอประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม (ตารางที่ 2.2) มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.1. แสดงการเลือกวิธีการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (หมายเหตุ : ✓ เท่ากับมีในงานวิจัย)

งานวิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย			กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง						
		คุณภาพ	ปริมาณ	ผสมผสาน	คนในชุมชน	นักท่องเที่ยวไทย	นักท่องเที่ยวต่างชาติ	เจ้าหน้าที่	ผู้เชี่ยวชาญ	อาคาร	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์											
แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้าเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร : กรณีศึกษา ร้านหมริมน้ำ (บุญนุชวิภา เสนาคำ. 2559)		✓			✓	✓	✓			กลุ่มอาคารสมบัติริมน้ำจำนวน 11 หลัง	
การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโคกสูงเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบหอชมวิสำหรับชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดลพบุรี (กตาริ กิตติวัฒนวิษ. 2564)				✓	✓				✓	กลุ่มอาคารเรือนฝาค้อ,บ้านหยา,ไม้	
อัตลักษณ์ชุมชน : แนวคิดและการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยหลักพุทธสันติวิธีของเทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย (วิไลวรรณ ทวีศรี. 2560)		✓							✓		
อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด (อภิญา เพื่องสกุล. 2546)		✓									
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลชุมชน											
ชุมชนดั้งเดิมกับการพัฒนาเมือง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (นลินดา สุวรรณประสพ. 2531)		✓			✓			✓			
ประวัติศาสตร์บ้านครัวและการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวชุมชน (เรืองศักดิ์ ดำริห์เลิศ. 2531)		✓			✓			✓	✓		
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมอิสลาม											
จากภายนอก สู่ภายใน สู่ศรัทธา. (ปรัชญ์ พิมาณแมน. 2555)		✓									
การแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด (วสมน สาณะเสน. 2562)		✓			✓			✓	✓	มัสยิด 6 แห่ง	
แนวคิด รูปแบบและพัฒนการของมัสยิดหรือมัสยิดต้นสน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร (วสมน สาณะเสน. 2558)		✓			✓			✓	✓	มัสยิดต้นสน	
อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร				✓	✓			✓	✓	อาคารสำคัญในชุมชน	

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

ตารางที่ 2.2. แสดงการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หมายเหตุ : ✓ เท่ากับมีในงานวิจัย)

งานวิจัย	เรื่อง	เครื่องมือ									
		แบบสำรวจสภาพแวดล้อม	ภาพถ่าย	แบบสังเกตกรณีตัวอย่าง	แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน	แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ	แบบสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว	แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	แบบสอบถาม	อื่นๆ	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์											
แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้าเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร : กรณีศึกษา ร้านหมรมริน้ำ (ปณณชวิภา เสนาคำ. 2559)		✓	✓				✓		✓		
การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโคกสูงเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบหอชมวิวสำหรับชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดลพบุรี (ภคารี กิตติวัฒนนิช. 2564)		✓	✓						✓		
อัตลักษณ์ชุมชน : แนวคิดและการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยหลักพุทธสันติวิธีของเทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย (วิไลวรรณ ทวีศรี. 2560)		✓			✓			✓	✓		
อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด (อภิญญา เพื่องสกุล. 2546)								✓	✓	✓	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลชุมชน											
ชุมชนดั้งเดิมกับการพัฒนาเมือง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (นลินดา สุวรรณประสพ.2531)		✓	✓								
ประวัติศาสตร์บ้านครัวและการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวชุมชน (เรื่องศักดิ์ ดำริห์เลิศ. 2531)		✓	✓	✓	✓			✓	✓		
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมอิสลาม											
จากภายนอก สู่ภายใน สู่ศรัทธา. (ปรัชญ์ พิมานแมน. 2555)		ทบทวนวรรณกรรม									
การแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด (วสมน สาณะเสน. 2562)		✓	✓	✓	✓			✓	✓		
แนวคิด รูปแบบและพัฒนาการของมัสยิดของมัสยิดต้นสน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร (วสมน สาณะเสน. 2558)		✓	✓	✓	✓			✓	✓		
อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร		✓	✓		✓			✓	✓		

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

สามารถสรุปได้ว่า ในงานวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร เป็นการวิจัยแบบคุณภาพผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ คนในชุมชน บุคคลสำคัญในชุมชนและผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภาพถ่าย แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถาม และสไลด์นำเสนอประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ได้แก่ 1) วิธีการวิจัย 2) วิธีการเก็บข้อมูล 3) การศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และกรณีศึกษา 4) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย 5) ประเด็นและตัวแปรที่ศึกษา 6) วิธีการตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1. วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว โดยศึกษาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมเปรียบเทียบกับลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบคุณภาพผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยการลงพื้นที่สำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารในชุมชน สังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมและพฤติกรรมความสนใจของคนในชุมชน ผู้นำชุมชน ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว สัมภาษณ์คนในชุมชนและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัวและความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ในชุมชน รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อยืนยันข้อมูลอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ข้อมูลเชิงปริมาณได้ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยต้องการรวบรวมข้อมูลในเชิงสถิติเพื่อเป็นการสำรวจข้อมูลทั่วไปของพื้นที่บ้านครัวและอัตลักษณ์เบื้องต้นของชุมชนบ้านครัว และการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสำรวจและลงพื้นที่สอบถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัวและความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ในชุมชนบ้านครัว

3.2. วิธีการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสนทนากลุ่มแบบไม่เป็นทางการ 2) สังเกตและถ่ายภาพสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อม 3) สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัว 4) แจกแบบสอบถามแก่คนในชุมชนบ้านครัวที่อาศัยอยู่ภายในชุมชน 5) สัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม 6) สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนบ้านครัว หลังการออกแบบร้านค้าในชุมชนบ้านครัว โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.2.1. การสนทนากลุ่มแบบไม่เป็นทางการ

การสนทนากลุ่มแบบไม่เป็นทางการ โดยมีผู้นำชุมชน 4 คนและคนในชุมชน 2 คนร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัย โดยบันทึกเสียงและจดบันทึกด้วยตัวเอง เมื่อ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2566

3.2.2. สังเกตและถ่ายภาพสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อม

สังเกตและถ่ายภาพสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมเบื้องต้นด้วยตัวผู้วิจัยเอง 1) มัสยิดพื้นที่ชุมชนบ้านครัว 3 แห่ง ได้แก่ มัสยิดยามือลค้อยริยะห์ (บ้านครัวตะวันตก) มัสยิดซูลูกุลมุตตากิน (บ้านครัวใต้) มัสยิดดารุลฟะละห์ (บ้านครัวเหนือ) 2) ศาลาทำน้ำ 3) บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) 4) บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) 5) กลุ่มบ้านไม้ซอย 5 ใช้แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว และร้านอาหาร (ภาคผนวก ก) ถ่ายภาพโดยใช้แอปพลิเคชันถ่ายภาพบนอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ครั้งที่ 1 วันจันทร์ที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566 เวลา 10.00 – 14.00 น. ครั้งที่ 2 วันพุธที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2566 เวลา 12.00 – 14.00 น. ครั้งที่ 3 วันเสาร์ที่ 9 กันยายน พ.ศ.2566 เวลา 9.00 – 12.00 น.

3.2.3. สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัว

สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัว 4 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ภาคผนวก ข) ผู้วิจัยบันทึกเสียงและจดบันทึกด้วยตัวเอง บันทึกเสียงโดยใช้แอปพลิเคชันบันทึกเสียงบนอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ และจดบันทึกในสมุดจดบันทึก เมื่อวันจันทร์ที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566 เวลา 10.00 – 11.00 น. เมื่อวันที่ 10 – 13 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เป็นเวลา 4 วัน เวลา 10.00 – 15.00 น.

3.2.4. แจกแบบสอบถามแก่คนในชุมชนบ้านครัวที่อาศัยอยู่ภายในชุมชน

แจกแบบสอบถามแก่คนในชุมชนบ้านครัวที่อาศัยอยู่ภายในชุมชน โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ชุมชนและแจกแบบสอบถาม (ภาคผนวก ข) ให้คนในชุมชนที่เต็มใจตอบแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนทันทีหลังจากทำเสร็จ เมื่อวันที่ 10 – 13 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เป็นเวลา 4 วัน เวลา 10.00 – 15.00 น.

3.2.5. สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัวและคนในชุมชน

สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัว 4 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัว (ภาคผนวก ค) ผู้วิจัยบันทึกเสียงและจดบันทึกด้วยตัวเอง บันทึกเสียงโดยใช้แอปพลิเคชันบันทึกเสียงบนอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ และจดบันทึกในสมุดจดบันทึก เมื่อวันจันทร์ที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566 เวลา 10.00 – 11.00 น. เมื่อวันที่ 10 – 13 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เป็นเวลา 4 วัน เวลา 10.00 – 15.00 น.

3.2.6. สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์

สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม 2 คน ผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวสถาปัตยกรรมอิสลาม (ภาคผนวก ข) และสไลด์นำเสนอประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ง) ผู้วิจัยบันทึกเสียงและจดบันทึกด้วยตัวเอง

บันทึกเสียงโดยใช้แอปพลิเคชันบันทึกเสียงบนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และจดบันทึกโดยสมุดจดบันทึก ครั้งที่ 1 วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2567 ครั้งที่ 2 วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2567

3.2.7. สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนบ้านครัวหลังการออกแบบร้านค้าในชุมชนบ้านครัว

สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านครัวและคนในชุมชนบ้านครัว 8 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัว ผู้วิจัยบันทึกเสียงและจดบันทึกด้วยตัวเอง บันทึกเสียงโดยใช้แอปพลิเคชันบันทึกเสียงบนอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ และจดบันทึกในสมุดจดบันทึก เมื่อวันที่ 30-31 ตุลาคม พ.ศ.2567 เป็นเวลา 2 วัน เวลา 9.00 – 12.00 น.

3.3. กรณีศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.3.1. ผู้วิจัยคัดเลือกสถาปัตยกรรมที่เป็นกรณีศึกษาจากการสัมภาษณ์ มีนา มุhammadอารีและคณะผู้นำชุมชน (2556) ได้ให้ข้อมูลว่า กรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ 1) มัสยิดพื้นที่ชุมชนบ้านครัว 3 แห่ง ได้แก่ มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก) มัสยิดซุลกูลุมุดตากิน (บ้านครัวใต้) มัสยิดดาร์ลุละฮ์ (บ้านครัวเหนือ) 2) ศาลาทำน้ำ 3) บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) 4) บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) 5) กลุ่มบ้านไม้ซอย 5 และร้านอาหาร 3 ประเภท ประกอบด้วย 1) ร้านอาหาร 2) คาเฟ่ 3) ร้านอาหารแผงลอย

3.3.2. กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม คือ ชาวบ้านในชุมชนจำนวน 33 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ 1) ผู้นำชุมชนบ้านครัว 4 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากเป็นผู้ที่รู้จักชุมชนเป็นอย่างดีเพราะเติบโตและอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านครัว 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม 2 คน ได้แก่ รศ.ประสิทธิ์ สุไลมาน อาจารย์พิเศษคณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และ ดร.วสมน สาณะเสน อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3) ผู้นำชุมชนและชาวบ้านในชุมชน จำนวน 8 คน

3.4. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยอุปกรณ์ 4 ชนิด ได้แก่ 1) แอปพลิเคชันถ่ายภาพบนโทรศัพท์มือถือ 2) แอปพลิเคชันบันทึกเสียงบนโทรศัพท์มือถือ 3) สมุดจดบันทึก 4) เครื่องเขียน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 5 ชนิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1. แบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ผู้วิจัยออกแบบแบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (ภาคผนวก ก) โดยพัฒนามาจากแบบสำรวจอาคารสมบัติริมน้ำของชุมชนริมน้ำจันทบูร ของบุญนุกชวิภา เสนาคำ (2559) โดยแบ่งเป็น 2 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนต้น ได้แก่ วัน เวลาเริ่ม เวลาจบการสังเกต ระยะเวลา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ ได้แก่ ชื่อสถานที่ สถานที่ตั้ง วันและเวลาทำการ

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกและภายใน

3.4.2. แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน การวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสัมภาษณ์การศึกษาเชิงโครงสร้างและเชิงลึก (ภาคผนวก ค) โดยพัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านโฮงเฮ่งไถ่และแบบสัมภาษณ์ผู้เช่าบ้านเหลียวแล ของร่มฉัตร ทองทับ (2565) โดยแบ่งเป็น 2 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อ ตำแหน่ง วัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของสถานที่ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา อาณาเขตและพื้นที่รอบๆชุมชน อาคารสำคัญหรืออาคารโบราณในชุมชน ลักษณะร้านอาหารในชุมชน

ส่วนที่ 3 ลักษณะเด่นของอาคาร ได้แก่ อาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชน ลักษณะทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นจุดเด่น ลวดลาย วัสดุ โทนสี รูปแบบสถาปัตยกรรม ช่องเปิดหลังคา

3.4.3.แบบสอบถามคนในชุมชนบ้านครัว

แบบสอบถามคนในชุมชนบ้านครัว (ภาคผนวก ข) โดยพัฒนามาจากแบบสำรวจอาคารสมบัติริมน้ำของชุมชนริมน้ำจันทบูร ของบุญนุกชวิภา เสนาคำ (2559) และผู้วิจัยเอง โดยแบ่งเป็น 1 หน้า ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ สถาปัตยกรรมดั้งเดิม ลักษณะเส้นรูปทรง สถาปัตยกรรมในชุมชนสื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว จำนวนสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น สีความสอดคล้องของลวดลายในชุมชนบ้านครัว การดึงดูดนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การพักอาศัยในชุมชน

3.4.4. แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น

ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญและคนในชุมชน (ภาคผนวก ข) โดยพัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านโฮงเฮ่งไถ่และแบบสัมภาษณ์ผู้เช่าบ้านเหลียวแล ของร่มฉัตร ทองทับ (2565) โดยแบ่งเป็น 2 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อ ตำแหน่ง วัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านคร้ว ได้แก่ ความต้องการพื้นที่ร้านอาหารเพิ่มเติม สิ่งที่ต้องปรับปรุง ปัญหาที่พบ ลักษณะทางกายภาพที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว

ส่วนที่ 3 ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ได้แก่ 1) สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านคร้ว 2) โทนสี 3) วัสดุพื้น 4) วัสดุผนัง 5) ประเภทดวงโคม 6) ลักษณะประตู 7) ลักษณะหน้าต่าง 8) ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ 9) ป้าย

3.4.5. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยออกแบบแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมอิสลาม (ภาคผนวก ข) โดยพัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมจีนและแนวทางการอนุรักษ์บ้านโหวเฮงไถ่และบ้านเหลียวแล ในชุมชนตลาดน้อย ของร่มฉัตร ทองทับ (2565) โดยแบ่งเป็น 2 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนต้น ได้แก่ วันที่สัมภาษณ์ เวลาเริ่มสัมภาษณ์ เวลาจบสัมภาษณ์ รวมระยะเวลา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ระยะเวลาในการทำงานด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม **ส่วนที่ 2** ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว ได้แก่ อาคารที่โดดเด่น ลักษณะทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ลวดลาย วัสดุ โทนสี ช่องเปิด หลังคา

3.4.6. สไลด์นำเสนอประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยออกแบบสไลด์นำเสนอในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ร่วมกับแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ง) โดยพัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านโหวเฮงไถ่และแบบสัมภาษณ์ผู้เช่าบ้านเหลียวแล ของร่มฉัตร ทองทับ (2565) โดยแบ่งเป็น 21 หน้า ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปชุมชนบ้านคร้ว จำนวน 4 หน้า คือ ประวัติและความเป็นมาของชุมชนบ้านคร้วที่ตั้ง การเดินทาง และอาคารสำคัญในชุมชนบ้านคร้ว

ส่วนที่ 2 อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านคร้ว จำนวน 16 หน้า คือ ภาพอาคารสำคัญในชุมชนบ้านคร้ว 1) ภาพมัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านคร้วตะวันตก) 2) ภาพมัสยิดซุลกูลุมุตตากิน (บ้านคร้วใต้) 3) ภาพมัสยิดดาร์ลุละฮ์ (บ้านคร้วเหนือ) 4) ภาพศาลาท่าน้ำ 5) ภาพบ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) 6) ภาพบ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) 7) ภาพกลุ่มบ้านไม้ซอย 5

3.4.7. แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านคร้ว

ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญและคนในชุมชน (ภาคผนวก ค) โดยแบ่งเป็น 2 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อ ตำแหน่ง วัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ได้แก่ 1) สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว 2) โทนสี 3) วัสดุพื้น 4) วัสดุผนัง 5) ประเภทดวงโคม 6) ลักษณะประตู 7) ลักษณะหน้าต่าง 8) ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ 9) ป้าย

3.5. ประเด็นและตัวแปรที่ศึกษา

3.5.1. ประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ผู้วิจัยทำการศึกษา คือ ศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรมอาคารสำคัญของชุมชนบ้านครัว โดยมีประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว 2) แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1. ประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา	วิธีการเก็บข้อมูล			แหล่ง/ผู้ให้ข้อมูล			
	สำรวจ	สอบถาม	สัมภาษณ์	อาคาร กรณีศึกษา	คนใน ชุมชน	บุคคลสำคัญ ในชุมชน	ผู้เชี่ยวชาญ
1) อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว							
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว							
ลวดลาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
โทนสี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
วัสดุ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
รูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ช่องเปิด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
หลังคา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร							
สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว	✓		✓	✓	✓	✓	
โทนสี	✓		✓	✓	✓	✓	
วัสดุพื้น	✓		✓	✓	✓	✓	
วัสดุผนัง	✓		✓	✓	✓	✓	
ประเภทดวงโคม	✓		✓	✓	✓	✓	
ลักษณะประตู	✓		✓	✓	✓	✓	
ลักษณะหน้าต่าง	✓		✓	✓	✓	✓	
ลักษณะเฟอร์นิเจอร์	✓		✓	✓	✓	✓	
ป้าย	✓		✓	✓	✓	✓	
ป้าย	✓		✓	✓	✓	✓	

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2. ตัวแปรที่ศึกษา

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ ลักษณะสถาปัตยกรรมดั้งเดิม ลักษณะของเส้น ลักษณะของรูปทรง สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในชุมชน สถาปัตยกรรมที่มีลักษณะที่โดดเด่นในชุมชน สีที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ความสอดคล้องกับรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชน ความสอดคล้องกับตลาดที่อยู่ถึงสถาปัตยกรรมในชุมชนบ้านครัว ร้านอาหารในชุมชนมีเอกลักษณ์และดึงดูด ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การพักอาศัยในชุมชน (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	Value	Coding	สถิติที่ใช้
ลักษณะสถาปัตยกรรมดั้งเดิม	สถาปัตยกรรมแบบไทย	1	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
	สถาปัตยกรรมอิสลาม	2	
	สถาปัตยกรรมแบบไทยผสมอิสลาม	3	
ลักษณะของเส้น	ลายเลขาคณิต	1	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
	ลายที่มีที่มาจากรัศมีชาติ	2	
	ผสมผสานระหว่างลายเลขาคณิตและลาย ธรรมชาติ	3	
ลักษณะของรูปทรง	วงกลม	1	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
	สามเหลี่ยม	2	
	สี่เหลี่ยม	3	
มีสียดยามีอุลค้อยริยะห์ สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้าน ครัว	มากที่สุด	5	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
	มาก	4	
	ปานกลาง	3	
	น้อย	2	
	น้อยที่สุด	1	
บ้านคุณสาโรจน์ (บ้าน200 ปี) สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชน บ้านครัว	มากที่สุด	5	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
	มาก	4	
	ปานกลาง	3	
	น้อย	2	
	น้อยที่สุด	1	
บ้านต้นตระกูลบินมฮมุดสื่อ ถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว	มากที่สุด	5	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
	มาก	4	
	ปานกลาง	3	
	น้อย	2	
	น้อยที่สุด	1	
ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ใน ชุมชน	-	-	ค่าเฉลี่ย
จำนวนสถาปัตยกรรมที่มี ลักษณะที่โดดเด่นในชุมชน	-	-	ค่าเฉลี่ย
จำนวนสีที่เป็นเอกลักษณ์ ของชุมชน	-	-	ค่าเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2. (ต่อ)

ตัวแปร	Value	Coding	สถิติที่ใช้
ความสอดคล้องกับรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชน	ไม่สอดคล้อง	0	ค่าความถี่
	สอดคล้อง	1	ค่าร้อยละ
ชุมชน ความสอดคล้องกับลวดลายที่สื่อถึงสถาปัตยกรรมในชุมชนบ้านครัว	ไม่สอดคล้อง	0	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
	สอดคล้อง	1	
ร้านอาหารในชุมชนมีเอกลักษณ์และดึงดูด	ไม่ดึงดูด	0	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
	ดึงดูด	1	
เพศ	ชาย	1	ค่าความถี่
	หญิง	2	ค่าร้อยละ
อายุ	-		ค่าเฉลี่ย
การพักอาศัยในชุมชน	ตั้งแต่เกิด	1	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
	ย้ายเข้ามาพักอาศัยชั่วคราว	2	
	ย้ายมาพักอาศัยถาวร	3	

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

3.6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.6.1. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1.1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) วิเคราะห์ภาพสภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารสำคัญของชุมชนบ้านครัว ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหา เปรียบเทียบและจัดลำดับความสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานที่ ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ โทนมสี วัสดุ รูปแบบ ช่องเปิด หลังคา และรายละเอียดอื่นๆ

2) วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่มเนื้อหา และเรียบเรียงความสำคัญเพื่อหาข้อสรุป ได้แก่ ประวัติความเป็นมา อาณาเขตและพื้นที่รอบๆชุมชน อาคารสำคัญหรืออาคารโบราณในชุมชน ลักษณะร้านอาหารในชุมชน ลักษณะเด่นของอาคาร ได้แก่ อาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชน ลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่เป็นจุดเด่น ลวดลาย วัสดุ โทนมสี รูปแบบสถาปัตยกรรม ช่องเปิดหลังคา

3) วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่มเนื้อหา และเรียบเรียงความสำคัญเพื่อหาข้อสรุป ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ อาคารที่โดดเด่น ลักษณะทางสถาปัตยกรรม ลวดลาย วัสดุ โทนมสี ช่องเปิด หลังคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่มเนื้อหาและเรียบเรียงความสำคัญเพื่อหาข้อสรุป ได้แก่ ความต้องการพื้นที่ร้านอาหารเพิ่มเติม สิ่งที่ต้องปรับปรุง ปัญหาที่พบ ลักษณะทางกายภาพที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว องค์ประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว โทนสี วัสดุพื้น วัสดุผนัง ประเภทดวงโคม ลักษณะประตู ลักษณะหน้าต่าง ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ ป้าย

5) วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัว ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่มเนื้อหาและเรียบเรียงความสำคัญเพื่อหาข้อสรุป ได้แก่ ความคิดเห็นต่อแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว โทนสี วัสดุพื้น วัสดุผนัง ประเภทดวงโคม ลักษณะประตู ลักษณะหน้าต่าง ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ ป้าย

3.6.1.2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพรรณนา ในเรื่องของลักษณะทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว ได้แก่ สถาปัตยกรรมดั้งเดิม ลักษณะเส้น รูปทรง สถาปัตยกรรมในชุมชนสื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว จำนวนสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น สี ความสอดคล้องของลวดลายในชุมชนบ้านครัว ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรคุณภาพหาร้อยละ ความถี่ และตัวแปรปริมาณหาค่าเฉลี่ย จากแบบสอบถามผู้คนที่พักอาศัยในชุมชน

3.6.2. วิธีการตรวจสอบข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเนื้อหาที่มาจากแหล่งต่างกัน ดังนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตรวจสอบวิธีการสามเส้า ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ด้านแหล่งข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง โดยวิธีการตรวจสอบนั้นดูจากแหล่งที่มาของข้อมูล คือ ข้อมูลที่ได้จากบุคคล คนในชุมชนและผู้นำชุมชน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม

2) ด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่แตกต่างกันเพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยจากวิธีเก็บข้อมูลที่ต่างกัน ซึ่งใช้วิธีการลงพื้นที่สำรวจอาคารสำคัญในชุมชน ค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ การสัมภาษณ์คนในชุมชนและผู้นำชุมชน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคเอกสาร และการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสำรวจอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ผลการวิจัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ส่วน ได้แก่ 1) ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว 2) รายละเอียดอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว 3) อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว 4) รายละเอียดร้านอาหารในชุมชนบ้านครัว 5) แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

4.1. ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว

พื้นเพของประชากรในชุมชนบ้านครัวเป็นชาวจามหรือเขมรจามที่อพยพเข้ามาเพื่อพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โดยมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ริมคลองแสนแสบ ซึ่งเป็นที่ดินที่พระองค์พระราชทานให้และได้อาศัยร่วมรบขับไล่ข้าศึกที่เข้ามารุกราน กรุงรัตนโกสินทร์ มีอาชีพดั้งเดิมคือการทำประมงและการทอผ้าไหมพื้นเมือง ในยุคแรกจะทอเป็นผ้าขาวม้า ผ้าโล่ง (นลินดา สุวรรณประสงค. 2559)

จากการสัมภาษณ์ มินา มุหมัดอารีและคณะผู้นำชุมชน (2556) ชุมชนตั้งอยู่สองฟากคลองแสนแสบ มีขอบเขตตั้งแต่วังสระปทุมถึงถนนอรุณพงศ์ มีบ้านเรือนเป็นไม้เก่าแก่โบราณบางหลังมีอายุเกือบร้อยปี ชุมชนบ้านครัว ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ บ้านครัวเหนือ บ้านครัวใต้ และบ้านครัวตะวันตก (รูปที่ 4.1) จริง ๆ แล้วทั้งหมดคือชุมชนบ้านครัวแต่มีการแบ่งพื้นที่เพื่อการดูแลจัดการชุมชนที่ง่ายขึ้นหลังจากมีการขุดคลองแสนแสบซึ่งเป็นคลองที่ขุดผ่านชุมชน

ต่อมาเมื่อ จิม ทอมป์สัน ได้เข้ามาประกอบธุรกิจผ้าไหมส่งออกต่างประเทศ ได้ช่วยพัฒนาปรับปรุงออกแบบลวดลายสีสันทันและใช้ฝีมือการทอผ้าไหมจากชาวจามเป็นหลัก ซึ่งจุดเด่นของผ้าไหมของชุมชนแห่งนี้คือ เนื้อผ้ามีคุณภาพสูง เส้นไหมเนื้อแน่นละเอียด สีสดสวย เมื่อปี 2510 เกิดเหตุการณ์การหายตัวของ จิม ทอมป์สัน ที่ประเทศมาเลเซีย ทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของชุมชนเป็นอย่างมาก หลายครอบครัวหันไปประกอบอาชีพอื่นประกอบกับสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ปัจจุบันเหลือครัวเรือนอยู่เพียงจำนวน 2 ครัวเรือนเท่านั้นที่ยังคงยึดอาชีพการทอผ้าไหม (นลินดา สุวรรณประสงค. 2559)

งานวิจัยประวัติศาสตร์บ้านครัวและการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวจาม (เรื่องศักดิ์ ดำริห์เลิศ. 2531) ทำการศึกษาประวัติศาสตร์และการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวจามชุมชนบ้านครัวพบว่า ชุมชนบ้านครัวมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางจิตใจของคนในพื้นที่เป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นที่ชุมชนบ้านครัวนั้น ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ตอบแทนให้แก่บรรพบุรุษที่ได้อาสาออกรบในนาม กองอาสาจาม ในรัฐบาลพลเอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรม ตินสุลานนท์ ได้มีโครงการสร้างทางด่วนซีดีโรดขึ้นและต้องเวนคืนที่ดินในส่วนของชุมชนบ้านครัวเพื่อการก่อสร้างโครงการ เมื่อชาวบ้านทราบจึงร่วมมือกันจัดทำหนังสือเรียกร้องความชอบธรรมต่อรัฐบาลในการต่อต้านโครงการทางด่วนซีดีโรด เนื่องจากการดำเนินโครงการเป็นสาเหตุให้ชุมชนเกิดความสูญเสียประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรมที่ยาวนาน และชุมชนไม่ได้มีส่วนในประโยชน์ของโครงการแต่อย่างใด รวมทั้งการดำเนินโครงการมีการแยก ชุมชน มิสยิดและสุสาน ออกจากกัน และมีการใช้หลักศาสนาอิสลามประกอบการเรียกร้อง หลังจากนั้นปี พ.ศ. 2558 ไม่มีการต่ออายุพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ถือเป็นชัยชนะของชุมชนที่ร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการปกป้องชุมชนที่มีทั้งประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรมที่อยู่คู่กรุงเทพมหานครมาอย่างยาวนาน

รูปที่ 4.1. แผนที่บ้านครัว

ที่มา : นลินดา สุวรรณประสง (2559) , ปรับแต่งเพิ่มเติม : ผู้วิจัย (2567)

4.2.รายละเอียดอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว

ผลจากการสำรวจ ลักษณะทางกายภาพของอาคารสำคัญของชุมชนบ้านครัวทั้ง 7 หลัง อาคารที่สามารถสำรวจได้ทั้งภายนอกและภายใน ได้แก่ 1) มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก) 2) มัสยิดซุลกูลุมุดตากีน (บ้านครัวใต้) 3) มัสยิดดาร์ลุละฮ์ (บ้านครัวเหนือ) 4) ศาลาทำน้ำ 5) บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) พบอาคารไม่มีคนพักอาศัยและเจ้าของไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลภายในอาคาร ได้แก่ 1) บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) 2) กลุ่มบ้านไม้ซอย 5

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัว ทำให้ทราบข้อมูลทางด้านอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว กลุ่มตัวอย่างคิดว่า 1) สถาปัตยกรรมในชุมชนบ้านครัวมีลักษณะทั้งสถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมอิสลาม 2) สถาปัตยกรรมที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว ที่ชัดเจนมากที่สุด คือ มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์(บ้านครัวตะวันตก) รองลงมา บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) รองลงมา บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายในสถาปัตยกรรมของบ้านคร้วมีลวดลายรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ ต้นไม้ 4) โทนสีที่สื่อถึงชุมชนบ้านคร้วมีสีเขียว สีครีมและสีของวัสดุต่างๆ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านคร้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม เพื่อทราบถึง อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านคร้ว 2) ข้อมูลทั่วไป โดยมีคำถามจำนวน 15 คำถาม โดยเน้นไปที่สถาปัตยกรรมที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว โดยสอบถามคนในชุมชนจำนวน 33 คน

ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 % (33 คน) คิดว่า สถาปัตยกรรมในชุมชนบ้านคร้วเป็นสถาปัตยกรรมไทยผสมผสานสถาปัตยกรรมอิสลาม และลวดลายในสถาปัตยกรรมของบ้านคร้ว ผสมผสานระหว่างลายเรขาคณิตและลายธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างคิดว่าจำนวนโทนสีที่สื่อถึงชุมชนบ้านคร้ว โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3 สี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านคร้วตะวันตก)

- อาคารคอนกรีต ศาสนสถานแห่งแรกของแขกบ้านคร้ว อีกทั้งมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม โดยมีจุดเด่นซุ้มประตูและหน้าต่างที่มีลักษณะโค้งประดับกระจกสี เสามีลวดลายเป็นเส้นเชาะร่องแนวตั้ง (รูปที่ 4.2.)

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านคร้ว กล่าวว่า มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านคร้วตะวันตก) เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ ต้นไม้ และโทนสีเขียวสีของวัสดุ

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านคร้วกล่าวว่า “มัสยิดแห่งนี้อยู่คู่กับชุมชนมานาน สมัยก่อนมีแค่ตัวอาคาร แล้วค่อย ๆ พัฒนาต่อเติมมาเรื่อย ๆ ตัวอาคารก็ยังคงแบบเดิมไว้ ยกเว้นเสาที่มาทีหลังป้องกันมัสยิดถล่มเพราะเป็นการก่อสร้างแบบเก่า”

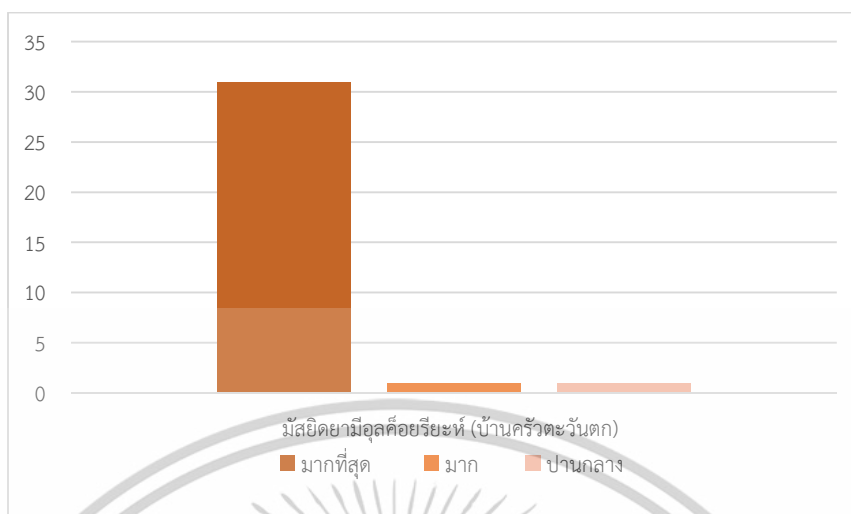
- จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 33 คน โดยแบบสอบถาม พบว่า มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านคร้วตะวันตก) สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านคร้ว ระดับมากที่สุด 94 % (31คน) ระดับมาก 3 % (1คน) ระดับปานกลาง 3 % (1คน) โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 5 มากที่สุด (รูปที่ 4.3.)

รูปที่ 4.2. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.3. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.2.2.บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี)

- เรือนไม้เป็นเรือนแบบมลายูปัตตานีซึ่งซื้อจากที่อื่นมาปลูกและมีการสร้างต่อเติมจากบ้านเก่าที่ซื้อมา บ้านทั้งหลังสร้างจากไม้สักทอง ส่วนประกอบที่สวยงามสะดุดตาคือกระจกสีเส้นสไตในช่องหน้าต่างของบ้าน หลังคามุงกระเบื้องวาวเป็นเอกลักษณ์และลายฉลุไม้สวยงามตกแต่งอยู่รอบตัวบ้าน (รูปที่4.4.)

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี) เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญอีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว เนื่องจากเป็นบ้านของ 1 ใน 8 ตระกูลสำคัญของชุมชนบ้านครัว อีกทั้งเป็นบ้านเก่าที่เหลืออยู่ไม่กี่หลังในชุมชน ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ และโชนสีเขียว สีครีมและสีของวัสดุ

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า “บ้านหลังนี้เป็นบ้านของ 1 ใน 8 ตระกูลสำคัญของชุมชน มีความสวยงามและยังรักษาไว้ได้อยู่ ตอนนี้ก็กำลังปรับปรุงอนาคตก็อาจจะเปิดให้เข้าชมกัน”- จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 33 คน โดยแบบสอบถามพบว่า บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด(บ้าน 100 ปี) สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว ระดับมากที่สุด 94 % (31คน) ระดับมาก 3 % (1คน) ระดับปานกลาง 3 % (1คน) โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 5 มากที่สุด (รูปที่4.5.)

รูปที่ 4.4. บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี)
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.5. บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุดสื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.2.3.บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี)

- บ้านไม้หลังนี้เป็นเรือนไม้เก่าอายุ 200 ปี ทำมาจากไม้สักทั้งหลัง เดิมเป็นเรือนแพแต่มีการยกเรือนแพขึ้นมาบนบก และมีการต่อเติมบ้านในส่วนหน้าเพื่อตอบสนองการใช้งาน ตกแต่งด้วยลายฉลุแบบดั้งเดิม (รูปที่4.6.)

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว มีลักษณะสำคัญคือ ตัวบ้านเป็นเรือนแพก่อนที่จะมีการยกขึ้นบริเวณพื้นดิน อีกทั้งเป็นบ้านเก่าที่เหลืออยู่ไม่กี่หลังในชุมชน ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ และโทนสีเป็นสีของวัสดุ

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า “บ้านหลังนี้เก่ามาก เมื่อก่อนเป็นเรือนแพลอยมา ก่อนจะยกขึ้นไว้บนบก ทำด้วยไม้สักทองทั้งหลัง ทั้งหนาและยาว”

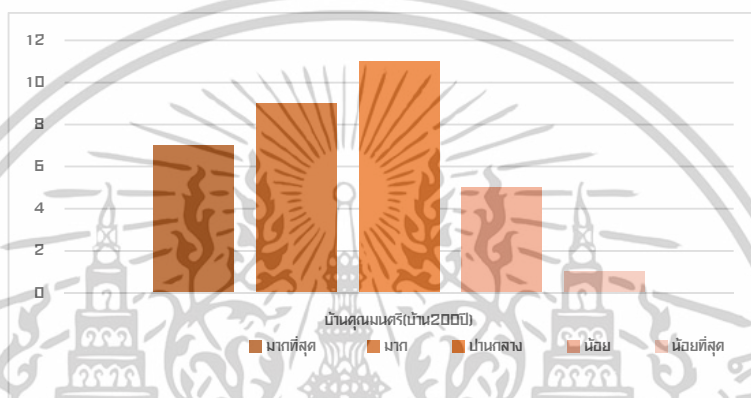
- จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 33 คน โดยแบบสอบถาม พบว่า บ้านคุณมนตรี(บ้าน 200 ปี) สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว ระดับมากที่สุด 21 % (7คน) ระดับมาก 28 % (9คน) ระดับปานกลาง 33% (11คน) ระดับน้อย 15 % (5คน) ระดับน้อยที่สุด 3 % (1คน) โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4 มาก (รูปที่4.7.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.6 บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี)

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.7. บ้านคุณมนตรีสื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.2.4. ศาลาทำน้ำ

- ศาลาทำน้ำมีสยิดยามีอุลค้อยรียะห์ ซึ่งเป็นศาลาทำน้ำอาคารเก่าแก่ของชุมชนที่มีอายุมากกว่า 200 ปี มีลักษณะเป็นอาคารไม้ มีการตกแต่งด้วยไม้ฉลุลายลวดลายธรรมชาติ โดยมีการปรับปรุง 3 ครั้ง แต่คงยังแบบรูปแบบเดิมและวัสดุบางชิ้นยังคงเป็นวัสดุดั้งเดิม (รูปที่ 4.8.)

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า ศาลาทำน้ำ เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว เนื่องจากเป็นศาลาทำน้ำที่อยู่คู่กับสยิดมัสยิดยามีอุลค้อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก) มามากกว่า 200 ปี เป็นสถานที่เดินทาง ขนส่งวัสดุ ก่อสร้างและประกอบพิธีกรรมอาบน้ำศพก่อนที่จะฝังในบริเวณสุสานข้างมัสยิด ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ และโทสนีเป็นสีของวัสดุ

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า “ศาลาทำน้ำอยู่คู่สุเหร่า (มัสยิด) มานาน คนของ ชนศพก็ทำน้ำนี้ เมื่อก่อนเป็นแบบไหนตอนนั้นก็คงแบบเดิม เพียงแค่ปรับปรุงให้ใหม่ ให้แข็งแรง ไม่เก็บทั้งหมดก็ไม่เดิม มีเปลี่ยนแค่นิดหน่อย”

รูปที่ 4.8. ศาลาทำน้ำ
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.2.5.มัสยิดซุลกูลุมุดากิน (บ้านครัวใต้)

- อาคารศาสนสถานของชุมชนบ้านครัวใต้ อาคารคอนกรีต 2 ชั้น มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม การตกแต่งด้วยเหล็กดัดลวดลายดอกไม้ (รูปที่4.9.)

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า มัสยิดซุลกูลุมุดากิน (บ้านครัวใต้) เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบลายดอกไม้และลายธรรมชาติ ดอกไม้ ต้นไม้ และโหนดสีเขียว สีของวัสดุ

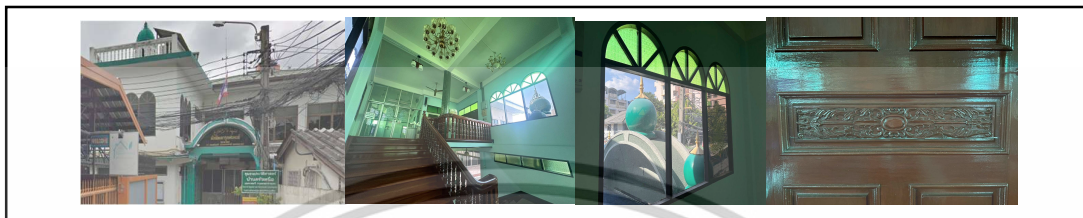
รูปที่ 4.9. มัสยิดซุลกูลุมุดากิน (บ้านครัวใต้)
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.2.6.มัสยิดดารุลพะละฮ์ (บ้านครัวเหนือ)

- อาคารศาสนสถานของชุมชนบ้านครัวเหนือ อาคารเป็นคอนกรีต 2 ชั้น มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม หน้าต่างเป็นลักษณะโค้งประดับกระจกสี ประติมากรรมลวดลายดอกไม้ บันไดไม้สัก (รูปที่4.10.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า มัสยิดดารุลพะละฮ์ (บ้านครัวเหนือ) เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ และโทนสีเขียว สีของวัสดุ

รูปที่ 4.10. มัสยิดดารุลพะละฮ์ (บ้านครัวเหนือ)

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.2.7.กลุ่มบ้านไม้ซอย5

- กลุ่มอาคารเรือนไม้ริมคลองแสนแสบที่มีลักษณะโดดเด่นมีการผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมอิสลาม ผ่านลายฉลุต่างๆ (รูปที่4.11.)

- จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวกล่าวว่า กลุ่มบ้านไม้ซอย 5 เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว มีบ้านเรือนไทย ผสมกับสถาปัตยกรรมอิสลาม เรียงรายอยู่ริมคลองแสนแสบ เพื่อสะดวกต่อการเดินทาง การประกอบอาชีพในการทอผ้า ย้อมผ้าที่ทำในบริเวณคลองแห่งนี้ ในปัจจุบันเหลือกลุ่มบ้านไม้เพียงแห่งเดียวในชุมชน ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ และโทนสีเป็นสีของวัสดุ

รูปที่ 4.11. กลุ่มบ้านไม้ซอย5

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

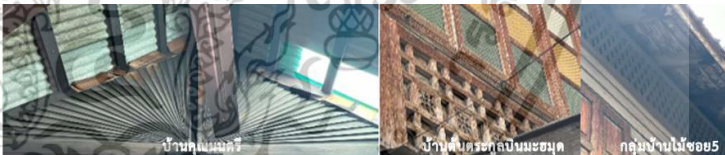
4.3.อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านคร้ว

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสำรวจอาคารสำคัญในชุมชนบ้านคร้ว จำนวน 7 สถานที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ ลวดลาย โทนสี วัสดุ รูปแบบ ช่องเปิด หลังคา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ลวดลาย

ลวดลายจากภาพถ่ายซึ่งพบองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมต่างๆ คือ ช่องลม ประตู หน้าต่าง เสาทั้งในและนอกอาคาร พบเส้นตั้ง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นอิสระ ประกอบเป็นตารางแบบแนวตั้งและแนวนอน แบบตารางไขว้ ที่ผสมผสานเป็นลวดลาย ลายพรรณพฤกษาและเรขาคณิต ได้แก่ ลวดลายพรรณไม้ ลวดลายดอกไม้ ลายตารางสี่เหลี่ยม ตารางแนวตั้งและนอน โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทางกายภาพลวดลาย

ลวดลายเส้นโค้ง	
ศาสนสถาน มัสยิดคามูลเคือยริยะห์ มัสยิดคามูลเคือยริยะห์ มัสยิดคามูลเคือยริยะห์ มัสยิดคามูลเคือยริยะห์	ที่พักอาศัย บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง
ลวดลายเส้นตรง ตาราง และเรขาคณิต	
ศาสนสถาน บ้านถนนระยองบ้านระยอง	ที่พักอาศัย บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง
ลวดลายพรรณไม้	
ศาสนสถาน ไม่พบลวดลายพรรณไม้ในศาสนสถานชุมชนบ้านคร้ว	ที่พักอาศัย บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง บ้านถนนระยองบ้านระยอง

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 โทนสี

โทนสี จากภาพถ่ายพบสีธรรมชาติของวัสดุ ได้แก่ สีไม้จริง สีผนังปูนฉาบสีเปลือกไข่ไก่ สีเขียว เมื่อทำการดึงสีออกจากตัวอาคาร ได้แก่ สีน้ำตาล สีครีม สีเขียว สีขาว ปัจจุบันกลุ่มสีในบางอาคารได้ จืดจางลงไปอย่างเห็นได้ชัด แต่บางอาคารมีการปรับปรุงและดูแลอย่างสม่ำเสมอ โดยมีรายละเอียด ตามตารางที่ 4.2. ดังนี้

ตารางที่ 4.2. แสดงลักษณะทางกายภาพโทนสี

โทนน้ำตาลจากสีธรรมชาติของไม้			
ศาสนสถาน		ที่พักอาศัย	
โทนสีเขียว			
ศาสนสถาน		ที่พักอาศัย	
โทนสีครีม			
ศาสนสถาน		ที่พักอาศัย	

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

4.3.3. วัสดุ

วัสดุ จากภาพถ่ายพบวัสดุมีความสัมพันธ์กับสีและลวดลาย ได้แก่ ไม้ ไม้ฉลุ ลาย กระฉก เป็น วัสดุที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3. แสดงลักษณะทางกายภาพวัสดุ

วัสดุไม้	
ศาสนสถาน มัสยิดชัยมงคลชัยสิทธิ์ มัสยิดดารุ้ลอะละฮ์ มัสยิดดารุ้ลอะละฮ์	ที่พักอาศัย บ้านบ้านโนนชัย บ้านบ้านโนนชัย บ้านบ้านโนนชัย บ้านบ้านโนนชัย
วัสดุกระจกสี	
ศาสนสถาน มัสยิดชัยมงคลชัยสิทธิ์ มัสยิดดารุ้ลอะละฮ์	ที่พักอาศัย บ้านบ้านโนนชัย

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

4.3.4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

รูปแบบสถาปัตยกรรม จากภาพถ่ายพบรูปแบบอาคารที่หลากหลาย ได้แก่ สถาปัตยกรรมแบบอิสลามสถาปัตยกรรมแบบไทย และแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและอิสลาม เนื่องจากตั้งแต่อดีตเริ่มแรกมีการนำสถาปัตยกรรมไทยมาใช้ในการก่อสร้าง ช่วงกลางจึงมีการนำสถาปัตยกรรมอิสลามมาใช้เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.4. ดังนี้

ตารางที่ 4.4. แสดงลักษณะทางกายภาพรูปแบบสถาปัตยกรรม

ลักษณะที่รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม		
ศาสนสถาน 		ที่พักอาศัย ไม่พบลักษณะที่รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบอิสลามในที่พักอาศัยชุมชนบ้านครัว
ลักษณะที่รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทย		
ศาสนสถาน ไม่พบลักษณะที่รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทยในศาสนสถานชุมชนบ้านครัว	ที่พักอาศัย 	
ลักษณะที่รูปแบบสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและอิสลาม		
ศาสนสถาน ไม่พบลักษณะที่รูปแบบสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและอิสลามในศาสนสถานชุมชนบ้านครัว	ที่พักอาศัย 	

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

4.3.5. ช่องเปิด

ช่องเปิด จากภาพถ่ายพบรูปแบบอาคารพบช่องเปิดในสถาปัตยกรรมที่หลากหลาย ทั้งแบบมีโค้ง แบบสี่เหลี่ยม หรือมีการประดับกระจกสีเพื่อสร้างความสวยงามของสถาปัตยกรรม โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.5. ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5. แสดงลักษณะทางกายภาพช่องเปิด

ช่องเปิดแบบโค้ง หน้าต่างแบบกรอบโค้งและประดับกระจกสี	
ศาสนสถาน 	ที่พักอาศัย ไม่พบช่องเปิดแบบโค้ง หน้าต่างแบบกรอบโค้ง และประดับกระจกสีในที่พักอาศัยชุมชนบ้านครัว
ช่องเปิดแบบสี่เหลี่ยม หน้าต่างแบบกรอบสี่เหลี่ยม	
ศาสนสถาน 	ที่พักอาศัย

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

4.3.6.หลังคา

หลังจาก จากภาพถ่ายรูปแบบอาคารพบช่องเปิดในสถาปัตยกรรมที่หลากหลาย พบหลังคาทรงโดม หลังคาจั่ว หลังคาปั้นหยา โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.6. ดังนี้

ตารางที่ 4.6. แสดงลักษณะทางกายภาพหลังคา

หลังคาทรงโดม	
ศาสนสถาน 	ที่พักอาศัย ไม่พบหลังคาทรงโดมในที่พักอาศัยชุมชนบ้านครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6. (ต่อ)

หลังคาบ้านหยา	
ศาสนสถาน ไม่พบหลังคาทรงปั้นหยาในศาสนสถานชุมชน บ้านคร้ว	ที่พักอาศัย
หลังคาจั่ว	
ศาสนสถาน 	ที่พักอาศัย

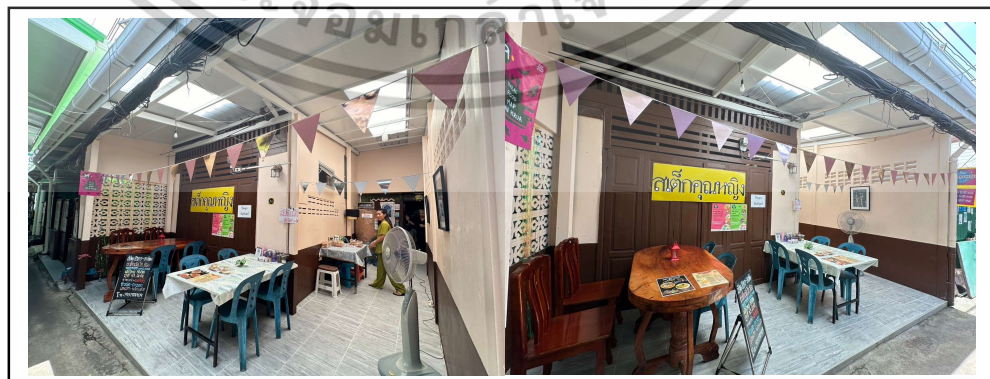
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

4.4.รายละเอียดร้านอาหารในชุมชนบ้านคร้ว

จากการสำรวจพื้นที่ชุมชนบ้านคร้ว พบว่าร้านอาหารในชุมชนบ้านคร้วมีสถานที่ตั้งกระจายอยู่ในภายในชุมชนทั้งบ้านคร้วเหนือ บ้านคร้วตะวันออก บ้านคร้วตะวันตก โดยมีลักษณะที่หลากหลายประเภทสามารถแบ่งตามประเภทร้านอาหารได้ 2 ประเภท ร้านอาหาร (รูปที่ 4.12. - 4.13.) และร้านแผงลอย (รูปที่ 4.14. - 4.26.) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.4.1 ร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร

4.4.1.1. ร้านสเติร์กคุณหญิง

รูปที่ 4.12. ร้านสเติร์กคุณหญิง

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.1.2. ร้านเรือนแม่ทรัพย์

รูปที่ 4.13. ร้านเรือนแม่ทรัพย์

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2. ร้านอาหาร ประเภทร้านแผงลอย

4.4.2.1. ร้านเยาะห์ เนือสเต๊ะ

รูปที่ 4.14 ร้านเยาะห์ เนือสเต๊ะ

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.2. ร้านแหงว่ลูกขึ้นทอด

รูปที่ 4.15. ร้านแหงว่ลูกขึ้นทอด

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2.3. ร้านข้าวเหนียวบ้านย่า

รูปที่ 4.16. ร้านข้าวเหนียวบ้านย่า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.4. ร้านข้าวมันไก่บ้านครัว

รูปที่ 4.17. ร้านข้าวมันไก่บ้านครัว
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.5. ร้านซัลมาโรติมะตะบะ

รูปที่ 4.18. ร้านซัลมาโรติมะตะบะ
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

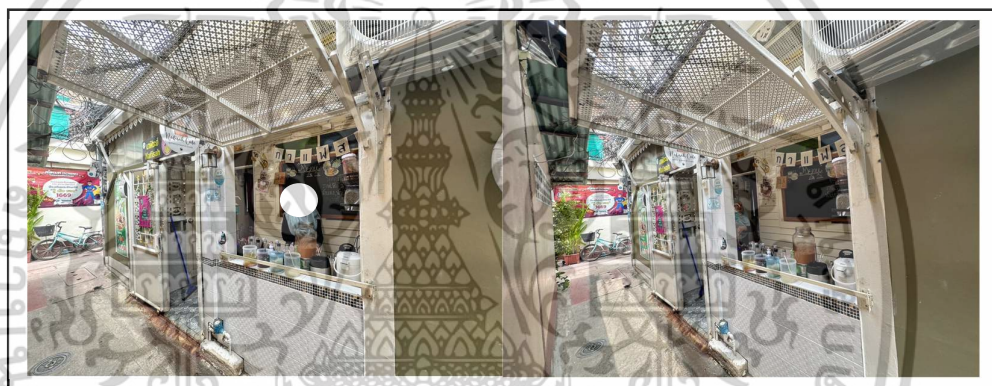
4.4.2.6. ร้านต้มก๋วยเตี๋ยว

รูปที่ 4.19. ร้านต้มก๋วยเตี๋ยว

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.7. ร้านนาฬิกา ไอศกรีม วาฟเฟิลและชาชัก

รูปที่ 4.20 ร้านนาฬิกา ไอศกรีม วาฟเฟิลและชาชัก

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.8. ร้านน้ำได้สะพานอุดมผล

รูปที่ 4.21. ร้านน้ำได้สะพานอุดมผล

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2.9. ร้านบ้านครัวขนมหวาน

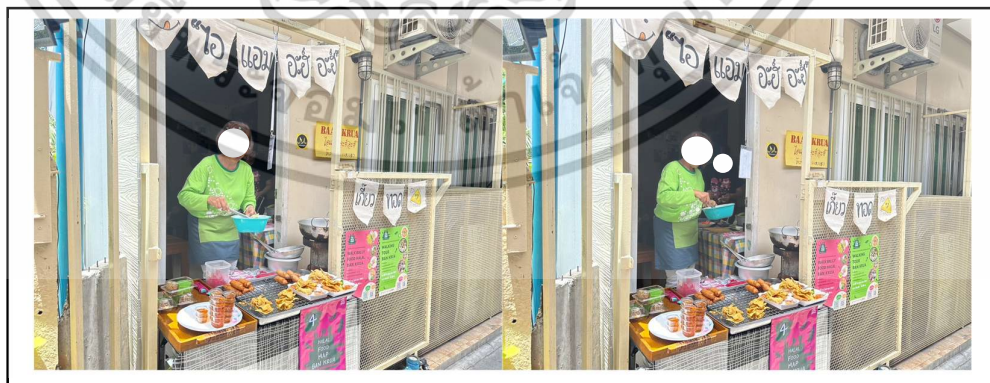
รูปที่ 4.22 ร้านบ้านครัวขนมหวาน
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.10. ร้านพี่แต๋วเครป

รูปที่ 4.23. ร้านพี่แต๋วเครป
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.11. ร้านรอปีอะห์ เกี้ยวและของทอด

รูปที่ 4.24. ร้านรอปีอะห์ เกี้ยวและของทอด
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2.12. ร้านหนับทอดมัน

รูปที่ 4.25. ร้านหนับทอดมัน
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.4.2.13. ร้านฮาวบ้านครัว

รูปที่ 4.26. ร้านฮาวบ้านครัว
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

ร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวทั้งร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร และ ร้านอาหาร ประเภทแผงลอย แต่ละร้านยังไม่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารในหัวข้อถัดไป โดยเสนอแนะแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารจำนวน 3 ประเภท 1) ร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร 2) ร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ 3) ร้านอาหาร ประเภทแผงลอย

4.5. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว คือ 1) ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นลักษณะอาคารแบบสถาปัตยกรรมแบบอิสลามและแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมอิสลามและสถาปัตยกรรมไทย 2) ลวดลาย คือ ลายพรรณพฤกษาและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรขาคณิต ซึ่งพบในช่องลม ประตู หน้าต่าง เสาทั้งในและนอกอาคาร 3) สีธรรมชาติของวัสดุ ประกอบด้วย สีน้ำตาล สีครีม สีเขียว สีขาว 4) วัสดุมีความสัมพันธ์กับสีและลวดลาย ที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ ซึ่งแสดงถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านคร้ว 5) ลักษณะช่องเปิดที่พบในชุมชนผ่านประตูและหน้าต่าง คือ ช่องเปิดแบบโค้ง หน้าต่างแบบกรอบโค้งและประดับกระจกสี ช่องเปิดแบบสี่เหลี่ยม หน้าต่างแบบกรอบสี่เหลี่ยม 6) ลักษณะหลังคาเป็นทรงโดม ทรงปั้นหยา ทรงจั่ว

4.5.1. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร

แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร ที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว ผู้วิจัยได้คัดเลือกร้านอาหารในชุมชนมาพัฒนาแนวทางการออกแบบร้านอาหารในชุมชนบ้านคร้ว คือ ร้านเรือนแม่ทรัพย์ จากการวิเคราะห์จากสถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านคร้ว โดยมีลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่น ได้แก่ 1. ลวดลาย 2. โทนสี 3. วัสดุ 4. รูปแบบ 5. ช่องเปิด 6. หลังคา ทำให้เกิดบรรยากาศภายในร้านอาหารที่สื่อถึง อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมภายในของร้านอาหารของชุมชนบ้านคร้ว ผู้วิจัยนำเสนอการออกแบบผ่านทัศนียภาพ 3 มิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.5.1.1. การสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

บ้านแม่หลังนี้เป็นเรือนไม้เก่าอายุ 200 ปี ทำมาจากไม้สักทั้งหลัง เดิมเป็นเรือนแพแต่มีการยกเรือนแพขึ้นมาบนบก และมีการต่อเติมบ้านในส่วนหน้าเพื่อตอบสนองการใช้งาน ตกแต่งด้วยลายฉลุแบบดั้งเดิม (รูปที่ 4.27.)

รูปที่ 4.27 ร้านเรือนแม่ทรัพย์

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.1.2. การนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร

ผู้วิจัยได้นำเสนอการออกแบบพื้นที่โดยใช้ไม้เป็นวัสดุหลักซึ่งเป็นวัสดุที่ชุมชนใช้ ใช้โทนสีไม้ สีขาว สีเขียว นำการตกแต่งผนังในรูปแบบซุ้มโค้งของมัสยิดมาใช้ในการตกแต่งผนัง โดยใช้กรอบโครงไม้ ภายในฉลุลายพรรณพฤกษาในลักษณะรูปทรงเรขาคณิต ดวงโคมนำมาใช้ 2 แบบ คือ แบบคลาสสิกและแบบสมัยใหม่ ใช้เป็นโคมไฟติดเสา โคมไฟบริเวณเคาน์เตอร์ โคมไฟบริเวณโซนรับประทานอาหาร ใช้ช่องเปิดเดิมของเรือนแม่ทรัพย์ซึ่งเป็นลักษณะของบ้านเรือนไทยเดิม (รูปที่ 4.28 – 4.32)

รูปที่ 4.28 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.29. แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่องลมฉลุลายพรรณพฤกษาซึ่ง
นำมาจากบ้านบ้านต้นกระตูล
บินมะขมุด และบ้านคุณมนตรี

เฟอร์นิเจอร์แบบสมัยใหม่ ที่มี
ลักษณะเรียบง่าย เพื่อมาลด
ซับซ้อนของลวดลายที่ตกแต่ง
บริเวณร้านให้มีความสมดุลมาก
ขึ้น

รูปที่ 4.30 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.31. แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.32 แสดงภาพทัศนียภาพภายในเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.5.1.3. ความคิดของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร (ร้านเรือนแม่ทรัพย์)

ความคิดของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร (ร้านเรือนแม่ทรัพย์) โดยมีความคิดเห็น 7 ประเด็น ได้แก่ สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว โทนีสี วัสดุพื้นและวัสดุเพดาน ประเภทดวงโคม ลักษณะประตูและลักษณะหน้าต่าง ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ ป้าย มีรายละเอียดตามตารางที่ 4.7. ดังนี้

ตารางที่ 4.7. แสดงผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหาร ร้านเรือนแม่ทรัพย์

แนวทางการออกแบบ	ความคิดเห็น
1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว	สัญลักษณ์หรือโลโก้ที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารชุมชนบ้านครัว เนื่องจากคนในชุมชนบ้านครัวส่วนมากนั้นนับถือศาสนาอิสลาม สัญลักษณ์ที่สำคัญของศาสนาอิสลามคือ “พระจันทร์เสี้ยวและดวงดาว” ในส่วนของร้านอาหารที่ออกแบบมานั้นยังขาดส่วนนี้
2. โทนีสี	- โทนีสีที่ผู้วิจัยได้มาใช้ได้ ได้แก่ สีไม้ สีขาว สีเขียว จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า สีที่นำมาใช้นั้นสื่อถึงชุมชนบ้านครัวได้อย่างเด่นชัด ซึ่งตรงกับวัสดุในชุมชนและโทนีสีเขียวซึ่งเป็นสีของมัสยิดหรือสีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7. (ต่อ)

แนวทางการ ออกแบบ	ความคิดเห็น
2. โทนสี (ต่อ)	- จากการสัมภาษณ์ มนตรี ศุภกุล (2567) “สีไม้เนื้อหยาบคือสีของวัสดุส่วนใหญ่ของชุมชนบ้านครัวตั้งแต่อดีตมา บ้านในชุมชนบ้านครัวยังทำมาจากไม้ อย่างบ้าน 100 ปี หรือบ้านหลังนี้ที่อยู่ก็ทำมาจากไม้”
3. วัสดุพื้นและวัสดุ เพดาน	- วัสดุที่ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยใช้ไม้ส่วนใหญ่ จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ไม้คือวัสดุหลักในชุมชนที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หากออกแบบร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัวยังควรมีไม้มาใช้เพื่อสื่อถึงชุมชนอย่างชัดเจน - จากการสัมภาษณ์ อภิสิทธิ์ สารนุสิต (2567) “ผมอยู่บ้านครัวมาตั้งแต่เกิด วัสดุที่ใช้ในบ้านครัวยังคือไม้ มีการเอาไม้มาใช้ก็ถูกต้องแล้ว”
4. ประเภทวงโคม	- ดวงโคมที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้มี 2 แบบ แบบคลาสสิกและแบบสมัยใหม่ โดยนำมาใช้ใน 3 ส่วน ได้แก่ โคมไฟติดเสา โคมไฟบริเวณเคาน์เตอร์ และโคมไฟบริเวณโซนรับประทานอาหาร จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า โคมไฟทั้ง 3 ส่วน มีความเหมาะสมมีการผสมผสานระหว่างแบบเก่าและสมัยใหม่ มีลักษณะที่คล้ายโคม แต่มีบางส่วนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ลักษณะโคมไฟควรมีลวดลายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนบ้านครัวมากยิ่งขึ้น จะทำให้สื่อถึงชุมชนบ้านครัวได้อย่างสมบูรณ์ - จากการสัมภาษณ์ อรุณี แดงโกเมนและเดชา แดงโกเมน (2567) “ภาพรวมของโคมไฟก็โอเคนะ มีลักษณะทรงโคมๆ แต่ที่คิดว่าถ้ามีลวดลายมากขึ้นน่าจะสื่อถึงบ้านครัวได้ชัดเจนกว่านี้”
5. ลักษณะประตูและ หน้าต่าง	- ผู้วิจัยได้คงแบบเดิมไว้ของเรือนแม่ทรัพย์ ซึ่งเป็นลักษณะของบ้านเรือนไทยเดิม เนื่องจากชุมชนบ้านครัวเป็นมุสลิมเชื้อสายจาม จากประวัตินั้นเมื่อย้ายถิ่นฐานมาบริเวณนี้ ก็มีการรับวัฒนธรรมการสร้างบ้านแบบไทยมาผสมผสานด้วยจึงคงการออกแบบแบบเดิมไว้ จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ลักษณะประตูและหน้าต่างแบบนี้สื่อถึงชุมชนบ้านครัว - จากการสัมภาษณ์ มนตรี ศุภกุลและนิตยา อาดำ (2567) “แบบเดิมนี้น่าจะสื่อถึงบ้านครัว เพราะลวดลายหรือลักษณะบ้านในชุมชนก็เป็นแบบนี้ ไม่ได้มีลักษณะเฉพาะอะไร นอกจากตัวมัสยิดที่มีลักษณะลวดลายที่พิเศษ”
6. ลักษณะ เฟอร์นิเจอร์	- ผู้วิจัยได้นำเฟอร์นิเจอร์แบบสมัยใหม่ ที่มีลักษณะเรียบง่าย เพื่อมาลดความซับซ้อนของลวดลายที่ตกแต่งบริเวณร้านให้มีความสมดุลมากขึ้น จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ลักษณะเฟอร์นิเจอร์และการตกแต่งนั้นในภาพรวมของทัศนียภาพของร้าน สื่อถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7. (ต่อ)

แนวทางการ ออกแบบ	ความคิดเห็น
6.ลักษณะ เฟอร์นิเจอร์ (ต่อ)	ชุมชนบ้านครัว โดยนำลวดลายต่างๆมาใช้ได้เหมาะสม รวมทั้งโต๊ะเก้าอี้ที่มี 2 แบบ คือ แบบนั่งพื้นและนั่งเก้าอี้ แต่บางส่วนก็ให้ความคิดเห็นว่า โต๊ะ เก้าอี้ น่าจะมีลวดลายหรือฉลุลายให้เห็นถึงลักษณะลวดลายของชุมชนมา ขึ้น - จากการสัมภาษณ์ ทิพวรรณ ดินอุดมและสุวิมล จรุงศรี (2567) “พี่ว่า โต๊ะเก้าอี้แบบนี้ก็โอเคนะ สื่อถึงคนรุ่นใหม่ได้ดี แต่ถ้ามีลวดลายหรือแกะ ลายต่างๆเพิ่มน่าจะโอเคขึ้น มีทั้งนั่งพื้นนั่งเก้าอี้ก็โอเค”

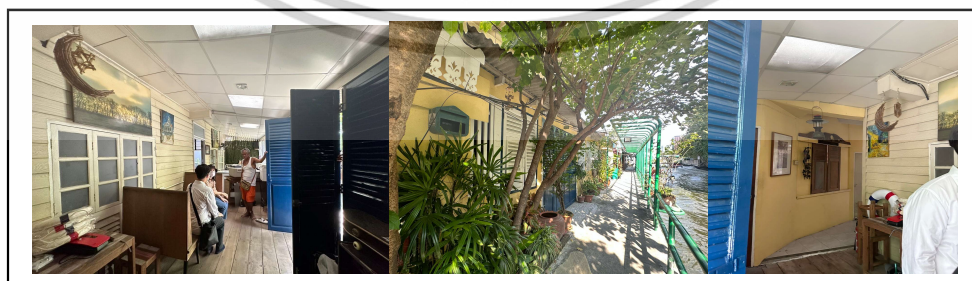
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.5.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ (บ้านคุณ ฟ้า)

แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ ที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของ ชุมชนบ้านครัว ผู้วิจัยได้คัดเลือกบ้านในชุมชนมาพัฒนาแนวทางการออกแบบร้านอาหารในชุมชนบ้าน ครัว คือ บ้านคุณฟ้า จากการวิเคราะห์จากสถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านครัว โดยมีลักษณะ ทางกายภาพที่โดดเด่น ได้แก่ 1. ลวดลาย 2. โทนสี 3. วัสดุ 4. รูปแบบ 5. ช่องเปิด 6. หลังคา ทำให้ เกิดบรรยากาศภายในร้านอาหารที่สื่อถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมภายในของร้านอาหารของชุมชน บ้านครัว ผู้วิจัยนำเสนอการออกแบบผ่านทัศนียภาพ 3 มิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.5.2.1. การสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

บ้านไม้หลังนี้เป็นบ้านเก่า มีการต่อเติมเพิ่มเติมภายหลังโดยหลังจากที่ทางรัฐได้ทำทางเดินริม คลองแสนแสบ บ้านหลังนี้ได้เปลี่ยนทางเข้าหลักจากด้านในชุมชนเป็นด้านติดริมคลองแสนแสบเป็น ทางเข้าหลักแทน และมีการต่อเติมบ้านบริเวณหน้าของบ้านเพิ่มเติม (รูปที่ 4.33)

รูปที่ 4.33 บ้านคุณฟ้า

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.2.2. การนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่

ผู้วิจัยได้นำเสนอการออกแบบดวงโคมที่ใช้มีลักษณะเป็นโดม อีกทั้งรูปแบบลักษณะและโทนสีสื่อถึงบ้านครัวได้อย่างดี คล้ายๆ โคมไฟในมัสยิด ไม่ใช่วัสดุหลักในชุมชนที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นำลวดลายเรขาคณิต ที่นำมาผสมผสานกันจนเกิดเป็นภาพที่นำมาตกแต่ง เป็นสัญลักษณ์ของร้าน นำสีเขียวซึ่งเป็นสีของมัสยิดหรือสีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามรวมทั้งมีการนำสีส้ม สีเหลืองมาใช้ในการตกแต่งด้วยลวดลายทำให้ร้านอาหารมีสีสันมากยิ่งขึ้น ได้ออกแบบเป็นบานกระทุ้งกระจกเพื่อสามารถเปิดรับวิวและลมจากธรรมชาติริมคลองแสนแสบได้ ส่วนของเคาน์เตอร์ที่นั่งริมหน้าต่างเพื่อนั่งชมวิวยุริยวงคลองแสนแสบ ส่วนเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวเป็นลักษณะชุดโต๊ะเก้าอี้แบบเตี้ยมีเบาะหุ้มเพื่อความสบายของการนั่ง (รูปที่ 4.34-4.36)

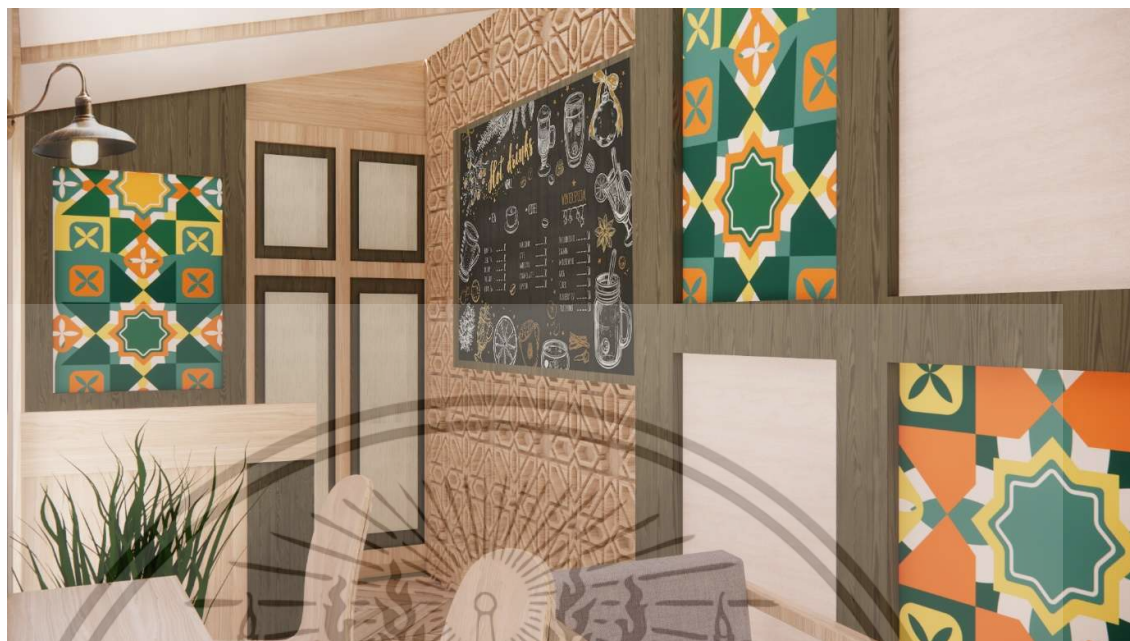

รูปที่ 4.34. แสดงภาพทัศนียภาพภายในบ้านคุณฟ้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.35. แสดงภาพทัศนียภาพภายในบ้านคุณฟ้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.36 แสดงภาพทัศนียภาพภายในบ้านคุณฟ้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.5.2.3. ความคิดของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ บ้านคุณฟ้า

ความคิดของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ (บ้านคุณฟ้า) โดยมีความคิดเห็น 7 ประเด็น ได้แก่ สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว โทนสี วัสดุพื้นและวัสดุเพดาน ประเภทดวงโคม ลักษณะประตูและลักษณะหน้าต่าง ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ ป้าย มีรายละเอียดตามตารางที่ 4.8. ดังนี้

ตารางที่ 4.8. แสดงผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ บ้านคุณฟ้า

แนวทางการออกแบบ	ความคิดเห็น
1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว	สัญลักษณ์หรือโลโก้ที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารชุมชนบ้านครัว เนื่องจากคนในชุมชนบ้านครัวส่วนมากนั้นนับถือศาสนาอิสลาม ลวดลายที่ผู้วิจัยได้นำมาสื่อถึงชุมชนบ้านครัว คือ ลวดลายเรขาคณิต ที่นำมาผสมผสานกันจนเกิดเป็นภาพที่นำมาตกแต่ง เป็นสัญลักษณ์ของร้าน
2. โทนสี	- โทนสีที่ผู้วิจัยได้มาใช้ได้ ได้แก่ สีไม้ สีขาว สีเขียวและสีเทา จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า สีที่นำมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8. (ต่อ)

แนวทางการ ออกแบบ	ความคิดเห็น
2. โทนสี (ต่อ)	นั้นสื่อถึงชุมชนบ้านครัวได้อย่างเด่นชัด ซึ่งตรงกับวัสดุในชุมชนและโทนสีเขียวซึ่งเป็นสีของมัสยิดหรือสีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม รวมทั้งมีการนำสีส้ม สีเหลืองมาใช้ในการตกแต่งด้วยลวดลายทำให้ร้านอาหารมีสีสันมากยิ่งขึ้น - จากการสัมภาษณ์ อรุณี แดงโกเมนและเดชา แดงโกเมน (2567) “เลือกไม้มาตกแต่งดินะ บ้านในชุมชนส่วนมากก็ไม้ พี่ชอบลวดลายที่ตกแต่ง สีสันสวย ทำให้ร้านดูโดดเด่นดี”
3. วัสดุพื้นและวัสดุเพดาน	- วัสดุที่ผู้วิจัยได้มาใช้ส่วนมากคือ ไม้ จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ไม้คือวัสดุหลักในชุมชนที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หากออกแบบร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัวก็ควรมีไม้มาใช้เพื่อสื่อถึงชุมชนอย่างชัดเจน - จากการสัมภาษณ์ อภิสิทธิ์ สารนุสิต (2567) “ถ้าพูดถึงบ้านครัวก็จะต้องมีไม้แหละ สมัยก่อนบ้านอยู่ริมน้ำ ริมคลองก็ทำจากไม้ทั้งนั้น”
4. ประเภทวงโคม	- วงโคมที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ นั้น มีลักษณะแบบคลาสสิก โดยนำโคมไฟติดเสามาใช้ จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นว่โคมไฟที่ใช้มีลักษณะเป็นโคม อีกทั้งรูปแบบบลักษณะและโทนสี สื่อถึงบ้านครัวได้ดี ทำให้นึกถึงลักษณะของโคมไฟในมัสยิดหรือแบบอิสลาม - จากการสัมภาษณ์ ทิพวรรณ ดินอุดมและสุวิมล จรุงศรี (2567) “ดูคลาสสิกดีมีลักษณะทรงโดมๆ ทำให้พินึกถึงโคมไฟในมัสยิด เข้ากับบ้านครัวดี” - จากการสัมภาษณ์ อรุณี แดงโกเมนและเดชา แดงโกเมน (2567) “โคมไฟก็สวยนะ มีลักษณะเก่าๆ แต่อาจเพิ่มลักษณะที่มีลวดลายหรือเป็นลักษณะของโคมไฟที่บนเรือเพราะวิถีชีวิตของบ้านครัวคือน้ำ ริมคลอง”
5. ลักษณะประตูและหน้าต่าง	ผู้วิจัยได้ออกแบบลักษณะประตูหน้าต่างของร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ มีลักษณะเป็นกระจก โดยเฉพาะหน้าต่างได้ออกแบบเป็นบานกระทุ้ง เพื่อสามารถเปิดรับวิวและลมจากธรรมชาติริมคลองแสนแสบได้ จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงว่า ลักษณะประตูและหน้าต่างแบบนี้สื่อถึงชุมชนบ้านครัว - จากการสัมภาษณ์ มนตรี ศุภกุลและนิตยา อาดำ (2567) “พื้มองว่าตัวลักษณะของประตูหน้าต่างก็โอเคนะ แต่หน้าต่างเวลาเปิดอาจต้องคำนึงถึงว่าเปิดออกไปจะขวางทางเดินริมคลองรีเปล่า”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8. (ต่อ)

แนวทางการ ออกแบบ	ความคิดเห็น
5.ลักษณะประตูและ หน้าต่าง (ต่อ)	- จากการสัมภาษณ์ ทิพวรรณ ดินอุดมและสุวิมล จรุงศรี (2567) “ประตูหน้าต่างที่เหลี่ยมแบบนี้แหละสื่อถึงบ้านครัวได้ดีเลย เพราะบ้านในชุมชนก็ใช้แบบนี้”
6.ลักษณะเฟอร์นิเจอร์	ผู้วิจัยได้ออกแบบเฟอร์นิเจอร์ 2 ส่วนคือ ส่วนเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวและเฟอร์นิเจอร์บิวท์อิน ส่วนของเคาน์เตอร์ที่นั่งริมหน้าต่างเพื่อนั่งชมวิวมคลองแสนแสบ ส่วนเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวเป็นลักษณะชุดโต๊ะเก้าอี้แบบเตี้ยมีเบาะหุ้มเพื่อความสบายของการนั่ง - จากการสัมภาษณ์ ทิพวรรณ ดินอุดมและสุวิมล จรุงศรี (2567) “พี่ว่าโต๊ะเก้าอี้แบบนี้ก็โอเคนะ แต่ถ้ามีลวดลายหรือแกะลายต่างๆเพิ่มน่าจะโอเคขึ้น ในส่วนของเบาะก็น่าจะเพิ่มลวดลายมา” - จากการสัมภาษณ์ มนตรี ศุภกุลและนิตยา อาดำ (2567) “โต๊ะเก้าอี้สมัยใหม่ไปหน่อย แต่ก็โอเค อยากให้เพิ่มลวดลายมาในการออกแบบโต๊ะเก้าอี้หรือเพิ่มมาในส่วนของเบาะของเก้าอี้ก็ได้”
7.ป้าย	ผู้วิจัยได้ออกแบบ ลวดลายเรขาคณิตนำมาใช้ในการออกแบบโดยนำลวดลายมาต่อกันเป็นป้ายในคาเฟ่ ซึ่งลวดลายเรขาคณิตเป็นลวดลายที่ใช้ในศาสนาอิสลาม - จากการสัมภาษณ์ อภิสิทธิ์ สารนุสิต (2567) “สวย ทนสมัยแต่ก็ยังมีการกลืนอายของศาสนาอิสลามอยู่นะ พวกเรขาคณิต”

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.5.3. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแผงลอย

แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแผงลอย ที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว จากการวิเคราะห์จากสถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านครัว โดยที่ลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่น ได้แก่ 1. ลวดลาย 2. โทนสี 3. วัสดุ 4. รูปแบบ 5. ช่องเปิด 6. หลังคา ทำให้เกิดบรรยากาศร้านอาหารแผงลอย ที่สื่อถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมภายในของร้านอาหารของชุมชนบ้านครัว ผู้วิจัยนำเสนอการออกแบบผ่านทัศนียภาพ 3 มิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.5.3.1. การสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ร้านอาหาร ประเภทแผงลอยในชุมชนบ้านครัว มีสถานที่ตั้งกระจายอยู่ในภายในชุมชนทั้งบ้านครัวเหนือ บ้านครัวตะวันออก บ้านครัวตะวันตก โดยมีลักษณะทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และมีการจำหน่ายอาหารหลากหลายประเภท รูปแบบแผงลอยก็แตกต่างกันไปตามชนิดอาหาร วัตถุดิบและอุปกรณ์ แต่มีลักษณะที่เหมือนกัน คือ รูปแบบฐานหรือเคาน์เตอร์สี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีขนาดแตกต่างกันไป (รูปที่ 4.37)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

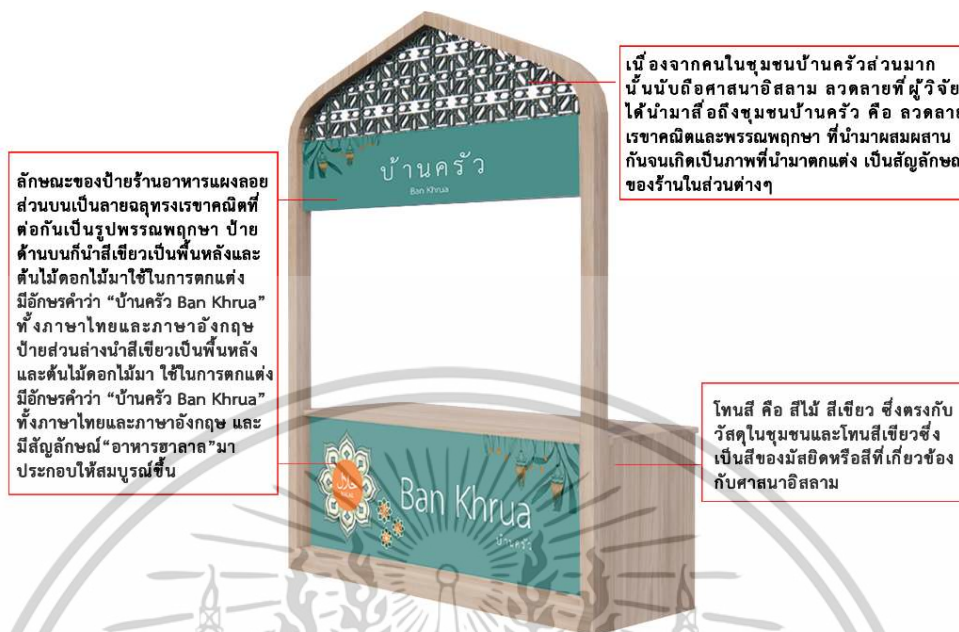

รูปที่ 4.37 ร้านอาหารแผงลอย

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.5.3.2. การนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแผงลอย

ผู้วิจัยได้นำเสนอการออกแบบป้ายร้านอาหารแผงลอยส่วนบนเป็นลายฉลุทรงเรขาคณิตที่ต่อกันเป็นรูปพรรณพฤกษา ป้ายด้านบนก็นำสีเขียวเป็นพื้นหลังและต้นไม้ดอกไม้มาใช้ในการตกแต่ง ป้ายส่วนล่างนำสีเขียวเป็นพื้นหลังและต้นไม้ดอกไม้มาใช้ในการ และมีสัญลักษณ์“อาหารฮาลาล”มาประกอบให้สมบูรณ์ขึ้น ลวดลายเรขาคณิตและพรรณพฤกษา ที่นำมาผสมผสานกันจนเกิดเป็นภาพที่นำมาตกแต่ง เป็นสัญลักษณ์ของร้านในส่วนต่างๆ โทนสี คือ สีไม้ สีเขียว (รูปที่ 4.38-4.41)

รูปที่ 4.38 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแผงลอย
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.39 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแผงลอย
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.40 แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแพงลอย
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 4.41. แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแพงลอย
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

4.5.3.3. ความคิดของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบ สถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแพงลอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทแผงลอย โดยมีความคิดเห็น 3 ประเด็น ได้แก่ สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชน บ้านครัว โทนสี ป้าย มีรายละเอียดตามตารางที่ 4.9. ดังนี้

ตารางที่ 4.9. แสดงผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทคาเฟ่ (บ้านคุณฟ้า)

แนวทางการออกแบบ	ความคิดเห็น
1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว	สัญลักษณ์หรือโลโก้ที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารชุมชนบ้านครัว เนื่องจากคนในชุมชนบ้านครัวส่วนมากนั้นนับถือศาสนาอิสลาม ลวดลายที่ผู้วิจัยได้นำมาสื่อถึงชุมชนบ้านครัว คือ ลวดลายเรขาคณิตและพรรณพฤกษา ที่นำมาผสมผสานกันจนเกิดเป็นภาพที่นำมาตกต่าง เป็นสัญลักษณ์ของร้านในส่วนต่างๆ
2.โทนสี	- โทนสีที่ผู้วิจัยได้มาใช้ได้ ได้แก่ สีไม้ สีเขียว จากความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า สีที่นำมาใช้นั้นสื่อถึงชุมชนบ้านครัวได้อย่างเด่นชัด ซึ่งตรงกับวัสดุในชุมชนและโทนสีเขียวซึ่งเป็นสีของมัสยิดหรือสีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม รวมทั้งมีสีอื่นๆใช้ในการตกแต่งด้วยลวดลายทำให้ร้านอาหารแผงลอยมีสีสันมากยิ่งขึ้น - จากการสัมภาษณ์ มนตรี ศุภกุลและนิตยา อาดำ (2567) “โทนสีเขียวนี้สื่อถึงอิสลามได้ดีเลย มัสยิดส่วนใหญ่นิยมใช้สีเขียว ไม้ก็เป็นวัสดุที่ใช้ในชุมชน” - จากการสัมภาษณ์ อภิสิทธิ์ สารนุสิต (2567) “สีเขียวนี้ใช้เลย ดูสีของมัสยิดก็สีเขียว”
3.ป้าย	ผู้วิจัยได้ออกแบบ ลักษณะของป้ายร้านอาหารแผงลอยส่วนบนเป็นลายฉลุทรงเรขาคณิตที่ต่อกันเป็นรูปพรรณพฤกษา ป้ายด้านบนก็นำสีเขียวเป็นพื้นหลังและต้นไม้ดอกไม้มาใช้ในการตกแต่ง มีอักษรคำว่า “บ้านครัว Ban Khrua” ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ป้ายส่วนล่างนำสีเขียวเป็นพื้นหลังและต้นไม้ดอกไม้มาใช้ในการตกแต่ง มีอักษรคำว่า “บ้านครัว Ban Khrua” ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีสัญลักษณ์ “อาหารฮาลาล” มาประกอบให้สมบูรณ์ขึ้น - จากการสัมภาษณ์ ทิพวรรณ ดินอุดมและสุวิมล จรุงศรี (2567) “สีเขียวเอาใช้ผสมกับไม้สวย สื่อถึงบ้านครัวได้ดี ถ้าจะปรับปรุงร้านก็อยากเอามาเป็นแบบนะ” - จากการสัมภาษณ์ อรุณี แดงโกเมนและเดชา แดงโกเม (2567) “มีสัญลักษณ์ฮาลาลมาออกแบบโอเคเลย เพราะเป็นสัญลักษณ์อาหารที่อิสลามทานได้”

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

บทที่ 5

อภิปรายผลการวิจัยและแนวทางการออกแบบ

บทนี้นำเสนอสาระสำคัญของงานวิจัย ได้แก่ สรุปผลการวิจัย แนวทางการออกแบบ สถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

5.1. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ 1) ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นลักษณะอาคารแบบสถาปัตยกรรมแบบอิสลามและแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมอิสลามและสถาปัตยกรรมไทย 2) ลวดลายที่พบในชุมชน คือ ลายพรรณพฤกษาและเรขาคณิต ซึ่งพบในช่องลม ประตู หน้าต่าง เสาทั้งในและนอกอาคาร 3) สีธรรมชาติของวัสดุ สีน้ำตาล สีครีม สีเขียว สีขาว 4) วัสดุมีความสัมพันธ์กับสีและลวดลาย ซึ่งเป็นวัสดุที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ ซึ่งแสดงถึงอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว 5) ลักษณะช่องเปิดที่พบในชุมชนผ่านประตูและหน้าต่าง คือ ช่องเปิดแบบโค้ง หน้าต่างแบบกรอบโค้งและประดับกระจกสี ช่องเปิดแบบสี่เหลี่ยม หน้าต่างแบบกรอบสี่เหลี่ยม 6) ลักษณะหลังคาที่พบเป็นทรงโดม ทรงปั้นหย่า ทรงจั่ว โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 5.1. ดังนี้

ตารางที่ 5.1. แสดงผลวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะทางกายภาพ	อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว
1.รูปแบบสถาปัตยกรรม	รูปแบบอาคารที่หลากหลาย ได้แก่ สถาปัตยกรรมแบบอิสลาม สถาปัตยกรรมแบบไทย และแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและอิสลาม เนื่องจากตั้งแต่อดีตเริ่มแรกมีการนำสถาปัตยกรรมไทยมาใช้ในการก่อสร้าง ช่วงกลางจึงมีการนำสถาปัตยกรรมอิสลามมาใช้เป็นหลัก
2.ลวดลาย	องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมต่างๆ คือ ช่องลม ประตู หน้าต่าง เสาทั้งในและนอกอาคาร พบเส้นตั้ง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นอิสระ ประกอบเป็นตารางแบบแนวตั้งและแนวนอน แบบตารางไขว้ ที่ผสมผสานเป็นลวดลาย ลายพรรณพฤกษาและเรขาคณิต ได้แก่ ลวดลายพรรณไม้ ลวดลายดอกไม้ ลายตารางสี่เหลี่ยม ตารางแนวตั้งและแนวนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1. (ต่อ)

ลักษณะทาง กายภาพ	อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว
3. โทนสี	สีธรรมชาติของวัสดุ ได้แก่ สีไม้จริง สีผนังปูนฉาบสีเปลือกไข่ไก่ สีเขียว เมื่อทำการดึงสีออกจากตัวอาคาร ได้แก่ สีน้ำตาล สีครีม สีเขียว ปัจจุบันกลุ่มสีในบางอาคารได้จัดจางลงไปอย่างเห็นได้ชัด แต่บางอาคารมีการปรับปรุงและดูแลอย่างสม่ำเสมอ
4. วัสดุ	พบวัสดุมีความสัมพันธ์กับสีและลวดลาย ได้แก่ ไม้ ผนังปูน ไม้ฉลุ ลายกระเจก เป็นวัสดุที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ
5. ช่องเปิด	รูปแบบช่องเปิดที่หลากหลาย ทั้งแบบมีโค้ง แบบสี่เหลี่ยม หรือมีการประดับกระเจกสีเพื่อสร้างความสวยงามของสถาปัตยกรรม
6. หลังคา	หลังคาทรงโดม หลังคาจั่ว หลังคาปั้นหย้า

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

5.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ประเภทร้านอาหารที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว จากการวิเคราะห์จากสถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านครัว ลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่น ได้แก่ 1.ลวดลาย 2.โทนสี 3.วัสดุ 4.รูปแบบ 5.ช่องเปิด 6.หลังคา ทำให้เกิดบรรยากาศภายในร้านอาหารที่สื่อถึง อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมภายในของร้านอาหารของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนบ้านครัว ผู้วิจัยนำเสนอการออกแบบผ่านทัศนียภาพ 3 มิติ ผังเฟอร์นิเจอร์ รูปด้าน (รูปที่ 5.1 – 5.14.)

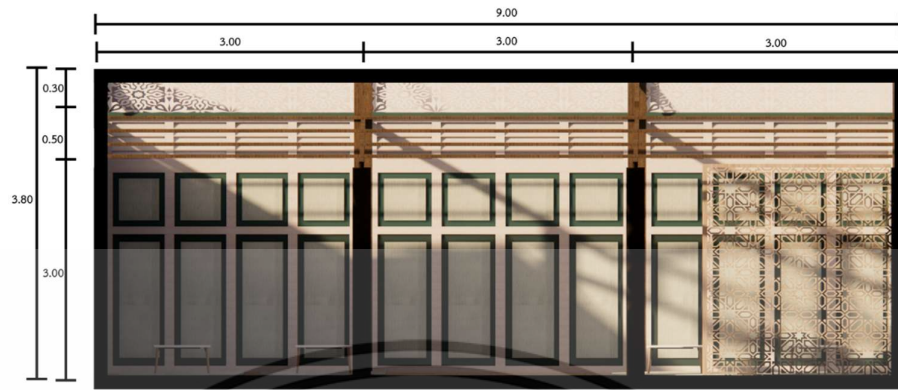

รูปที่ 5.1. แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

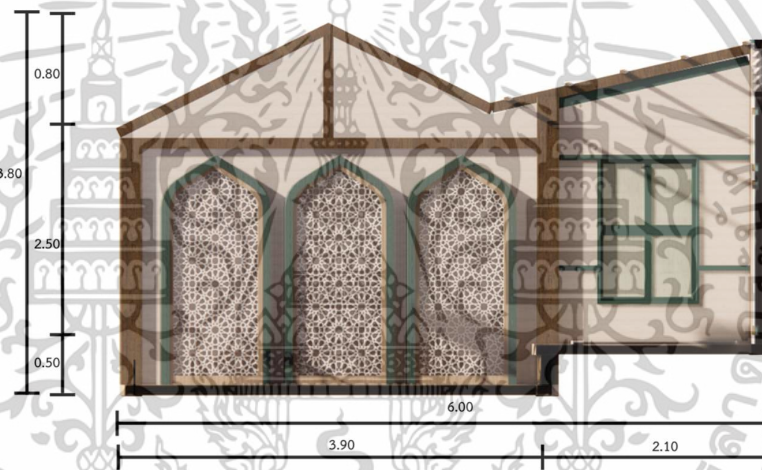

รูปที่ 5.2. แสดงผังเฟอร์นิเจอร์ร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.3. แสดงรูปด้านหลังร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

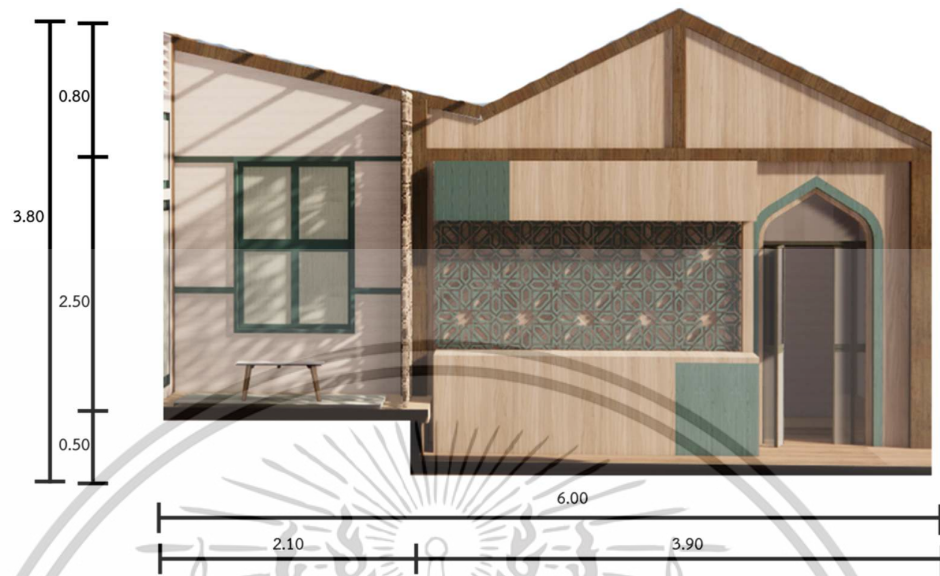

รูปที่ 5.4. แสดงรูปด้านซ้ายร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 5.5. แสดงรูปด้านหน้าร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.6. แสดงรูปด้านขวาร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

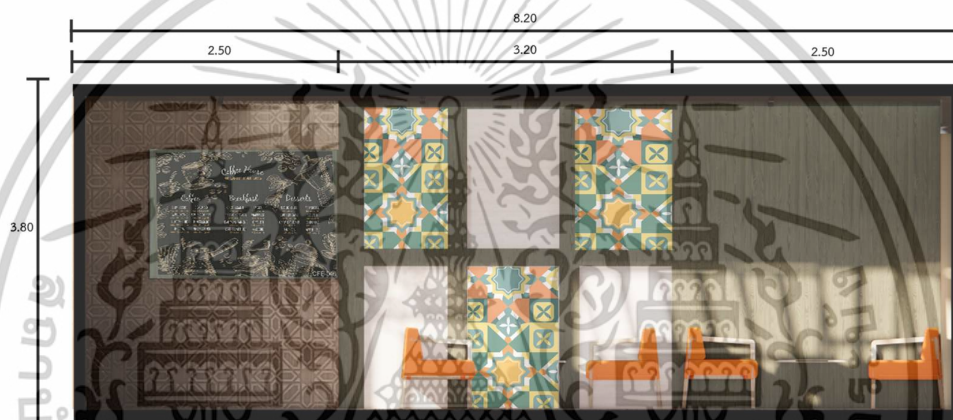
รูปที่ 5.7. แสดงภาพทัศนียภาพภายในคาเฟ่บ้านคุณฟ้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.8. แสดงผังเฟอร์นิเจอร์คาเฟ่บ้านคุณฟ้า

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 5.9. แสดงรูปด้านหลังกาเฟ่บ้านคุณฟ้า

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 5.10. แสดงรูปด้านซ้ายคาเฟ่บ้านคุณฟ้า

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.11. แสดงรูปด้านหน้าคาเฟ่บ้านคุณฟ้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

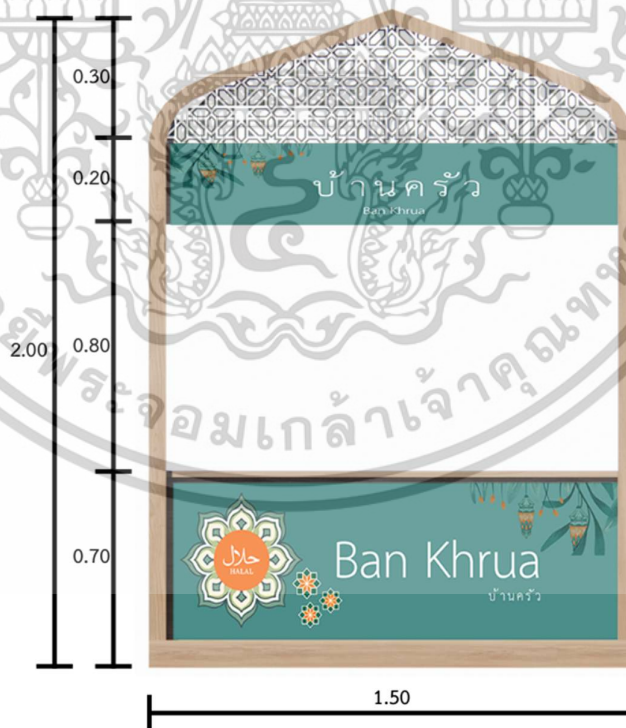

รูปที่ 5.12. แสดงรูปด้านขวาคาเฟ่บ้านคุณฟ้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.13. แสดงภาพทัศนียภาพร้านอาหารแผงลอย
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

รูปที่ 5.14. แสดงรูปด้านหน้าร้านอาหารแผงลอย
ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยได้คัดเลือกร้านอาหารในชุมชนมาพัฒนาแนวทางการออกแบบร้านอาหารในชุมชนบ้าน
ครัว คือ ร้านเรือนแม่ทรัพย์ บ้านคุณฟ้า และแผงลอย สามารถสรุปได้ตามตารางที่ 5.2. ดังนี้

ตารางที่ 5.2. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

	ร้านเรือนแม่ทรัพย์	ร้านคาเฟ่บ้านคุณฟ้า	ร้านแผงลอย
สัญลักษณ์ของ ร้านอาหารชุมชน บ้านครัว	ผู้ออกแบบนำลักษณะของ ดวงดาวซึ่งสื่อถึงศาสนา อิสลามมาออกแบบเป็น ลวดลาย	ลวดลายเรขาคณิต ที่ นำมาผสมผสานกันจน เกิดเป็นภาพที่นำมา ตกแต่ง เป็นสัญลักษณ์ ของร้าน	ลวดลายเรขาคณิตและ พรรณพฤกษา ที่นำมา ผสมผสานกันจนเกิดเป็น ภาพที่นำมาตกแต่ง เป็น สัญลักษณ์ของร้านใน ส่วนต่างๆ
โทนสี	โทนสีที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้ ได้แก่ สีไม้ สีขาว สีเขียว ซึ่งตรงกับวัสดุในชุมชน และโทนสีเขียวซึ่งเป็นที่ เกี่ยวข้องกับศาสนา อิสลาม	โทนสีที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้ ได้แก่ สีไม้ สีขาว สีเขียว และสีเทา ซึ่งตรงกับวัสดุ ในชุมชนและโทนสีเขียว เป็นที่เกี่ยวข้องกับศาสนา อิสลาม	โทนสีที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้ ได้แก่ สีไม้ สีเขียว
วัสดุพื้นและวัสดุ เพดาน	วัสดุที่ผู้วิจัยได้ออกแบบ โดยใช้ไม้ส่วนใหญ่ เนื่องจากคือวัสดุหลักใน ชุมชนที่ใช้ในการก่อสร้าง บ้านตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน	วัสดุที่ผู้วิจัยได้ออกแบบ โดยใช้ไม้ส่วนใหญ่ เนื่องจากคือวัสดุหลักใน ชุมชนที่ใช้ในการก่อสร้าง บ้านตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน	ผู้วิจัยไม่ได้ออกแบบใน ส่วนนี้
ประเภทดวงโคม	มีลักษณะ 2 แบบ แบบ คลาสสิก และ แบบ สมัยใหม่ ซึ่งมีลักษณะ คล้ายๆทรงโคม	โคมไฟที่ใช้มีลักษณะเป็น โคม อีกทั้งรูปแบบ ลักษณะและโทนสี สื่อถึง บ้านครัวได้อย่างดี ทำให้ นึกถึงลักษณะของโคมไฟ ในมัสยิดหรือแบบอิสลาม	ผู้วิจัยไม่ได้ออกแบบใน ส่วนนี้
ลักษณะประตูและ หน้าต่าง	คงแบบเดิมไว้ของเรือน แม่ทรัพย์ ซึ่งเป็นลักษณะ ของบ้านเรือนไทยเดิม	หน้าต่างได้ออกแบบเป็น บานกระทุ้ง	ผู้วิจัยไม่ได้ออกแบบใน ส่วนนี้
ลักษณะ เฟอร์นิเจอร์	เฟอร์นิเจอร์แบบสมัยใหม่ ที่มีลักษณะเรียบง่าย เพื่อ มาลดความซับซ้อนของ ลวดลายที่ตกแต่งบริเวณ	เฟอร์นิเจอร์แบบสมัยใหม่ ที่มีลักษณะเรียบง่าย เพื่อ มาลดความซับซ้อนของ ลวดลายที่ตกแต่งบริเวณ	ผู้วิจัยไม่ได้ออกแบบใน ส่วนนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2. (ต่อ)

	ร้านเรือนแม่ทรัพย์	ร้านกาแฟบ้านคุณฟ้า	ร้านแฝงลอย
ลักษณะ เฟอร์นิเจอร์	ร้านให้มีความสมดุลมาก ขึ้น	ร้านให้มีความสมดุลมาก ขึ้น	ผู้วิจัยไม่ได้ออกแบบใน ส่วนนี้
ป้าย	ผู้วิจัยไม่ได้ออกแบบใน ส่วนนี้	ลวดลายเรขาคณิต นำมาใช้ในการออกแบบ โดยนำมาต่อกันเป็น ป้ายในคาเฟ่ ซึ่งลวดลาย เรขาคณิตเป็นลวดลายที่ ใช้ในศาสนาอิสลาม	ออกแบบ ลักษณะของ ป้ายร้านอาหารแฝงลอย ส่วนบนเป็นลายฉลุทรง เรขาคณิตที่ต่อกันเป็น รูปพรรณพฤษภา ป้าย ด้านบนก็นำสีเขียวเป็น พื้นหลังและต้นไม้ดอกไม้ มาใช้ในการตกแต่ง

ที่มา : ผู้วิจัย (2567)

5.3. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อยอดในเรื่องประวัติความเป็นมาของชุมชน พบว่าเป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีและสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นในชุมชน แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ซึ่งขัดแย้งกับสถานที่ตั้งที่อยู่ในพื้นที่ใจกลางกรุงเทพซึ่งเป็นย่านธุรกิจที่สำคัญ ซึ่งสถาปัตยกรรมในชุมชนที่เก่าแก่แห่งนี้ควรได้รับการศึกษาและอนุรักษ์ไว้ นลินดา สุวรรณประสพ (2559) ได้ศึกษาชุมชนบ้านครัวในแง่ของการพัฒนาเมืองของรัฐและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างการพัฒนาเมืองกับชุมชนดั้งเดิม โดยทำการศึกษาด้านกายภาพ สังคมและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคน กิจกรรม และการใช้พื้นที่ แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว การวิจัยนี้จึงได้ขยายองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

ผู้วิจัยได้ศึกษามัสยิดของชุมชนบ้านครัวทั้ง 3 แห่งได้แก่ มัสยิดยามีอุลค็อยริยะห์ (บ้านครัวตะวันตก) มัสยิดซุลกุลมุตตากีน (บ้านครัวใต้) มัสยิดดาร์ลุฟละฮ์ (บ้านครัวเหนือ) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม พบว่า ชาวมุสลิมชุมชนบ้านครัวที่มีเชื้อสายจาม ดังนั้นมัสยิดจึงมีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ ต้นไม้ และใช้โทน สีเขียว สีครีมและสีของวัสดุ วมสน สีสนิม (2562) ได้ศึกษาการแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด พบว่ามุสลิมในประเทศไทยประกอบด้วย 6 ชาติพันธุ์ แต่จากการศึกษาไม่พบว่ามีมุสลิมเชื้อสายจามนำเสนอลักษณะทางเชื้อชาติของตนผ่านมัสยิด จึงไม่ได้ศึกษามัสยิดของมุสลิมเชื้อสายจาม โดยทั่วไปมุสลิมแต่ละเชื้อสายก็มีอัตลักษณ์ของตัวเองโดยจะแสดงอัตลักษณ์ผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด การวิจัยนี้จึงเป็นการวิจัยที่แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของสถาปัตยกรรมของชุมชนชาวมุสลิมเชื้อสายจาม

จากแนวทางการศึกษาด้านอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม (บุญนุชวิภา เสนาคำ, 2559) ได้แก่ ลวดลาย โทนสี วัสดุ และรูปแบบสถาปัตยกรรม ตามหลักองค์ประกอบของการออกแบบ ผู้วิจัยจึงนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางของปณณชวิภา เสนคำ (2559) มาเป็นแนวทางในการสำรวจลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวแต่เพิ่มเติมในส่วนของช่องเปิดและหลังคา

จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคนที่พักอาศัยในชุมชนบ้านครัวให้ความเห็นว่าสถาปัตยกรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครว้นั้นเป็นอาคารศาสนสถานของศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นศาสนาที่คนในชุมชนนับถือกันมาอย่างยาวนาน บ่งบอกถึงความสอดคล้องระหว่างสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ของชุมชน อีกทั้งอาคารต่างๆในชุมชนยังเป็นอาคารที่มีประวัติศาสตร์ แสดงถึงมรดกทางวัฒนธรรม ความเป็นมาของชาวแขกจามที่อพยพมาในประเทศไทย เป็นจุดท่องเที่ยวสำคัญที่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร วิจัยนี้จึงมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยต่อยอดอดีตมองกลับไปที่เราเห็นทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ ประเพณี วิถีชีวิต เพื่อสร้างจุดแข็งในการท่องเที่ยวและยกระดับรายได้การจ้างงาน (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) และ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยในกลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว โดยพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว รักษาอัตลักษณ์และสร้างคุณค่าได้อย่างยั่งยืน (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2561)

5.4. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านครัว 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารชุมชนบ้านครัว 3) ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและการจัดการ 4) ข้อจำกัดในการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

5.4.1. ข้อเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านครัว

1) เนื่องจากในชุมชนมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและยังมีสถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ภายในชุมชน แต่พบอาคารที่มีการชำรุดและผุพังไปตามกาลเวลา ยังขาดการดูแลและอนุรักษ์อย่างถูกวิธี ได้แก่ มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก) บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100 ปี) ศาลาทำน้าบ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี) กลุ่มบ้านไม้ซอย 5 เป็นต้น หน่วยงานราชการ เช่น กรมศิลปากร คณะกรรมการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรม สำนักงานเขตราชเทวี หรือสมาคมสถาปนิกในพระบรมราชูปถัมภ์ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณและจัดหาช่างฝีมือที่มีความรู้ด้านการอนุรักษ์ในการอนุรักษ์ซ่อมแซมอาคารสำคัญในชุมชนบ้านครัว อาคารเหล่านี้จึงควรถูกอนุรักษ์และปรับปรุงอย่างถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์เพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวไว้

2) จัดทำแบบจำลองตามรูปแบบสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของอาคาร ทั้งในรูปแบบโมเดลจำลองและรูปแบบดิจิทัล เนื่องจากอาคารบางส่วนเริ่มมีความทรุดโทรมและเสียหายโดยสามารถหาช่างมา

ซ่อมแซมได้ เพื่อเป็นการบันทึกรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของชุมชนไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์

3) เผยแพร่อัตลักษณ์ให้บุคคลทั่วไป ชาวบ้านในชุมชนบ้านครัวเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชุมชน อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเป็นการสร้างความตระหนักในคุณค่าของอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว

5.4.2. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและการจัดการ

1) เนื่องจากในชุมชนบ้านครัวมีพื้นที่ค่อนข้างคับแคบ มีทางเดินเป็นลักษณะคล้ายๆเขาวงกต อีกทั้งสถานที่และร้านอาหารในชุมชนกระจายอยู่รอบๆชุมชนค่อนข้างจะไกลกัน ควรจัดทำแผนที่ป้ายบอกทาง และป้ายข้อมูลอาคารสำคัญในชุมชน เพื่อเป็นการนำทาง ชักจูงให้นักท่องเที่ยวหรือคนที่สนใจเข้าถึงสถานที่ได้มากขึ้น เป็นการบอกเล่าประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสถานที่ คุณค่า ความสำคัญของชุมชนบ้านครัวซึ่งมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน

2) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศิลปากร คณะกรรมการอนุรักษ์ศิลปะสถาปัตยกรรม สำนักงานเขตราชเทวี หรือสมาคมสถาปนิกในพระบรมราชูปถัมภ์ อาจร่วมมือกันจัดทำแผนพัฒนาหรือคณะกรรมการร่วมเพื่อส่งเสริมและสร้างองค์ความรู้ให้แก่ คนในชุมชน นักเรียน นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจ เกี่ยวกับชุมชนบ้านครัวที่ควรแก่การอนุรักษ์และจัดทำสื่อโซเซียลมีเดีย เช่น เว็บไซต์ แพนเฟลทบู๊ค เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรม อาหาร วัฒนธรรมในชุมชนบ้านครัว

5.4.3. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเพียงสถาปัตยกรรมที่สำคัญในชุมชนเท่านั้น ซึ่งภายในชุมชนบ้านครัวยังมีอาคารที่เกี่ยวข้อง เช่น พิพิธภัณฑสถานไทย จิม ทอมป์สัน บ้านคุณสมศักดิ์ เป็นต้น อีกทั้งประวัติศาสตร์ในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านอาหาร ด้านอาชีพ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นอัตลักษณ์และสื่อถึงชุมชนบ้านครัวได้เป็นอย่างดี จึงควรศึกษาวิจัยอัตลักษณ์ในด้านอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาอัตลักษณ์ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสถาปัตยกรรมสำคัญในชุมชนที่ศึกษามีอาคารสำคัญที่ยังขาดการบำรุงรักษาและอนุรักษ์ตามหลักการอนุรักษ์ที่ถูกต้อง จึงควรศึกษาเกี่ยวกับการดูแลอาคาร รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกและผลกระทบจากฝน ลม แสงแดดที่สร้างความเสียหายให้อาคารได้ เพื่อนำผลที่ได้มาเสนอแนวทางการบำรุงรักษาและอนุรักษ์อาคารต่อไป

2) ในการวิจัยในอนาคตควรศึกษาเกี่ยวกับการนำอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนไปใช้กับป้ายบอกทางในชุมชน พิพิธภัณฑสถานชุมชน สินค้าในชุมชน เพื่อเผยแพร่และสร้างการจดจำแก่นักท่องเที่ยว เป็นการสร้างจุดแข็งในการท่องเที่ยวของชุมชนเพิ่มเติม

3) ในการคัดเลือกร้านอาหารในการนำมาออกแบบแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร 3 ประเภท คือ ร้านอาหาร คาเฟ่ และแผงลอย ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากร้านอาหารในชุมชนที่อนุญาตให้นำสถานที่มาออกแบบร้านอาหารเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว เพื่อนำมาออกแบบแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารเพียงเท่านั้น ไม่รวมถึงการประมาณราคาและค่าใช้จ่ายต่างในการปรับปรุงร้านอาหาร ซึ่งผู้ที่ต้องการนำไปใช้สามารถนำแนวทางนี้เลือกใช้ ในการปรับปรุงร้านอาหารได้ และทำการวิจัยในอนาคตควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประมาณราคาและค่าใช้จ่ายต่างในการปรับปรุงร้านอาหารของชุมชนบ้านคร้ว เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านอาหารที่ต้องการนำแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมร้านอาหารนำไปใช้ในประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงร้านอาหารได้

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2561. คู่มือบริหารโครงการชุมชนท่องเที่ยวOTOP นวัตกรรม. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- ชลธิชา มาลาหอม. 2555. “อัตลักษณ์ชุมชนรากฐานสู่การศึกษา.” วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม. 9 (1) : 41.
- ทิพวรรณ ดินอุดม และสุวิมล จรุงศรี. (30 ตุลาคม 2567). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ความคิดเห็นต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.
- นลินดา สุวรรณประสงค. 2559. “ชุมชนดั้งเดิมกับการพัฒนาเมือง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร.” สารนิพนธ์การผังเมืองบัณฑิต สาขาวิชาการผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา อาดำ. (13 มีนาคม 2567). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ประวัติความเป็นมาและอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.
- นาฬิสะ หมั่นประสงค์. (31 ตุลาคม 2567). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ความคิดเห็นต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.
- ปัญญา เทพสิงห์. 2548. ศิลปะเอเชีย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปรัชญ์ พิมานแมน. 2555. “จากภายนอก สู่ภายใน สู่ศรัทธา.” วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปณณชวีภา เสนคำ. 2559. “แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้าเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร : กรณีศึกษา ร้านหมรมน้ำ.” วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภคารี กิตติวัฒนวิษ. 2564. “การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโคกสูง เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบหอชมวิสำหรับชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดลพบุรี.” วารสารวิชาการการออกแบบสภาพแวดล้อม 8(1) : 45-59.
- มนตรี ศุภกุล และนิตยา อาดำ. (30 ตุลาคม 2567). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ความคิดเห็นต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.
- มินา มุหมัดอารี และคณะผู้นำชุมชน. (12 ธันวาคม 2566). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ประวัติความเป็นมาและอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ร่มฉัตร ทองพับ. 2565. “แนวทางการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมจีนโบราณ กรณีศึกษา บ้านโฆงเฮงไถ่ และบ้านเหลียวแลในชุมชนตลาดน้อย กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2555. พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ (ฉบับราชบัณฑิตยสถาน). กรุงเทพฯ: สำนักราชบัณฑิตยสภา.
- เรืองศักดิ์ ดำริห์เลิศ. 2531. ประวัติศาสตร์บ้านครัวและการต่อต้านทางวัฒนธรรมของชาวชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วสมน สาณะเสน. 2558. “แนวคิด รูปแบบและพัฒนารูปแบบของมัสยิดต้นสน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร”. *Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ* . 8(1) : 1481-1495.
- วสมน สาณะเสน. 2562. “การแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมผ่านทางสถาปัตยกรรมมัสยิด”. *วารสารศิลป์ พีระศรี*. 6(2) : 196-222.
- วสมน สาณะเสน. 2567. ศิลปะอิสลาม รูปแบบและหลักสุนทรียะ. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มิวเซียมเพรส
- วิไลวรรณ ทวีศรี. 2560. “อัตลักษณ์ชุมชน : แนวคิดและการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยหลักพุทธสันติวิธีของเทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย”. *วารสารศิลปการจัดการ*. 1(2) : 63-74.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561. *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อภิญา เฟื่องสกุล. 2546. อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อภิสิทธิ์ สารนุสิต. (30 ตุลาคม 2567). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ความคิดเห็นต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.
- อรุณี แดงโกเมน และเดชา แดงโกเมน. (30 ตุลาคม 2567). สัมภาษณ์โดย ทีปกร ร่องรัตน์. ความคิดเห็นต่อการนำเสนอการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร. ชุมชนบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพฯ.
- อำพร พัวประดิษฐ์. 2537. “ชุมชน มัสยิด และสุสาน แยกจากกันได้หรือไม่.” ในเอกสารนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาประโยชน์ของถนนรวม และกระจายการจราจรต่อระบบทางด่วนขั้นที่ 2 ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย. เอกสารอัดสำเนา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม(ต่อ)

Cox, H. 1968. *The Restoration of a Sense of Place*. Toronto : Ekistics 25.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”

บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต.....

เวลาเริ่มสังเกต.....

เวลาจบการสังเกต.....

รวมระยะเวลา.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่.....

2. สถานที่ตั้ง.....

3. วัน/เวลาทำการ.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกและภายใน

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ร้านอาหาร

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกและภายใน

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน

เรื่องแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น

การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”

บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
2. วันที่ทำการสัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....
3. เวลา.....รวมระยะเวลา.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะทางกายภาพแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัว

4. ท่านคิดว่าความต้องการพื้นที่ร้านอาหารเพิ่มเติมมีขนาดเท่าไรจึงเหมาะสม
.....
.....
5. สิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง
.....
.....
6. ปัญหาที่พบในการเปิดบริการหรือใช้บริการร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวในด้านต่างๆ เช่น
ด้านการใช้งาน ด้านพื้นที่ ด้านการตกแต่ง
.....
.....
7. ลักษณะทางกายภาพที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวที่ควรใช้ในร้านอาหารมี
อะไรบ้าง
.....
.....

ส่วนที่ 3 แนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

8. องค์ประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง
 - 4.1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว
 - 4.2. โทนสี.....
 - 4.3. วัสดุพื้น.....
 - 4.4. วัสดุผนัง.....

4.5. ประเภทวงโคม.....

.....

4.6. ลักษณะประตู.....

.....

4.7. ลักษณะหน้าต่าง.....

.....

4.8. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์.....

.....

4.9. ป้าย.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว
การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

กรุณาใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ หน้าคำตอบที่ท่านต้องการ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. ท่านคิดว่าพื้นที่ “ชุมชนบ้านครัว” มีลักษณะสถาปัตยกรรมดั้งเดิมเป็นแบบใด

☐ 1. สถาปัตยกรรมแบบไทย ☐ 2. สถาปัตยกรรมอิสลาม ☐ 3. สถาปัตยกรรมแบบไทยผสมอิสลาม

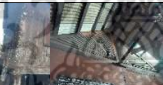
2. หากท่านนึกถึง “ชุมชนบ้านครัว” ท่านนึกถึงลักษณะของเส้นในข้อใด

☐ 1. ลายเลขาคนิต ☐ 2. ลายที่มีที่มาจากรัศมี ☐ 3. ผสมผสานระหว่างลายเลขาคนิตและลาย

ธรรมชาติ

3. หากท่านนึกถึง “ชุมชนบ้านครัว” ท่านนึกถึงลักษณะของรูปทรงในภาพใด

☐ 1. วงกลม ☐ 2. สามเหลี่ยม ☐ 3. สี่เหลี่ยม

สถาปัตยกรรมในชุมชน	สื่อถึงอัตลักษณ์ชุมชนบ้านครัว				
	มากที่สุด (5)	มาก(4)	ปานกลาง (3)	น้อย(2)	น้อยที่สุด(1)
4. มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก)					
5. บ้านคุณสาโรจน์ (บ้าน 200 ปี)					
6. บ้านต้นตระกูลบินมอ มุด					

7. ระยะเวลาที่ท่านพักอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านครัว..... ปี

8. ท่านคิดว่าสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะที่โดดเด่นในชุมชนมีกี่จุด

9. ท่านคิดว่าสีที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวมีกี่สี

10. ท่านคิดว่ารูปภาพนี้มีความสอดคล้องกับรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชนหรือไม่

☐ 0. ไม่สอดคล้อง ☐ 1. สอดคล้อง

11. ท่านคิดว่ารูปภาพนี้มีความสอดคล้องกับลวดลายที่สื่อถึงสถาปัตยกรรมในชุมชนบ้านครัวหรือไม่

☐ 0. ไม่สอดคล้อง ☐ 1. สอดคล้อง

12. ท่านคิดว่าร้านอาหารในชุมชนในปัจจุบันมีเอกลักษณ์และดึงดูดนักท่องเที่ยวหรือไม่

☐ 0. ไม่ดึงดูด ☐ 1. ดึงดูด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

13. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

14. อายุ

15. การพักอาศัยในชุมชน ☐ 1. ตั้งแต่เกิด ☐ 2. ย้ายเข้ามาพักอาศัยชั่วคราว ☐ 3. ย้ายมาพักอาศัยถาวร

- ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน การวิจัยเรื่อง

“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”

บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
2. วันที่ทำการสัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....
3. เวลา.....รวมระยะเวลา.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของสถานที่

1. ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว

.....

.....

2. อาณาเขตและพื้นที่รอบๆชุมชน

.....

.....

3. อาคารสำคัญหรืออาคารโบราณในชุมชน

.....

.....

4. ลักษณะร้านอาหารในชุมชน

.....

.....

ส่วนที่ 3 ลักษณะเด่นของอาคาร

5. อาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวคือที่ไหน

.....

.....

6. ลักษณะทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะที่เป็นจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

.....

.....

7. ลวดลายใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

.....

.....

8. วัสดุที่ใช้หลักของอาคารสำคัญในชุมชนคือวัสดุใดบ้าง

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....

9. โทนสีใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

.....

.....

10. รูปแบบทางสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่เป็นอย่างไร

.....

.....

ส่วนที่ 3 แนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

8. องค์ประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง

4.1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว

.....

4.2. โทนสี.....

.....

4.3. วัสดุพื้น.....

.....

4.4. วัสดุผนัง.....

.....

4.5. ประเภทดวงโคม.....

.....

4.6. ลักษณะประตู.....

.....

4.7. ลักษณะหน้าต่าง.....

.....

4.8. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์.....

.....

4.9. ป้าย.....

.....

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน

เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้านครัว
การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
2. วันที่ทำการสัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....
3. เวลา.....รวมระยะเวลา.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

ร้านอาหารประเภท.....

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารที่สื่อถึงชุมชนบ้าน

ครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว

.....

.....

4.2. โทนสี

.....

.....

4.3. วัสดุพื้น

.....

.....

4.4. วัสดุผนัง

.....

.....

4.5. ประเภทดวงโคม

.....

.....

4.6. ลักษณะประตู

.....

.....

4.7. ลักษณะหน้าต่าง

.....

.....

4.8. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์

.....

.....

4.9. ป้าย

.....

.....

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยเรื่อง

“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้วเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
 บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลาเริ่มสัมภาษณ์.....

เวลาจบการสัมภาษณ์.....

รวมระยะเวลา.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
2. ประสบการณ์ ระยะเวลาในการทำงานด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม.....ปี

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านคร้ว

3. ท่านคิดว่าอาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านคร้วคืออาคารไหน

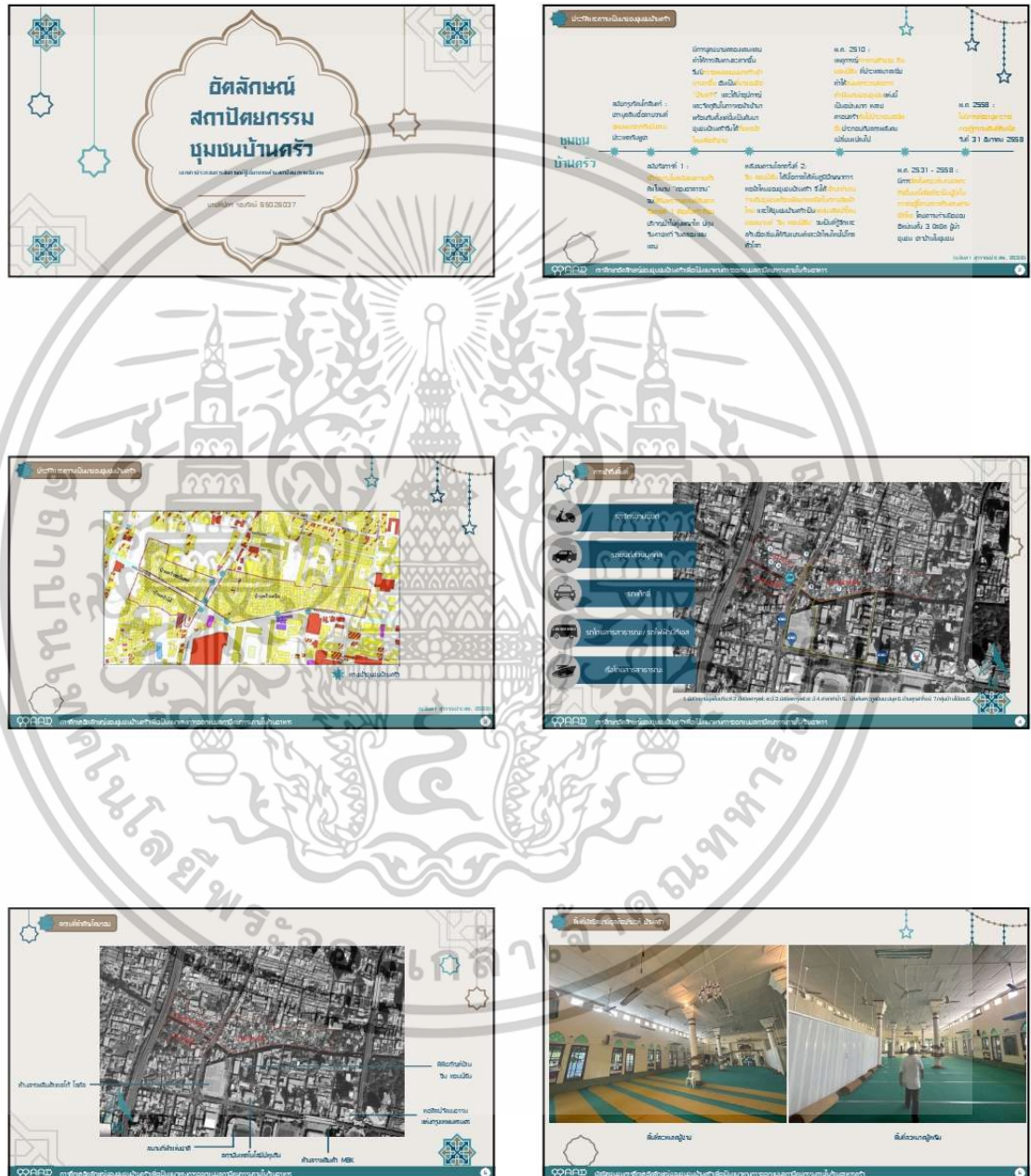
4. ท่านคิดว่าลักษณะทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะที่เป็นจุดเด่นของชุมชนบ้านคร้ว

5. ท่านคิดว่าลวดลายใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านคร้ว

6. ท่านคิดว่าวัสดุที่ใช้หลักของอาคารสำคัญในชุมชนคือวัสดุใดบ้าง

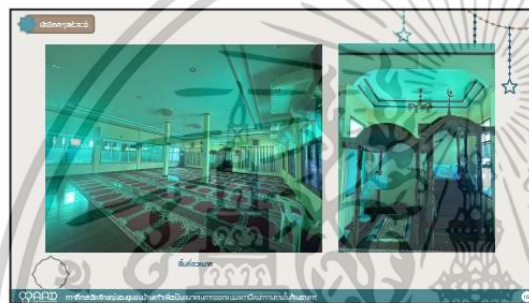
7. ท่านคิดว่าโทนสีใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านคร้ว

ภาคผนวก ง
สไลด์ประกอบการสัมภาษณ์

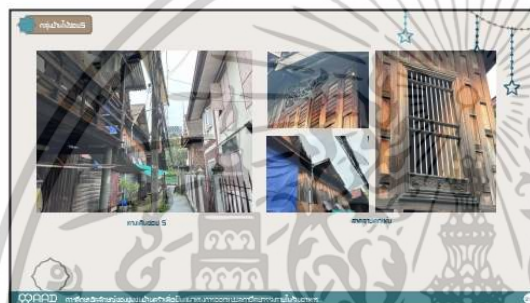

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
 “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
 บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 10.00 น.

เวลาจบการสังเกต 10.30 น.

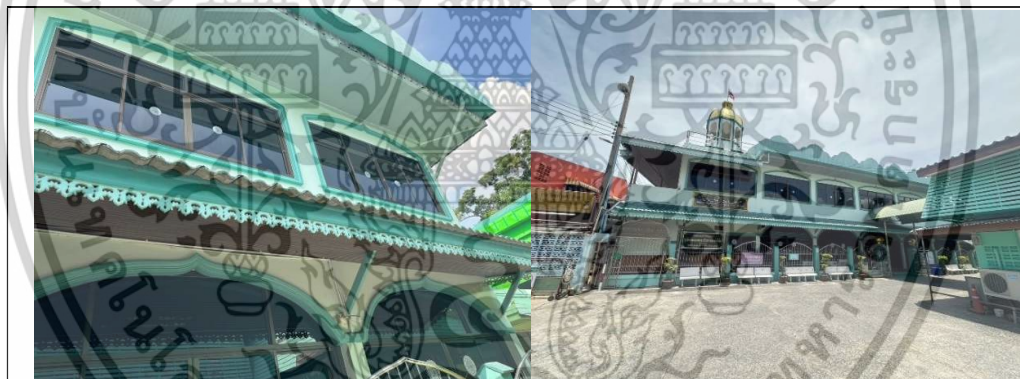
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก)
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ 4.30 – 20.00 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สถาปัตยกรรมโดยรอบภายนอก

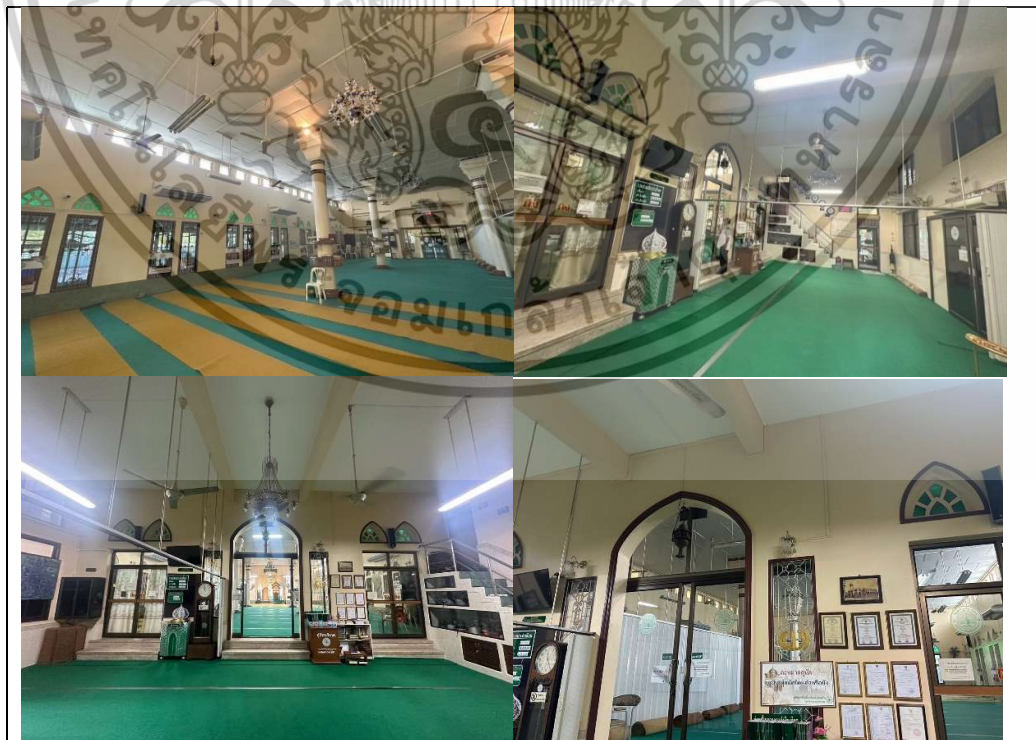

สถาปัตยกรรมโดยรอบภายนอกมัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ (บ้านครัวตะวันตก) เป็นอาคารทางศาสนา มีอาคารที่เก่าอยู่ภายในตรงกลางและมีอาคารที่สร้างเพิ่มเติมรอบๆอาคารมัสยิดเก่า สถาปัตยกรรมรูปแบบอิสลาม มีลวดลายเส้นตั้ง เส้นนอน เรขาคณิต และพรรณไม้ โทนสีเขียวเข้ม และอ่อน มีโดมสีทอง วัสดุอาคารเป็นวัสดุปูน กระฉก และพื้นบริเวณอาคารมัสยิดเก่าเป็นไม้ ประตู และหน้าต่างมีลักษณะโค้งประดับบัว หลังคาทรงโดม

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก (ต่อ)

2. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายใน(ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
 “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
 บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 10.30 น.

เวลาจบการสังเกต 11.00 น.

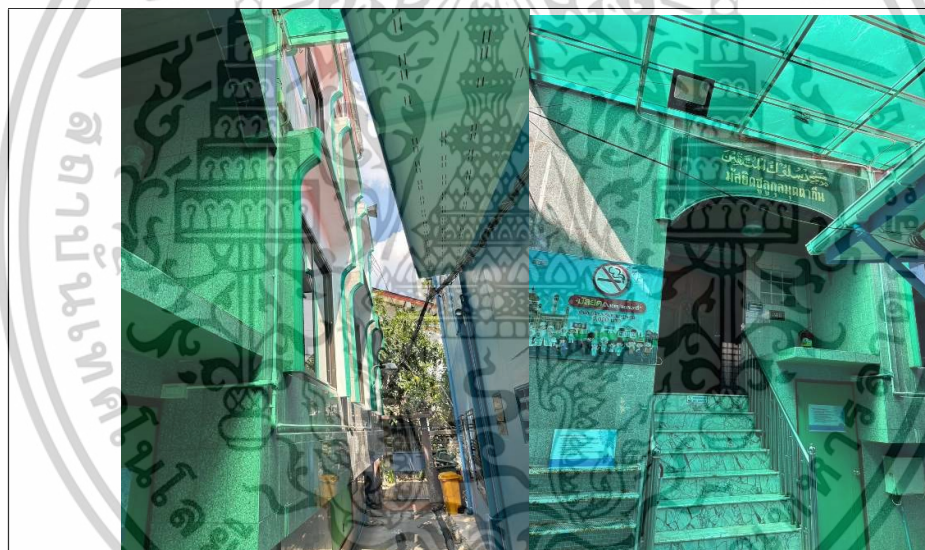
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ มัสยิดซูลูกุลมุตตากีน (บ้านครัวใต้)
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ 4.30 – 20.00 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก

สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกมัสยิดซูลูกุลมุตตากีน (บ้านครัวใต้) เป็นอาคารทางศาสนา อาคารคอนกรีต 2 ชั้น มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม การตกแต่งด้วยเหล็กดัดลวดลายดอกไม้ โทนสีเขียวเข้มและขาว มีโดมสีทอง วัสดุอาคารเป็นวัสดุปูน กระฉก ประตูและหน้าต่างมีลักษณะสี่เหลี่ยม หลังคาทรงโดม

2. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 11.00 น.

เวลาจบการสังเกต 11.30 น.

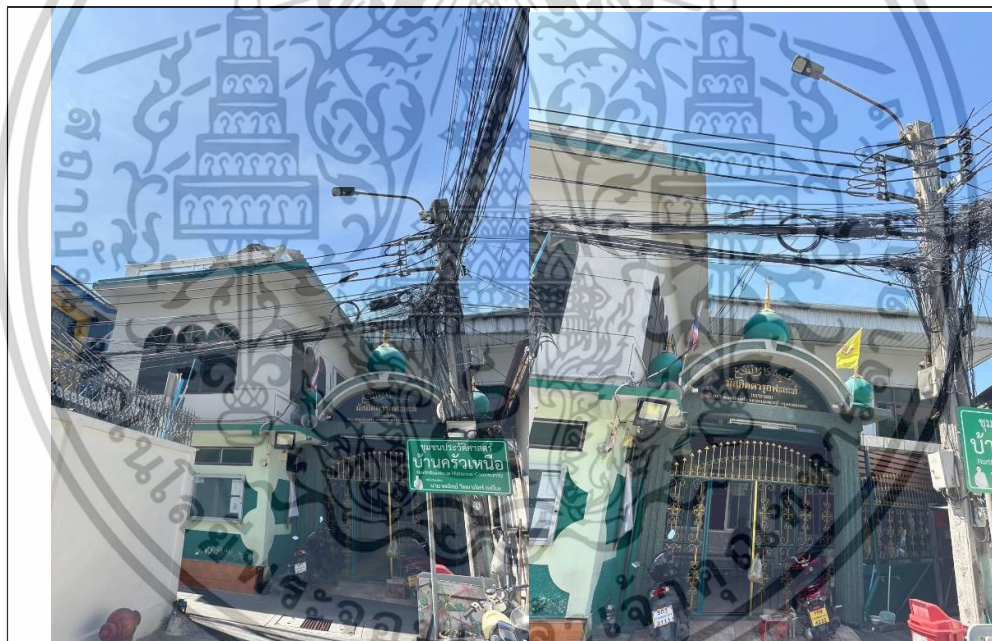
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ มัสยิดดารุลฟะละห์ (บ้านครัวเหนือ)
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ 4.30 – 20.00 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก

สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกมัสยิดดารุลฟะละห์ (บ้านครัวเหนือ) เป็นอาคารทางศาสนา อาคารคอนกรีต 2 ชั้น มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม หน้าต่างเป็นลักษณะโค้งประดับกระจกสี ประติมากรรมลอยดอกไม้ บันไดไม้สัก โทนสีเขียวและขาว มีโดมสีเขียว วัสดุอาคารเป็นวัสดุปูนกระฉก ประตูและหน้าต่างมีลักษณะสี่เหลี่ยม หลังคาทรงโดม

2. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 11.30 น.

เวลาจบการสังเกต 12.00 น.

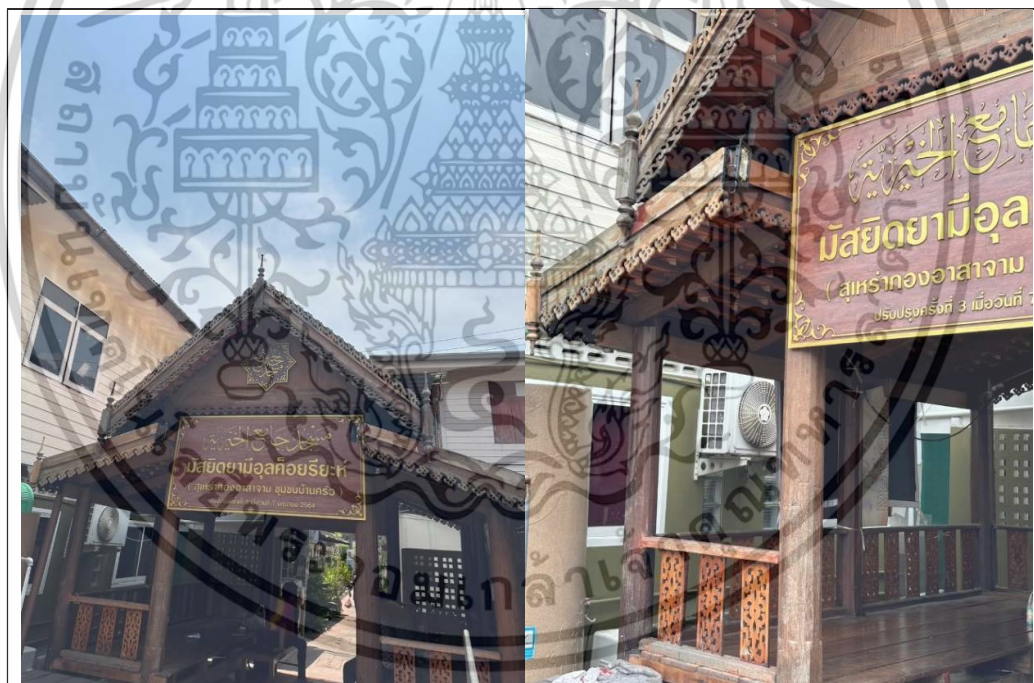
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ ศาลาทำน้า
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ -

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

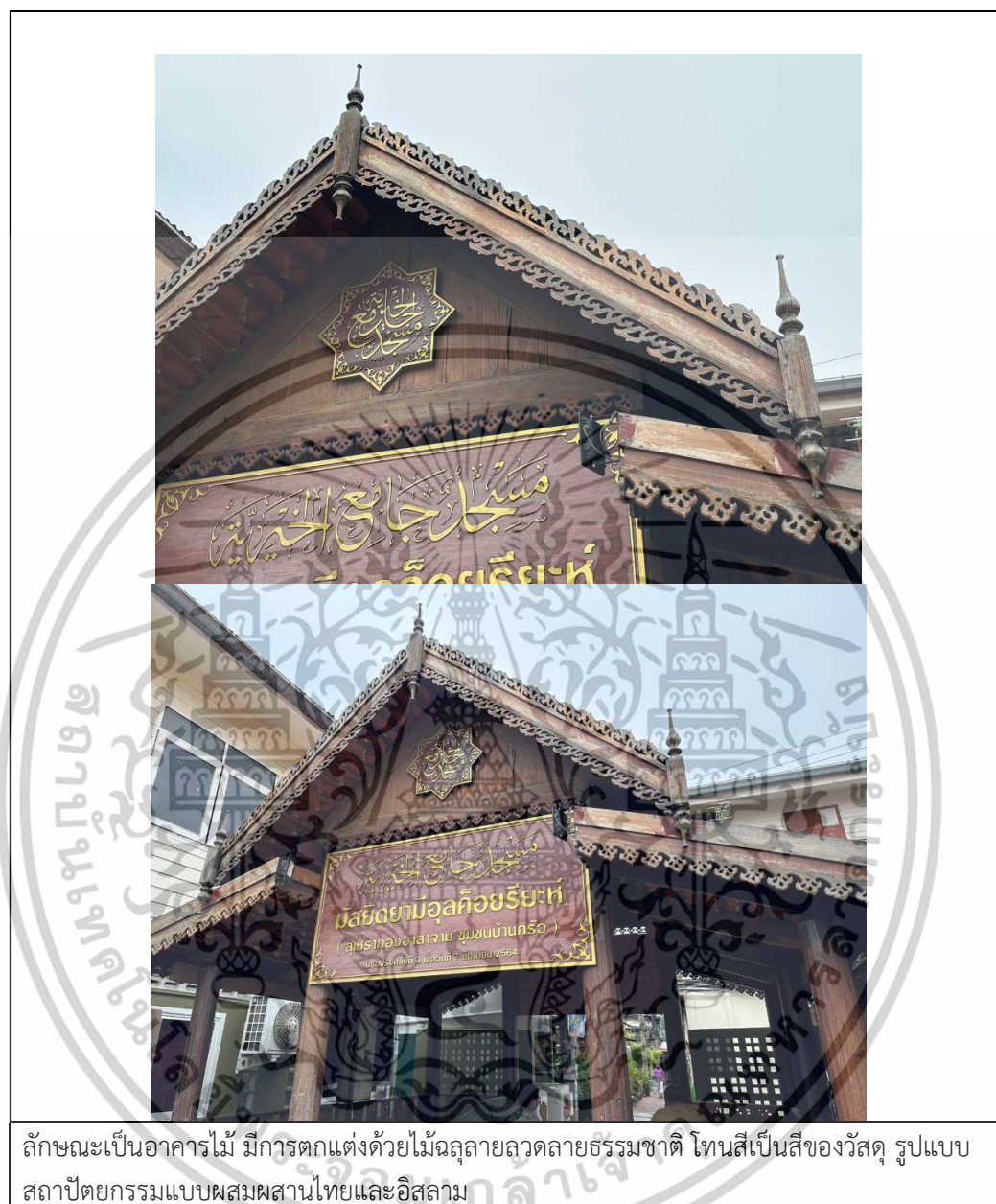
1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก

ศาลาทำน้ามัสยิดยาโมูลค้อยริยะห์ ซึ่งเป็นศาลาทำน้า เป็นอาคารเก่าแก่ของชุมชนที่มีอายุมากกว่า 200 ปี มีลักษณะเป็นอาคารไม้ มีการตกแต่งด้วยไม้ฉลุลายลวดลายธรรมชาติ โทนสีเป็นสีของวัสดุ รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบผสมผสานไทยและอิสลาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 12.30 น.

เวลาจบการสังเกต 13.00 น.

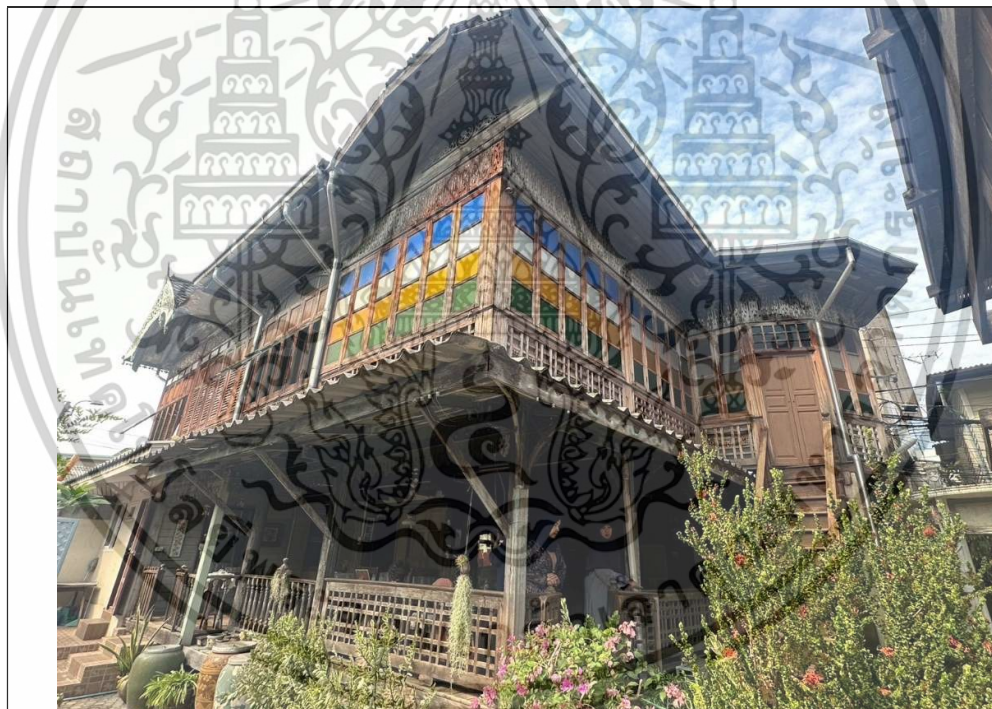
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี)
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ -

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก

บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน100ปี) เป็นอาคารเก่าแก่ของชุมชนที่มีอายุมากกว่า 100 ปี มีลักษณะเป็นบ้านไม้ มีการตกแต่งด้วยไม้ฉลุลายรดนยธรรมชาติ กระจกสี โทนสีเป็นสีของวัสดุ รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบผสมผสานไทยและอิสลาม มีลวดลายพรรณไม้ เรขาคณิต เส้นตั้ง เส้นนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 13.00 น.

เวลาจบการสังเกต 13.30 น.

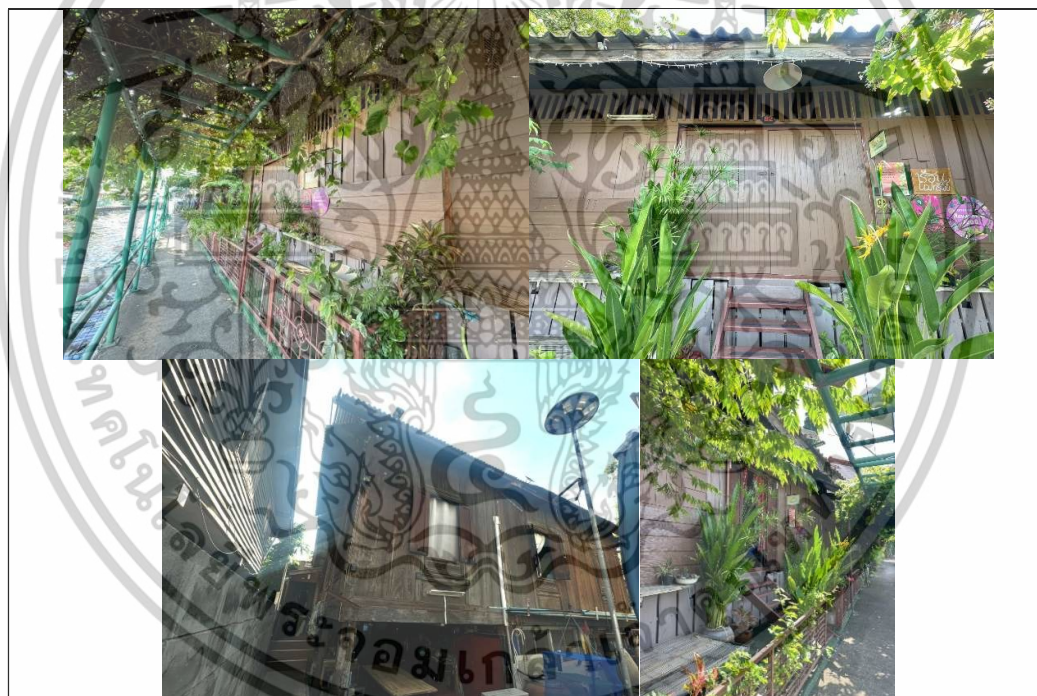
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ บ้านคุณมนตรี (บ้าน 200 ปี)
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ –

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก

บ้านไม้หลังนี้เป็นเรือนไม้เก่าอายุ 200 ปี ทำมาจากไม้สักทั้งหลัง เดิมเป็นเรือนแพแต่มีการยกเรือนแพขึ้นมาบนบก และมีการต่อเติมบ้านในส่วนหน้าเพื่อตอบสนองการใช้งาน ตกแต่งด้วยลายฉลุแบบดั้งเดิม มีลักษณะลวดลายในการตกแต่ง แบบผสมผสานระหว่างรูปทรง เรขาคณิตและลายธรรมชาติ ดอกไม้ และโทนสีเป็นสีของวัสดุ

2. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
 “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
 บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566

เวลาเริ่มสังเกต 13.30 น.

เวลาจบการสังเกต 14.00 น.

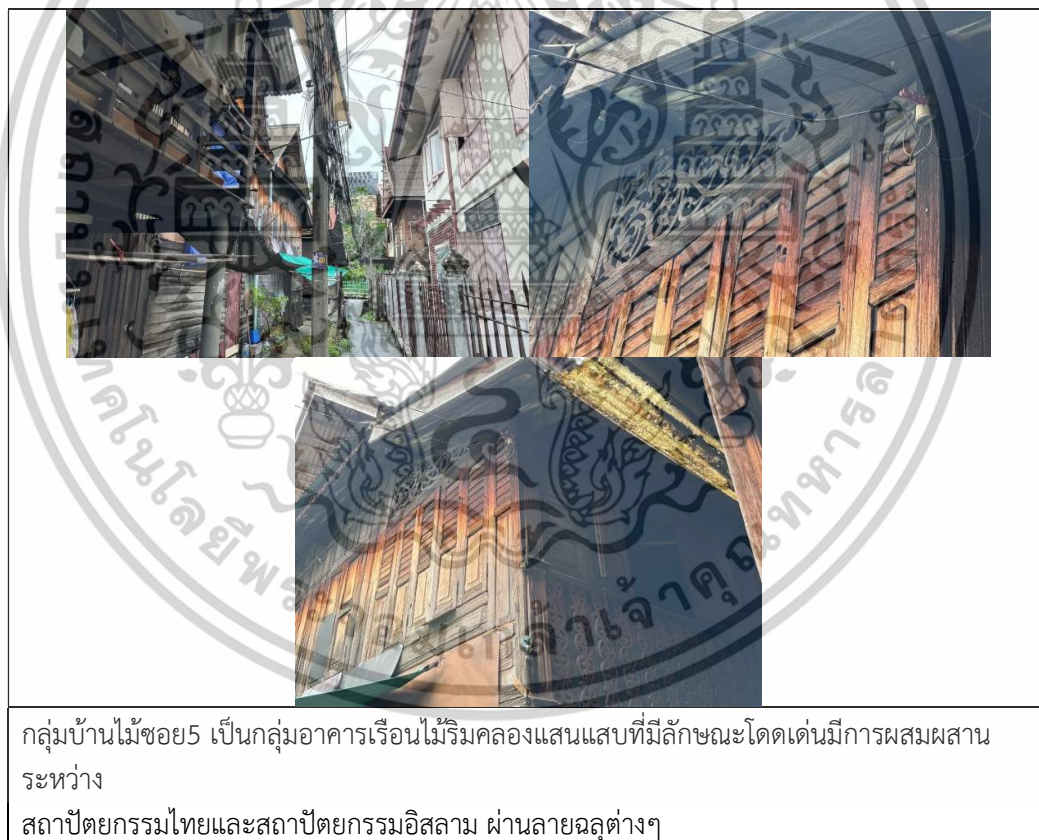
รวมระยะเวลา 30 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ กลุ่มบ้านไม้ซอย5
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ -

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอก

กลุ่มบ้านไม้ซอย5 เป็นกลุ่มอาคารเรือนไม้ริมคลองแสนแสบที่มีลักษณะโดดเด่นมีการผสมผสานระหว่าง
 สถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมอิสลาม ผ่านลายฉลุต่างๆ

กลุ่มบ้านไม้ซอย5 เป็นกลุ่มอาคารเรือนไม้ริมคลองแสนแสบที่มีลักษณะโดดเด่นมีการผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมอิสลาม ผ่านลายฉลุต่างๆ มีลักษณะบ้านเรือนไทย หลากๆ หลังอยู่สองข้างทางบริเวณบ้านครัวซอย5

แบบสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัว การวิจัยเรื่อง
 “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
 บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

วันที่สังเกต 19 สิงหาคม พ.ศ.2567

เวลาเริ่มสังเกต 9.00 น.

เวลาจบการสังเกต 14.00 น.

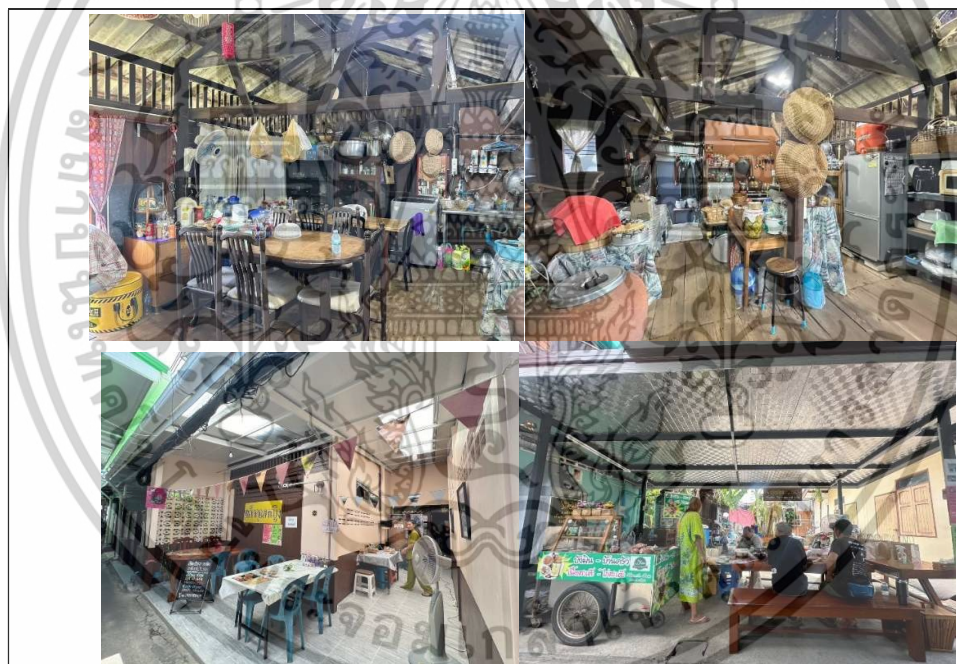
รวมระยะเวลา 5 ชั่วโมง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่

1. ชื่อสถานที่ ร้านอาหารบ้านครัว
2. สถานที่ตั้ง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
3. วัน/เวลาทำการ -

ส่วนที่ 3 ร้านอาหาร

1. สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกและภายใน

ร้านอาหาร บริเวณบ้านครัวมีลักษณะร้านที่มีขนาดเล็ก และตั้งอยู่ภายในบริเวณบ้านของผู้ประกอบการ มีทั้งลักษณะแบบร้านอาหารที่เป็นร้านและแผงลอย(รถเข็น) มีทั้งลักษณะร้านที่ก่อสร้างด้วยปูนและไม้ รวมทั้งมีการตกแต่งที่แตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ในชุมชนบ้านครัว

1.สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกและภายใน (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.สภาพแวดล้อมโดยรอบภายนอกและภายใน (ต่อ)

ร้านอาหาร บริเวณบ้านครัวมีลักษณะร้านที่มีขนาดเล็ก ภายในพื้นที่ชุมชนบ้านครัวมีร้านอาหารกระจายอยู่ภายในชุมชนบ้านครัวเหนือ บ้านครัวตะวันออก และบ้านครัวตะวันตก โดยส่วนมากมีลักษณะเป็นร้านอาหารแผงลอยขนาดเล็กที่ขายให้แก่ผู้คนภายในชุมชน มีทั้งร้านที่เก่าแก่และร้านอาหารที่เมนูเป็นสากล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ฉ

แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน

เรื่องแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น
การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ คุณนิตยา อาดัมและคุณมนตรี ศุภกุล ตำแหน่ง ผู้ประกอบการร้านอาหาร/
ผู้นำชุมชน
2. วันที่ทำการสัมภาษณ์ 30 ตุลาคม 2567 สถานที่สัมภาษณ์ ร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
3. เวลา 8.40 – 9.00 น. ระยะเวลา 20 นาที

ส่วนที่ 2 ลักษณะทางกายภาพแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัว

4. ท่านคิดว่าความต้องการพื้นที่ร้านอาหารเพิ่มเติมมีขนาดเท่าไรจึงเหมาะสม
“พื้นที่ของชุมชนบ้านครัวไม่ได้เยอะมาก ประมาณ 10 ตารางเมตรก็น่าจะพอ”
5. สิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง
“ความสะอาดเป็นหลักทั้งสถานที่และอาหาร”
6. ปัญหาที่พบในการเปิดบริการหรือให้บริการร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวในด้านต่างๆ เช่น
ด้านการใช้งาน ด้านพื้นที่ ด้านการตกแต่ง
“ชุมชนบ้านครัวค่อนข้างแคบถนนหนทางในชุมชนก็มีแค่รถมอเตอร์ไซค์หรือเดินเข้ามา ใน
ชุมชนก็มีทางที่ซับซ้อน พังเกิดที่นั่นบ้างครั้งยังหลงเลย ถ้ามีป้ายบอกทางในชุมชนก็อาจดี ”
7. ลักษณะทางกายภาพที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวที่ควรใช้ในร้านอาหารมี
อะไรบ้าง
“ไม้ๆ บ้านที่200กว่าปีก็ไม้ บ้านร้อยก็ไม้ สีต่างๆลวดลายที่บ้านร้อยปีก็สวย อิสลามก็ต้องสี
เขียว ”

ส่วนที่ 3 แนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

8. องค์ประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง
- 4.1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว
“ก็จะเป็นอาหาร ลวดลาย”
- 4.2. โทนสี
“ถ้านึกถึงบ้านครัวก็คงเป็นไม้ สีเขียวที่เป็นสีของอิสลาม มัสยิด”
- 4.3. วัสดุพื้น
“ถ้านึกถึงบ้านครัวก็คงเป็นไม้”
- 4.4. วัสดุผนัง
“ถ้านึกถึงบ้านครัวก็คงเป็นไม้อย่างที่บอกไป”
- 4.5. ประเภทดวงโคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ถ้าเป็นไฟตกแต่งอยากให้เป็นโคมไฟที่มีลวดลาย โคมไฟแบบอิสลาม”

4.6. ลักษณะประตู

“ในบ้านครัวก็คงเหมือนๆในบ้านพื้นที่แหละ (ทรงสี่เหลี่ยม)”

4.7. ลักษณะหน้าต่าง

“ถ้าเป็นหน้าต่างก็คิดว่าก็เหมือนกับประตูนะ(ทรงสี่เหลี่ยม) วัสดุพวกประตูหน้าต่างก็เป็นไม้ส่วนใหญ่ ในบ้านครัวก็จะประมาณนี้หมด”

4.8. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์

“พวกโต๊ะเก้าอี้ก็ธรรมดาเลย ทัวไปบ้านครัวไม่ได้มีอะไรเป็นพิเศษ อาจทำตกแต่งลวดลาย”

4.9. ป้าย

“ก็ต้องเด่น สีสดใสสวยงาม ดึงดูดให้คนเห็นเพราะในชุมชนก็จะรู้จักกัน แต่คนในชุมชนเข้ามาจะได้เห็น”

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชนและคนในชุมชน

เรื่องแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัวขั้นต้น

การวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”

บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ คุณอรุณี แดงโกเมนและคุณเดชา แดงโกเมน ตำแหน่ง ผู้ประกอบการร้านอาหาร/
ชาวบ้านใน ชุมชน
2. วันที่ทำการสัมภาษณ์ 30 ตุลาคม 2567 สถานที่สัมภาษณ์ ร้านอาหารเรือนแม่ทรัพย์
3. เวลา 13.00 – 13.25 น. ระยะเวลา 25 นาที

ส่วนที่ 2 ลักษณะทางกายภาพแนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารภายในชุมชนบ้านครัว

4. ท่านคิดว่าความต้องการพื้นที่ร้านอาหารเพิ่มเติมมีขนาดเท่าไรจึงเหมาะสม
“ประมาณ 2.5*6-7 เมตร น่าจะพอ เท่าหรือใหญ่กว่าบ้านพี่สักหน่อย เพราะในชุมชนบ้านครัวพื้นที่หายาก ส่วนมากก็อยู่ในซอยกัน”
5. สิ่งที่คุณปรับปรุงเกี่ยวกับร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง
“ความคิดส่วนตัวพี่นะ คิดว่าสุขอนามัย ความสะอาด ถ้ามองในการตกแต่งก็คงต้องโดดเด่นถูกใจ นักท่องเที่ยว เพราะในชุมชนบ้านครัวมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาเยอะมาก เดิน กันไปมา รื่นน้ำ”
6. ปัญหาที่พบในการเปิดบริการหรือใช้บริการร้านอาหารในชุมชนบ้านครัวในด้านต่างๆ เช่น ด้านการใช้งาน ด้านพื้นที่ ด้านการตกแต่ง
“ชุมชนบ้านครัวค่อนข้างแคบถนนหนทางในชุมชนก็มีแค่รถมอเตอร์ไซค์หรือเดินเข้ามา ในชุมชนก็มีทางที่ซับซ้อน พี่ว่าเกิดที่นั่นบ้างครั้งยังหลงเลย ถ้ามีป้ายบอกทางในชุมชนก็อาจดี ”
7. ลักษณะทางกายภาพที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวที่ควรใช้ในร้านอาหารมีอะไรบ้าง
“ไม่รู้ บ้านพี่200กว่าปีก็ไม่ บ้านร้อยก็ไม่ สีต่างๆลวดลายที่บ้านร้อยก็สวย อิสลามก็คงต้องสีเขียว ”

ส่วนที่ 3 แนวทางออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

8. องค์ประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัวมีอะไรบ้าง
 - 4.1. สัญลักษณ์ของร้านอาหารชุมชนบ้านครัว
“ก็จะเป็นอาหาร ลวดลาย”
 - 4.2. โทนสี
“ถ้านึกถึงบ้านครัวก็คงเป็นไม้ สีเขียวที่เป็นสีของอิสลาม มัสยิด”
 - 4.3. วัสดุพื้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ถ้านึกถึงบ้านครัวก็คงเป็นไม้”

4.4. วัสดุผนัง

“ถ้านึกถึงบ้านครัวก็คงเป็นไม้อย่างที่บอกไป”

4.5. ประเภทดวงโคม

“ถ้าเป็นไฟตกแต่งอยากให้เป็นโคมไฟที่มีลวดลาย โคมไฟแบบอิสลาม”

4.6. ลักษณะประตู

“ในบ้านครัวก็คงเหมือนๆในบ้านพี่น้องแหละ (ทรงสี่เหลี่ยม)”

4.7. ลักษณะหน้าต่าง

“ถ้าเป็นหน้าต่างที่คิดวาก็เหมือนกับประตูนะ(ทรงสี่เหลี่ยม) วัสดุพวกประตูหน้าต่างก็เป็นไม้

ส่วนใหญ่ ในบ้านครัวก็จะประมาณนี้หมด”

4.8. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์

“พวกโต๊ะเก้าอี้ก็ธรรมดาเลย ทัวไปบ้านครัวไม่ได้มีอะไรเป็นพิเศษ อาจทำตกแต่งลวดลาย”

4.9. ป้าย

“ก็ต้องเด่น สีสดใสสวยงาม ดึงดูดให้คนเห็นเพราะในชุมชนก็จะรู้จักกัน แต่คนในชุมชนเข้ามาจะได้เห็น”

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน การวิจัยเรื่อง

“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
 บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ และการออกแบบ

ชื่อ คุณนิตยา อาดำ ตำแหน่ง - เพศ หญิง อายุ 50 ปี อาชีพ ค้าขาย ศาสนา อิสลาม

วันที่ทำการสัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2567 สถานที่สัมภาษณ์ บ้านต้นตระกูลบินมะฮมุด (บ้าน 100ปี)

เวลาสัมภาษณ์ 8.40 – 9.00 รวมระยะเวลา 20 ชั่วโมง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของสถานที่

1. ประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านครัว

“ชุมชนเรามีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ตั้งแต่เป็นทหารร่วมรบในสงคราม เป็นกองอาสาจาม จนได้รับพระราชทานที่มา ที่ปัจจุบันนี้แหละ หลังจากนั้นก็อยู่กันมาเรื่อยๆ มีการทอผ้าไหมขายกับคุณ จิม ช่วงปี 2529 เค้ายะทำทางด่วนซีอีโรดผ่านชุมชน จะเวนคืนที่ดิน เหมือนจะผ่านมัสยิดด้วย คนในชุมชนก็ต่อสู้กัน จนปี 2540 ก็ได้ยุติโครงการลง”

2. ในชุมชนบ้านครัวมีการแบ่งพื้นที่อย่างไร

“บ้านครัวตะวันตก บ้านครัวใต้ บ้านครัวเหนือ”

3. อาคารสำคัญ อาคารโบราณ อาคารเก่าๆในชุมชนมีอาคารอะไรบ้าง

“มัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์ มัสยิดบ้านครัวใต้ มัสยิดบ้านครัวเหนือ บ้านร้อยปี บ้านที่นิต(บ้าน 200ปี) ศาลาทำน้ำ บ้านข้างๆพินิดก็เก่านะ แต่เค้าไม่ได้เปิด”

ส่วนที่ 2 ลักษณะเด่นของอาคาร

4. อาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวคืออาคารไหนบ้าง เช่น บ้านเก่าๆ มัสยิด

“อย่างแรกก็ต้องมัสยิดยามีอุลค็อยรียะห์และมัสยิดอีก 2 แห่ง บ้านร้อยปีนี่ก็ใช่ บ้านพินิดเองก็ใช่ ศาลาทำน้ำเองก็เก่า”

5. ลวดลายใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัวมีลักษณะอย่างไร เช่น ลายพรรณไม้ ลายเรขาคณิต ลายไทย ลายอิสระ

“ส่วนมากเป็นลวดไทยมากกว่า ลายพรรณไม้ ลายเรขาคณิต พวกด้วยลายธรรมชาติ บ้านพินิดก็เป็นพวกลายไม้”

6. วัสดุที่ใช้หลักของอาคารสำคัญในชุมชนคือวัสดุใดบ้างและโทนสีใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

“อดีตที่น่าจะเป็นไม้เอยะสุด ปัจจุบันก็เป็นอาคารปูนเอยะแล้ว ที่เหลือบ้านโบราณน้อยแล้ว ที่เหลืออยู่บ้านตัวเองก็เก่าสุดและทน เพราะเป็นไม้สักทองทั้งหลัง อาศัยต้องเป็นแพอยู่ในน้ำจึงต้องแข็งแรง”

7. รูปแบบทางสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่เป็นอย่างไร เช่น สถาปัตยกรรมแบบอิสลาม สถาปัตยกรรมแบบไทย สถาปัตยกรรมแบบผสมผสาน

“ส่วนมากก็เป็นอิสลาม แขกจาม แต่ก็มีส่วนบ้าง”

ส่วนที่ 3 พื้นที่ชุมชน

8. ทางเข้าออกหลักชุมชนมีบริเวณจุดไหนและมีทั้งหมดกี่จุด

“มีตรงสะพานเจริญผล ฝั่งใต้ทางด่วน โลตัส ซอยโรงแรมเจริญผล”

9. แต่ละทางเข้าออกหลักของชุมชนมีป้ายบอกทางหรือแผนที่เพียงพอหรือไม่ และมีจุดไหนบ้างที่ยังไม่มี

“ส่วนมากยังไม่ค่อยมีนะ มีบ้างแต่น้อย มีแต่พวกป้ายบอกสถานที่ส่วนมากจะเป็นแบบนั้น”

10. ภายในชุมชนมีป้ายบอกทางหรือแผนที่เพียงพอหรือไม่และอยากให้มีป้ายบอกทางหรือแผนที่เพิ่มเติมจุดไหนบ้าง

“ทุกจุดเลย”

11. คิดว่าจุดไหนที่เป็นจุดเสี่ยงต่อการหลงทางในการไปสถานที่สำคัญต่างๆในชุมชน และบริเวณนั้นมีป้ายบอก ทางเพียงพอหรือไม่ เช่น แยกต่างๆ ทางเข้าซอย ทางเชื่อมระหว่างซอย

“ถ้าคนภายนอกเข้ามาก็หลง ฝั่งบ้านพินิตซอยยังใหญ่ แต่บ้านครัวเหนือคือซอยเล็กๆ พินิตยังเคยหลงเลย”

ส่วนที่ 4 ร้านอาคาร

12. ลักษณะร้านอาหารในชุมชนเป็นอย่างไร เช่น ร้านอาหารแบบตึก ร้านอาหารในบ้าน ร้านอาหารแผงลอย

“ลักษณะตามบ้าน มีแต่ร้านพินิตที่แปลกสุดเป็นบ้านรับแขกของชุมชนเพราะมีความพร้อม มีอาหาร มีบริเวณ”

13. ร้านอาหารในชุมชนที่โดดเด่นหรือเป็นจุดขายของชุมชน มีร้านอะไรบ้าง

“เรือนแม่ทรัพย์ จริงก็โดดเด่นหลายร้านแต่เค้าทำแล้วเช่นมาขายบ้าง อาหารบ้านๆพวกอาหารชุมชน ร้านป้าเยาว ตามสั่งแผงลอยต่างๆ”

14. คิดว่าร้านแบบไหนถึงจะแสดงออกถึงตัวตนของชุมชนบ้านครัว

“เรายังไม่มีที่โดดเด่นจริงๆชุมชนเรายังขาด เราจะโดดเด่นพวกอาหาร แกงส้มเขมร แกงส้มเนื้อ อาจจะทำพวกตลาดมาตักแต่ง”

ภาคผนวก ณ
แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยเรื่อง
“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ และการออกแบบ

ชื่อ อ.ดร.วสมน สานะเสน ตำแหน่ง อาจารย์สำนักงานบริหารหลักสูตรสถาปัตยกรรมสห
 วิทยาการนานาชาติ สจล.

ประสบการณ์ ระยะเวลาในการทำงานด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม 10 ปี ศาสนา พุทธ
 วันที่ทำการสัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2567 สถานที่สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ออนไลน์
 เวลาสัมภาษณ์ 17.30 – 18.30 รวมระยะเวลา 1 ชั่วโมง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว

1. ท่านคิดว่าอาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวคืออาคารไหน

“ถ้าพูดถึงชุมชนมุสลิมบ้านครัว ด้านสถาปัตยกรรมจากประสบการณ์ส่วนตัว ทำเรื่อง
 คือภาพจำ ถ้าเปรียบเทียบชุมชนมัสยิดเดิมที่อยู่ริมน้ำเหมือนกัน น้อยมากที่ยังเหลือทำน้ำเอาไว้ อันดับ
 สองก็ต้องสุเหร่ากองอาสามาเพราะเป็นสุเหร่าหลังแรกของชุมชนนี้ อันดับต่อมาที่บ้านบินมะฮมุด
 เพราะมันเด่น ใหญ่และบ่งบอกฐานะ”

2. ท่านคิดว่าลักษณะทางสถาปัตยกรรมและศิลปะที่เป็นจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

“ตัวสถาปัตยกรรมก็ต้องอิงกับศิลปกรรมจากการศึกษาสวดลาย ภาพรวมก็คือบ้าน
 ไม้ขนมปังขิง แต่มันก็มีเอกลักษณ์ต่างจากที่อื่นพวกหน้าจั่วของอาคารมีลายเถาวัลย์และมีอักษร
 อาหรับตรงกลาง เขียนสองข้างเหมือนกัน พวกสตรีทอาร์ต ”

3. ท่านคิดว่าสวดลายใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

“ยังไม่ได้สร้างหรือโปรโมทขึ้นมา น่าจะต้องดึงจากดีเทล ลายจากบ้านเนื่องจากเป็น
 บ้านขนมปังขิงก็จะมีลายต่างๆให้ดูเยอะ มีลายเฉพาะของบ้านมุสลิม ลายดาวกับจันทร์เสี้ยว อักษร
 อาหรับกลับด้าน หรืออาจจะเอาลายผ้าไม่มาก็ได้”

4. ท่านคิดว่าวัสดุที่ใช้หลักของอาคารสำคัญในชุมชนคือวัสดุใดบ้าง

“ไม้จากบ้านต่างๆในชุมชนหรือผ้าไหมบ้านครัวซึ่งเป็นอาชีพ”

5. ท่านคิดว่าโทนสีใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว

“อันดับแรกนึกถึงสีเขียว มัสยิดหลายแห่งก็นั้นสีเขียวเค้าบอกว่าเป็นสีที่ท่านบิ
 ขอบ สีของสวนเพราะสวรรค์ของคนอิสลามคือสวน อันดับต่อไปส่วนตัวนึกถึง สีชมพูได้สะพานเป็น
 พื้นที่สตรีทอาร์ตใหญ่ และขาว

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยเรื่อง
“อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัวเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร”
บัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ และการออกแบบ

ชื่อ รศ.ประสิทธิ์ สุโสมาน ตำแหน่ง อาจารย์เกษียณ
 ประสบการณ์ ระยะเวลาในการทำงานด้านสถาปัตยกรรมอิสลาม -
 วันที่ทำการสัมภาษณ์ 6 มีนาคม 2567 สถานที่สัมภาษณ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ
 และการออกแบบ

เวลาสัมภาษณ์ 7.30 – 8.30 รวมระยะเวลา 1 ชั่วโมง ศาสนา อิสลาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านครัว

1. ท่านคิดว่าอาคารที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านครัวคืออาคารไหน
 “ไม่ชัดเจน คุณต้องหาอาคารเปรียบเทียบเพื่อหาคำตอบในส่วนที่ใกล้เคียงกัน เรือนไม้เก่าๆ เรือนขนมปังขิง ผมไม่แน่ใจว่าในชุมชนยังเหลืออัตลักษณ์หรือไม่ อาจจะมีทิวาหรือหอมหรือไม่”
2. ท่านคิดว่าลักษณะทางสถาปัตยกรรมและศิลปะที่เป็นจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว
 “โตมไม่ได้บ่งบอกว่าเป็นอิสลาม ต้องไปดูว่าโตมทรงไหน ทรงโค้งก็โค้งแบบไหนถึงเป็นอิสลาม หากย้อนไป อยู่ธยา อาคารทรงโค้งไม่ใช่พุทธหรือพราหมณ์แต่เป็นอาคารอิสลามที่เข้ามาก่อนหน้านี้แล้ว”
3. ท่านคิดว่าลวดลายใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว
 “พื้นที่หรือภูมิประเทศ ทำให้เกิดสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น คนในพื้นที่เหล่านี้พระเจ้าสร้างให้เกิดความฉลาด ด้าน ดาราศาสตร์ รัศมีของดาว จึงเกิดลายเรขาคณิต พวกที่อยู่พื้นที่ทะเลทรายมีโอเอซิส จึงเกิดออกมาเป็นลายเครือเถา อิสลามจึงใช้ลายนี้กัน”
4. ท่านคิดว่าวัสดุที่ใช้หลักของอาคารสำคัญในชุมชนคือวัสดุใดบ้าง
 “อาคารอิสลามในประเทศไทยคืออาคารพื้นถิ่น อาคารทรงจั่วไม้ ซึ่งถ้าหากมองภาพก็คงเป็นไม้”
5. ท่านคิดว่าโหนดใดที่เป็นอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนบ้านครัว
 “ส่วนใหญ่ในทางศาสนาอิสลามก็ใช้สีเดียวกัน”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ญ

ตาราง SPSS Variable และ Data View output

	Name	Type	Width	Decimals	Label	Values	Missing	Columns	Align	Measure	Role
1	สถาปัตยกรรม...	Numeric	8	0		{1, สถาปัตยกร...	None	8	Right	Nominal	Input
2	ลักษณะเส้น	Numeric	8	0		{1, สายเลขาค...	None	8	Right	Nominal	Input
3	รูปทรง	Numeric	8	0		{1, วงกลม}...	None	8	Right	Nominal	Input
4	สีอดีตลักษณะ1	Numeric	8	0		{1, น้อยที่สุด}...	None	8	Right	Ordinal	Input
5	สีอดีตลักษณะ2	Numeric	8	0		{1, น้อยที่สุด}...	None	8	Right	Ordinal	Input
6	สีอดีตลักษณะ3	Numeric	8	0		{1, น้อยที่สุด}...	None	8	Right	Ordinal	Input
7	ระยะเวลาอาศ...	Numeric	8	0		None	None	8	Right	Scale	Input
8	สถาปัตยกรรม...	Numeric	8	1		None	None	8	Right	Scale	Input
9	สี	Numeric	8	0		None	None	8	Right	Scale	Input
10	สอดคล้องสถ...	Numeric	8	0		{0, ไม่สอดคล้อง...	None	8	Right	Nominal	Input
11	สีถึงสถาปัต...	Numeric	8	0		{0, ไม่สอดคล้อง...	None	8	Right	Nominal	Input
12	เอกเลลักษณะ...	Numeric	8	0		{0, ไม่ถึงสุด}...	None	8	Right	Nominal	Input
13	เพศ	Numeric	8	0		{1, ชาย}...	None	8	Right	Nominal	Input
14	อายุ	Numeric	8	0		None	None	8	Right	Scale	Input
15	การพักอาศัย	Numeric	9	0		{1, ตั้งแเค่กั...	None	8	Right	Nominal	Input

	สถาปัตยกรร...	ลักษณะเส้น	รูปทรง	สีอดีตลักษ...	สีอดีตลักษ...	สีอดีตลักษ...	ระยะเวลาอา...	สถาปัตยกร...	สี	สอดคล้องส...	สีถึงสถา...	เอกเลลักษ...	เพศ	อายุ	การพักอา...
1	3	3	2	5	3	5	45	7.0	1	1	1	1	2	45	1
2	3	3	2	5	3	5	38	8.0	2	1	1	1	2	38	1
3	3	3	3	5	3	5	37	3.0	1	1	1	1	1	37	1
4	3	3	3	5	4	5	27	8.0	3	1	1	0	1	27	1
5	3	3	3	4	3	5	7	6.0	2	1	1	0	1	31	2
6	3	3	2	5	2	5	29	7.0	2	1	1	0	2	29	1
7	3	3	2	5	3	5	5	9.0	1	1	1	0	2	34	2
8	3	3	3	5	5	5	55	7.0	3	1	1	1	2	55	1
9	3	3	3	5	2	5	28	4.0	3	1	1	1	1	28	1
10	3	3	1	5	4	5	60	7.5	3	1	1	1	1	60	1
11	3	3	1	5	3	5	60	7.5	3	1	1	1	2	60	3
12	3	3	3	5	4	5	35	8.0	2	1	1	1	2	35	1
13	3	3	3	5	5	5	29	3.0	3	1	1	1	2	49	2
14	3	3	3	3	3	3	68	10.0	2	1	1	0	2	68	1
15	3	3	3	5	3	5	55	15.0	3	1	1	1	2	55	1
16	3	3	3	5	4	5	47	5.0	2	1	1	1	1	47	1
17	3	3	3	5	2	5	10	2.0	1	1	1	1	2	37	3
18	3	3	2	5	5	5	5	7.5	2	1	1	1	2	32	2
19	3	3	1	5	5	5	5	51.0	7	2	1	1	1	51	1
20	3	3	2	5	3	5	47	3.0	2	1	1	1	2	52	3
21	3	3	3	5	4	5	54	10.0	3	1	1	1	2	54	1
22	3	3	1	5	5	5	44	6.0	2	1	1	1	2	46	3
23	3	3	3	5	3	5	61	12.0	2	1	1	1	1	61	1
24	3	3	3	5	1	5	51	8.0	3	1	1	1	1	51	1
25	3	3	3	5	3	5	20	6.0	2	1	1	0	2	31	3
26	3	3	3	5	4	5	19	8.0	3	1	1	0	2	39	3
27	3	3	3	5	2	5	57	8.0	3	1	1	0	1	57	1
28	3	3	2	5	5	5	65	9.0	4	1	1	0	1	65	1
29	3	3	3	5	4	5	47	6.0	2	1	1	0	1	47	1
30	3	3	3	5	3	5	21	6.0	4	1	1	1	2	37	3
31	3	3	1	5	5	5	5	4.0	4	1	1	1	1	32	2
32	3	3	3	5	4	4	15	2.0	2	1	1	1	2	34	3
33	3	3	3	5	4	5	56	6.0	2	1	1	1	1	63	3

Statistics

	สถาปัตยกรรม...	ลักษณะเส้น	รูปทรง	สอดคล้องส...	สีถึงสถา...	เอกเลลักษ...	เพศ	การพักอา...
N	Valid	33	33	33	33	33	33	33
	Missing	0	0	0	0	0	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภามัธยมศึกษาเดิม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	สภามัธยมศึกษาแบบไทยผสมอิสลาม	33	100.0	100.0	100.0

ลักษณะเส้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผสมผสานระหว่างลายเลขาคณิตและลายธรรมชาติ	33	100.0	100.0	100.0

รูปทรง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	วงกลม	5	15.2	15.2	15.2
	สามเหลี่ยม	6	18.2	18.2	33.3
	สี่เหลี่ยม	22	66.7	66.7	100.0
	Total	33	100.0	100.0	

สวดคล้องสภามัธยมศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	สวดคล้อง	33	100.0	100.0	100.0

สื่อถึงสภามัธยมศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	สวดคล้อง	33	100.0	100.0	100.0

เอกลักษณ์ร้านอาหาร

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ดึงดูด	10	30.3	30.3	30.3
	ดึงดูด	23	69.7	69.7	100.0
	Total	33	100.0	100.0	

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	14	42.4	42.4	42.4
	หญิง	19	57.6	57.6	100.0
	Total	33	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพักอาศัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ตั้งแต่เกิด	19	57.6	57.6	57.6
	ย้ายเข้ามาพักอาศัยชั่วคราว	5	15.2	15.2	72.7
	ย้ายมาพักอาศัยถาวร	9	27.3	27.3	100.0
	Total	33	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
สื่ออัตลักษณ์1	33	3	5	4.91	.384
สื่ออัตลักษณ์2	33	1	5	3.48	1.093
สื่ออัตลักษณ์3	33	3	5	4.91	.384
ระยะเวลาอาศัย	33	5	68	36.58	20.211
สี	33	1	7	2.55	1.148
สถาปัตยกรรมโดดเด่น	33	2.0	51.0	8.167	8.1755
อายุ	33	27	68	45.06	12.181
Valid N (listwise)	33				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล ทิปกร รongรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด 1 กันยายน 2541 จังหวัดกระบี่
ที่อยู่ 104 หมู่ที่ 8 ตำบลทับปrik อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000
โทร 096-9399132

ประวัติการศึกษา

2564 ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประสบการณ์การทำงาน

-

ผลงานวิจัย

2567 ทิปกร รongรัตน์ และเบญจมาศ กุญอินทร์. 2567. “อัตลักษณ์ทาง
สถาปัตยกรรมของชุมชนบ้านควี กรุงเทพมหานคร”. หนังสือ
บทความวิจัยในโครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา คณะ
สถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ ฉบับที่ 15 ปีที่ 15 พ.ศ.
2567. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง